

MATERSKÁ ŠKOLA PODPORUJÚCA ZDRAVIE - NÁM. J. BORODÁČA 7
010 08 ŽILINA - TEL. 041 525 32 33
[www:msborodaca7.edupage.org](http://www.msborodaca7.edupage.org)

Školský vzdelávací program

Školka s úsmevom

PROJEKTY: ZDRAVÁ ŠKOLKA

BOJ PROTI OBEZITE

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

Materská škola Nám. Janka Borodáča 7, 010 08 Žilina

Škôlka s úsmevom

Forma výchovy a vzdelania::	celodenná
Vyučovací jazyk:	slovenský
Druh školy:	štátna s právnou subjektivitou
Stupeň vzdelania:	predprimárne vzdelanie
Dátum prerokovania ŠKVP v pedagogickej rade:	Dňa 30.08. 2010
Dátum prerokovania ŠKVP v rade školy:	Dňa 10.02. 2020
Dátum vydania ŠKVP:	

PhDr. Tatiana Faglicová
riaditeľka školy

Školský rok 2020/ 2021: Ostáva bez zmien

OBSAH

1. Poslanie a vlastné ciele a hodnoty školy

Poslanie školy súvisí s cieľom výchovy a vzdelávania

Ideálom výchovy a vzdelávania by mal byť **dobrý** (čestný, morálny, charakterný), **múdry** (vzdelaný, tvorivý), **aktívny** (samostatný, pracovitý, iniciatívny), **šťastný** (vyrovnaný, zdravý) a **zodpovedný** (v konaní voči sebe, ľuďom, životnému prostrediu) **človek**. (Milénium, 2002)

Proces výchovy a vzdelávania smerujúci k tomuto ideálu ako k všeobecnému cieľu výchovy by mal začať od predprimárneho vzdelávania v materskej škole a pokračovať v priebehu celého života.

Cieľ predprimárneho vzdelávania

Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnúť optimálnu perceptuálno-motorickú, kognitívnu a citovo-sociálnu úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti. Východiskom je jedinečnosť dieťaťa, aktívne učenie a začleňovanie do skupiny a kolektívu.

Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania,

ktoré boli vypracované na základe SWOT a STEPE analýzy, ako aj autoevalvácie z hľadiska globálneho postavenia školy:

- rozvíjať a kultivovať detskú osobnosť po všetkých rozvojových stránkach, v 4. triede = zvlášť so zameraním anglického jazyka,
- podporiť vzťah dieťaťa k poznávaniu prírodného a spoločenského sveta a učeniu hrou sa vlastnými zážitkami,
- zvýšiť aktivizáciu prosociálneho cítenia dieťaťa prostredníctvom využívania prosociálnych aktivít v edukačnom procese,
- zlepšiť vzťah dieťaťa k ochrane svojho zdravia, využívaniu zdravej výživy a zdravého životného štýlu,
- zdokonaľiť poznanie dieťaťa o konkrétnej ochrane životného prostredia prostredníctvom edukačných aktivít,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v role chodca, spolujazca, cyklistu, či korčuliara.

Hodnoty a vízia školy

- Dieťa prijímame ako jedinečnú, plnohodnotnú a seberealizujúcu sa osobnosť;
- Akceptácia, empatia, kongruencia – uplatňovanie základných humanistických princípov;
- Rôznorodosť šancí- rovnosť prístupu ku každému jednotlivcovi;
- Podnetné prostredie rozvíjajúce osobnosť dieťaťa;
- Otvorenosť, reflexia a sebareflexia;
- Klíma školy prispôbená vekovým a individuálnym osobitostiam detí predškolského veku.

Vízia školy

Máme snahu byť školou, ktorá umožní dieťaťu sa plnohodnotne rozvíjať, prežívať šťastie a radosť v podnecujúcom sa prostredí.

Školský vzdelávací program: Škôlka s úsmevom

Strategický cieľ:

Celostne rozvíjať osobnosť dieťaťa pri rešpektovaní a rozvíjaní jeho potenciality v rámci vlastných možností a schopností. Obohacovať rodinnú výchovu, priblížiť vzájomné pôsobenie školy a rodiny a umožniť rodičom pozniávať osobnosť svojho dieťaťa v materskej škole /nevinímajúc emocionálnu stránku/.

Rozpracovanie strategického cieľa do špecifických cieľov:

kognitívna oblasť

- Utvárať a rozvíjať jazykovú, rečovú a komunikačnú oblasť;
- Rozvíjať všestranné kognitívne spôsobilosti a tvorivosť, ako aj základy matematického uvažovania;
- Utvárať a rozvíjať enviromentálne a ekologické myslenie;
- Utvárať návyky ochrany svojho zdravia a bezpečného prostredia.

sociálno-emocionálna oblasť

- Utvárať základné návyky emocionálnych spôsobilostí;
- Utvárať a rozvíjať kultúrne a prosociálne správanie;
- Rozvíjať komunikačnú spôsobilosť;
- Rozvíjať hudobné, hudobno-dramatické, výtvarné, výtvarno-tvorivé, literárne a literárno-dramatické spôsobilosti;
- Rozvíjať kultúrne a estetické cítenie.

perceptuálno-motorická oblasť

- Rozvíjať a upevňovať sebaobslužné a hygienické návyky;
- Rozvíjať hrubú a jemnú motoriku;
- Utvárať elementárne základy telesnej kultúry;
- Rozvíjať viziomotoriku a grafomotoriku.
- Utvárať hygienické, zdravotné, pracovné, technické a elementárne ; ochranné spôsobilosti;
- Rozvíjať technickú tvorivosť.

Realizáciou týchto špecifických cieľov získavajú deti kľúčové kompetencie na elementárnej úrovni.

Rozširujúci program Škôlka s úsmevom

Strategický cieľ:

Utvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie detí cieľavedomým uplatňovaním motoriky v súčinnosti s rečou, v špecifickej forme ich rozvíjať aj v cudzom – anglickom jazyku.

Oblasť motoriky hovoriť

- Podporovať telesnú obratnosť a aktivitu detí vo všetkých formách edukačného procesu;
- Rozvíjať kvantitatívnou aj kvalitatívnou formou dychové cvičenia a vhodne ich uplatňovať podľa vekových a individuálnych osobitostí;
- Uskutočňovať primerané edukačné hry na rozvoj hovoriť;
 - Uplatňovať jazykolamy so zameraním na jednotlivé hlásky abecedy /slovenskej aj anglickej/;
- V edukačnom procese využívať logopedické riekanky vo všetkých formách edukačného procesu;
- Rozvíjať didaktické hry s cieľom rozvoja motoriky hovoriť.

Oblasť hrubej motoriky

- Využívať v primeranom množstve zrytmizované riekanky, spojené s potleskom, dupotom, krokom a chôdzou;
- Uplatňovať hudobno-pohybové hry podľa vhodnej motivácie edukačného procesu;
- Rozvíjať pohybové edukačné cviky spojené s básničkami;
- Využívať pohybové hry na rozvoj hrubej motoriky.

Oblasť jemnej motoriky

- Zaraďovať námetové a konštruktívne hry za účelom rozvoja jemnej motoriky;
- Využívať riekanky stimulujúce samoobslužné činnosti /napr. pri šnurovaní, grafomotorických činnostiach a pod./;
- Rozvíjať kresby v rôznych polohách, zobrazujúce dej rozprávky alebo činnosti.

Realizáciou týchto špecifických cieľov sa rozvíjajú u detí motorické a rečové schopnosti, ako aj komunikácia v slovenskom a elementárna komunikácia v anglickom jazyku.

Program spolupráce s rodinou: Rodina a škola

Strategický cieľ:

Rozvíjať emocionálny vývin dieťaťa predškolského veku. Uplatňovať vzťahovú dimenziu, ktorá je charakteristická úctou k osobnosti dieťaťa a jeho emóciám. Používať metódy uplatňujúce zdravý emocionálny rozvoj.

Špecifické ciele orientované na rodiča

- Vedieť, že materská škola podporuje a dopĺňa rodinu;
- Poznať ciele výchovy a vzdelávania v materskej škole;
- Zúčastniť sa na otvorenej výchovno-vzdelávacej práci v materskej škole;
- Poznať kamarátov svojho dieťaťa a prostredie triedy;
- Uvedomiť si vlastnú úroveň poznatkov o svojom dieťati;
- Ukázať dieťaťu krásu prírodného a spoločenského života, pestovať k nim citlivý vzťah;
- Vytvárať deťom atmosféru lásky a porozumenia, pri oslavách sviatkov;
- Vedieť sa so svojím dieťaťom /ale aj inými/ deťmi zabávať a hrať.
- Naučiť dieťa tradičným sviatkom a zvykom, predchádzať kontaktu s alkoholom;
- Ukázať deťom, že spoločnou prácou priamo v materskej škole dokážu vytvoriť spoločný darček /tvorivé dielene/;
- Vzájomne sa učiť prejavovať si lásku a úctu.
- Emocionálne pripraviť dieťa na vstup do základnej školy.

Program spolupráce s rodinou považujeme za veľmi dôležitú z hľadiska osobnosti dieťaťa a priblíženiu sa jeho prostrediu.

Školský vzdelávací program môže byť doplnený a to formou dodatku, ktorý bude platný od nasledujúceho školského roka. Informácia je zakotvená v Školskom poriadku materskej školy.

2. Stupeň vzdelania

Absolvovaním školského vzdelávacieho programu dosiahne dieťa **predprimárne vzdelanie**.

Dieťa nadobudne elementárne základy kľúčových kompetencií, čím dosiahne školskú pripravenosť, získa základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa a vzdelávať po celý život.

Profil absolventa predprimárneho vzdelania

a) Kognitívna oblasť

- Predstaví sa, povie vek, adresu svojho bydliska, materskej školy, mená rodičov.
- Dodržiava základné pravidlá bezpečnosti cestnej premávky.
- Rozlišuje základné časti ľudského tela a opisuje ich funkcie.
- Dodržiava návyky ochrany zdravia/vie rozlišovať zjavné nebezpečenstvo/.
- Určuje a vie pomenovať časti roka, mesiaca, týždňa, dňa.
- Charakterizuje ročné obdobia na základe typických znakov.
- Pomenúva suroviny na prípravu jedál, zdôvodní správnu životosprávu.
- Rozlišuje a pomenúva rozličné druhy ovocia a zeleniny. Určuje krajinu pôvodu.
- Rozlišuje a pomenúva listnaté a ihličnaté stromy, kríky a ich plody.
- Rozlišuje a pomenúva niektoré lúčne, záhradné a liečivé kvety.
- Rozlišuje domáce zvieratá, mláďatá, opisuje ich vlastnosti, zdôvodňuje úžitok.
- Opisuje typické znaky voľne žijúcich zvierat, vtákov, hmyzu.
- Rozlišuje a pomenúva niektoré exotické zvieratá, určuje krajinu pôvodu.
- Rozlišuje a pomenúva prvky neživej prírody, opisuje ich vlastnosti.
- Pomenúva osoby, zvieratá, veci, činnosti a vzťahy medzi nimi bez ich prítomnosti.
- V hovorovej reči využíva a používa všetky slovné druhy.
- Analýzou zovšeobecnenia tvorí významové kategórie.
- Rozoznáva jednotlivé fonémy na začiatku, v strede a na konci slova.
- Rozkladá a skladá slová na slabiky.
- Správne a zreteľne vyslovuje všetky hlásky, hláskové skupiny.
- Používa správnu hlasitosť, intonáciu, dýchanie a tempo reči.
- Samostatne reprodukuje, dramatizuje známy príbeh, rozprávku.
- Hovorí slová, vetné konštrukcie v gramaticky správnych tvaroch.
- V komunikácii používa rozvité vety aj jednoduché súvetia.
- Samostatne vymýšľa jednoduché hádanky.
- Určuje polohu vecí príslovkami- vpravo, vľavo, blízko, ďaleko a podobne.
- Orientuje sa v labyrinte.
- Vyhľadáva a porovnáva v priestore cestu kratšiu, strednú, najdlhšiu a pod..
- Pomenúva tvar kruhový, obdĺžnikový, štvorcový, trojuholníkový.
- Triedi a usporadúva predmety podľa určených vlastností.
- Používa termín prvý-posledný, pred, za, vedľa, hneď za a pod..
- Utvára skupinu prvkov podľa vlastností, číselný rad 1 až 6, 6 až 1.
- Samostatne, primerane rýchlo plní zložitejšiu úlohu.

b) sociálno-emocionálna oblasť

- Prejavuje samostatnú aktivitu a túžbu po vzdelávaní.
- Prejavuje túžbu dosiahnuť istý cieľ v hrách a rôznorodých činnostiach.
- Odhaduje v hrách svoje záujmy a odhaľuje potencionálne možnosti.
- Samostatne nadväzuje kamarátsky kontakt s ostatnými deťmi a udržuje ho.
- Správa sa podľa uznávaných noriem a určených pravidiel.
- Dohovorí sa o spoločnej hre.
- Nenásilne a pokojne rieši konflikt.
- Komunikuje s rovesníkmi, ale aj dospelými.
- Pozitívne oceňuje kamarátove výkony a vlastnosti.
- Prijíma odlišnosti iných ľudí (detí, dospelých).
- Pomáha ľuďom, ktorí potrebujú pomoc z vnútornej potreby.
- Spontánne sa zapája do rozhovoru o svojich pocitoch a zážitkoch.
- Presadí sa s ohľadom na seba i druhých v hre, činnosti, rozhovore (neskáče do reči, ovláda impulzivitu).
- Prispôsobuje sa zmenám, primerane reaguje.
- Hľadá divergentné riešenia a podstatu problémov.
- Rozlišuje hudobné a nehudobné zvuky.
- Citlivo vníma pieseň, poéziu, skladbu a podobne.
- Vyjadruje pocity vyvolané hudbou (slovom, výtvarným prejavom).
- Spieva piesne správne po harmonickej a rytmickej stránke.
- Tvorivo spája hudbu s estetickým prejavom.
- Spontánne kreslí, maľuje vzhľadom na aktuálne citové prežívanie.
- Kresbou vyjadruje emocionálne prejavy postáv, smiech, plač, hnev a podobne.
- Farebnou škálou vie vyjadriť náladu – noc, metelica.
- Uplatňuje estetické hodnotenie vo výpovediach o svojich dojmach z pozorovania krás prírody.
- Prednáša poéziu s citovým zaangažovaním.
- Chápe jednoduché obrazné prirovnania, vtip, slovnú hru v básni.
- Vycíti a rozlíši charakteristické vlastnosti postáv.
- Chápe mravné konania postáv z detských príbehov a rozprávok.
- Pozorne vníma a citlivo prežíva divadelné predstavenie.
- Tvorivo vyjadruje v estetických aktivitách pocity z divadelného predstavenia.

c) perceptuálno-motorická oblasť

- Podľa pokynov predvádza jednoducho formulované cvičenia.
- Chodí koordinovane so správnym odvíjaním chodidla a súladným sprievodným pohybom paží.
- Chodí samostatne so striedavým krokom po schodoch.
- Behá správnou technikou so správnym dýchaním a orientáciou v priestore.
- Skáče vpred, vzad, do hĺbky, do diaľky so zapojením celého tela.
- Skáče na jednej a druhej nohe striedavo.
- Lezie v podpore drepno po zvýšenej ploche vpred aj vzad.
- Plazí sa po bruchu a chrbte.
- Vystupuje a zostupuje po primeranom náradí – chodnéku.
- Hádže so správného postoja, správnym náprahom paží a švihom paže horným oblúkom.
- Chytá loptu odrazenú zo zeme.
- Zl'aduje pohybový prejav s hudbou, reaguje na zmenu pohybu rytmu, tempa.
- Samostatne sa češe, umýva a čistí si zuby.
- Viaže mašličky a šnúrky na topánkach.
- Uplatňuje pravidlá správnej hygieny (používa vreckovku, pri kašli si zakrýva ústa, samostatne používa WC a umývadlo).
- Používa návyky kultúrneho stolovania, používa celý príbor.
- Lepí, strihá, krčí rôzne druhy papiera a iného technického materiálu.
- Technicky správne kombinuje a konštruuje tvary z rôznorodých skladačiek.
- Správne a ľahko drží ceruzku, správne sedí, udržiava sklon paiera.
- Kreslí uvoľnenou rukou správnym grafickým pohybom s rôznorodým grafickým materiálom.

- Uplatňuje vizuomotorickú koordináciu pri garfickom zaznamenávaní pohybu vychádzajúceho z dlaní a prstov.
- Kreslí dokonalejší typ človeka s rozlíšením pohlavia.
- Kreslí postavy v dynamickej dejovej súvislosti (mama žehlí).
- Detailnejšie kreslí prostredie.
- Kreslí rôzne druhy dopravných prostredkov s naznačením funkcie.
- Používa zložitejšiu techniku maľby.
- Detailnejšie modeluje trojrozmerné postavy a zvieracie figúry.

3. *Vlastné zameranie školy*

Charakteristika Materskej školy Nám. Janka Borodáča 7, 010 08 Žilina:

Materská škola je 4-triedna a poskytuje celodennú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šiestich rokov, ako aj deťom s odloženou školskou dochádzkou. Materská škola začala prevádzku 1. septembra v roku 1979. Podľa regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiline má kapacitu 28 detí na jednu triedu/ 112 detí pripadá na celú materskú školu. Materská škola poskytuje aj možnosť poldenného pobytu.

Materská škola je umiestnená v účelovej budove na sídlisku Vlčince, areál má polohu v tichej zóne. Budova sa skladá z 3 častí – pavilónov. V pavilóne A je prvá trieda najmladších detí a tretia trieda najstarších detí – predškolákov. V pavilóne B je umiestnená druhá trieda detí 4-5 ročných a **anglická trieda** 4-5-6 ročných detí. Výučba anglického jazyka počas edukačného procesu **je zároveň hlavnou prioritou našej materskej školy.** V pavilóne C sa nachádza hospodárska časť, kuchyňa s príslušnými priestormi pre všetkých prevádzkových zamestnancov, práčovňa, kancelária vedúcej ŠJ a riaditeľňa. Vchody do predškolského zariadenia sú z oboch strán všetkých troch pavilónov. Budova má vhodné materiálové, priestorové, technické, hygienické podmienky. Materiálne prostriedky sa musia stále modernizovať, pretože niektoré sú rokmi opotrebované a nespĺňajú svoj účel.

Pedagógovia nemajú vlastnú miestnosť – kabinet, kde by mohli mať odloženú odbornú knižnú a časopiseckú literatúru a kde by mohli navzájom denne komunikovať o edukačnej činnosti a predávať si skúsenosti. Kabinet, ktorý by slúžil aj návštevam odborníkov (napr. logopéd, pracovník PPP, detský lekár) a poskytoval im vhodný priestor na vyšetrenie by sme chceli realizovať v budúcom období. Taktiež je nevyhnutné postupne modernizovať zariadenie a vytvárať vhodné podmienky pre pedagogických zamestnancov. Pre uľahčenie prípravy na edukačný proces sme vytvorili systém učebných pomôcok tak, aby napomáhal pedagogickým zamestnancom v priamom edukačnom procese a zefektívnil ich prácu.

Prevádzkoví zamestnanci majú vhodné pracovné prostredie a dobre vytvorený systém ukladania čistiacich a skladových zásob.

Modernizácia materskej školy nastala od roku 2006, keď sa vymenila stará gumenná podlaha v šatniach detí a na schodoch za dlažby. Zmodernizovali sa vstupné časti v pavilónoch, zaramovali sa a vystavili detské kresby a pokračovalo sa v natieraní nábytku, ktorý sa začal už pred niekoľkými rokmi. Vybudovalo sa nové WC, zmodernizovali sa priestory pre prevádzkových zamestnancov školskej jedálne. V hospodárskej časti sa vybudovali sklady na potraviny a zeleninu tak, aby spĺňali parametre európskeho štandardu. Od roku 2007 sme začali postupne vymieňať staré okná, ktoré sme nahradili plastovými oknami. Vo výmene okien chceme podľa dostupnosti finančných prostriedkov aj naďalej pokračovať. V roku 2008 sa dokončilo pokrytie strechy, takže materská škola má vymenenú celú krytinu strechy. Úpravy

sme začali vykonávať aj na školskom dvore, kde sme vybudovali funkčné pieskoviská pre všetky štyri triedy samostatne. Všetky úpravy a modernizácia materskej školy sa uskutočňuje tak, aby boli dodržané bezpečnostné predpisy pre deti, zamestnancov, ale aj návštevníkov MŠ.

Finančné prostriedky okrem iných zdrojov získava materská škola aj prenajímaním miestností v oboch pavilónoch: predajňa Lacné odevy, Opravovňa odevov.

Aktívne spolupracujeme so ZŠ sv. Gorazda, ZŠ Martinska, kde pravidelne jedenkrát ročne absolvujeme týždenný predplavecký výcvik s deťmi. Aktívne spolupracujeme s knižnicou na Vlčincoch, s Centrom voľného času = Žirafa, ale tiež so ZUŠ L. Árvaya v Žiline. Prostredníctvom elektronickej pošty ale aj osobnou návštevou uskutočňujeme spoluprácu s MŠ v Bautzene v Nemecku.

Snažíme sa o bližšiu spoluprácu s rodičmi, a to prostredníctvom priameho kontaktu, tzv. Otvorenými hodinami, ktorých náplňou sú tvorivé dielne s rodičmi, súrodencami a starými rodičmi. Počas školského roka uskutočňujeme vedomostné kvízy medzi triedami so zameraním poznania prírodného a kultúrneho života.

Uskutočňujeme návštevy Bábkového divadla v Žiline, Mestského divadla v Žiline. Pozývame zároveň do našej MŠ rôzne divadelné a hudobné spoločnosti. Na oslavách MDD každoročne uskutočňujeme tzv. Noc v škôlke, ktorá má pre deti nesmierne čaro.

Aktívne pracujú krúžky:

- ° krúžok anglického jazyka, zvyčajne s deťmi mladšími, ktoré sa pripravujú na nástup do anglickej = 4. triedy,
- ° ZUŠ: výtvarný krúžok, ktorý sa uskutočňuje pre veľký záujem zo strany rodičov dvakrát týždenne,
- ° ZUŠ: tanečný krúžok, ktorý je určený predovšetkým pre dievčatá materskej školy,

Ak vznikne záujem zo strany rodičov, sme schopní poskytnúť priestory v MŠ na vytvorenie hudobného krúžku.

Využívame aj edukáciu: dopravná výchova prostredníctvom uplatňovania a využívania dopravného ihriska a to priamo formou zážitkového učenia.

Okrem toho je veľmi aktívne rozvinutá krúžková činnosť učiteliek MŠ:

Poznámka (podľa ročného plánu školy).

Svet okolo nás je plný nástrah, konfliktov, a žiaľ prejavuje sa ja krízou rodiny. Nedostatok času zo strany rodičov, zlá sociálna situácia, prípadne nedostatočný záujem o detí spôsobuje citovú nevyrovnanosť, neistotu a osamotenosť detí. Treba pozdvihnúť rodinu /aj v širšom zmysle slova/, jej tradičnú štruktúru a ochraňovať tak detí pred nástrahami osamelosti, prípadne utiekania sa k používaniu omamných látok. Deti pri nedostatočnej rodičovskej opore posilujú nespokojnosť, smútok, neschopnosť zažiť lásku, radosť, spokojnosť a šťastie.

Výskumy potvrdzujú dôležitosť emocionálnej spolunáležitosti rodiny aj v neskoršom detskom, mládežníckom, ale aj dospelom veku. Vynára sa nám tak otázka: Čo môžeme urobiť my, aby sme deťom umožnili zažiť radosť, úspech, ale najmä väčšiu pozornosť zo strany rodičov?

Preto je našim zámerom, implementovať do výchovno-vzdelávacích činností spoluprácu s rodinou a to aj v širšom zmysle slova. Chceme dokázať, že takýto program môže napomôcť upevneniu rodiny a rozvoju emocionality detí nenásilným spôsobom a utvárať tak pevný základ osobnosti dieťaťa.

4. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a zdelávania

Materská škola Nám. Janka Borodáča 7 v Žiline poskytuje niekoľkoročnú dochádzku do materskej školy. Najdôležitejším rokom pre dieťa je však posledný školský rok pred nástupom do MŠ.

Forma výchovy a vzdelávania je celodenná. Každá trieda má vypracovaný denný poriadok na základe ktorého sa môžu rodičia oboznámiť s priebehom edukačných činností.

Pokiaľ budú mať rodičia záujem a dovoľia nám to priestorové podmienky môžeme vytvoriť navyše aj poldennú formu edukačného procesu.

Charakteristika a organizácia predprimárneho vzdelávania

Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej. Rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.

Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijímajú spravidla deti **od troch do šiestich rokov** veku. Ak je voľná kapacita, možno prijať deti aj od dvoch rokov veku. **Prednostne** sa prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku, deti s odloženým začiatkom povinnej školskej dochádzky a deti s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.

V materskej škole Nám. Janka Borodáča 7, v Žiline sa predprimárne vzdelávanie uskutočňuje formou celodenného niekoľkoročného predškolského vzdelávania. Do štyroch tried našej materskej školy sú zoradené deti rovnakého veku. Naša materská škola má vytvorenú samostatnú triedu, kde sa vyučuje anglický jazyk priamo prostredníctvom edukačného procesu.

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

Formovanie základov kľúčových kompetencií v predškolskom veku

Jeho cieľom je dosiahnuť školskú pripravenosť a získať základy pre rozvíjanie schopnosti učiť sa a vzdelávať sa po celý život.

Vzhľadom na vývinové špecifiká predškolského veku sú medzi kompetencie zaradené aj **psychomotorické kompetencie. Spoločenské a občianske kompetencie** sú integrované do osobnostných (intrapersonálnych) a sociálnych (interpersonálnych) kompetencií.

V materskej škole sa rozvíjajú tieto kompetencie:

1. **Psychomotorické kompetencie**
2. **Osobnostné (intrapersonálne) kompetencie**
 - a) Základy sebauvedomenia
 - b) Základy angažovanosti
2. **Sociálne (interpersonálne) kompetencie**
3. **Komunikatívne kompetencie**
4. **Kognitívne kompetencie**
 - a) Základy riešenia problémov

- b) Základy kritického myslenia
 - c) Základy tvorivého myslenia
5. **Učebné kompetencie**
6. **Informačné kompetencie**

Vymedzenie kompetencií treba chápať relatívne , nakoľko **v predškolskom období ide o dosahovanie základov kompetencií dieťaťa.**

Kompetencie sú spracované na základe Odporúčania Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (2006/962/ES).

Program predprimárneho vzdelávania je integrovaný do **štyroch tématických okruhov**: Ja som, Ľudia, Príroda, Kultúra.

Charakteristika tématických okruhov

Z obsahového hľadiska sú tématické okruhy zamerané:

Ja som – na rozvíjanie osobnostných kompetencií, zmyslov, vzťahu dieťaťa k rodine a okoliu, na sebaopoznanie, sebaaprezentáciu, na sociálne, empcionálne, motorické a kognitívne vnímanie života dieťaťa (telesný, duševný, duchovný, sociálny a emocionálny život).

Ľudia – na rozvíjanie sociálnych skúseností a vzťahu ku spoločenstvu ľudí, kontakty s ďalšími skupinami ľudí, na oboznamovanie sa s pracovnými a inými aktivitami ľudí, na rozvíjanie predstáv o miestach, kde ľudia žijú a tvoria, o prostrediach, v ktorých sa nachádzajú, o multikultúre, etnikách, rasách.

Príroda – na rozvíjanie poznania elementárnych zákonitostí života na zemi, prírodných javov, živých a neživých predmetov, na formovanie začiatkov ekologickej kultúry, na formovanie pohľadu na svet prírody a vzťahu k prírode, na vytváranie základov svetonázoru a získavanie základných vedomostí o zemi a vesmíre.

Kultúra – na rozvíjanie kontaktov dieťaťa so svetom duševných činností ľudí, rozvoja vnímania a uplatňovania hudobnej, literárnej a výtvarnej kultúry (predmetný svet, svet hry, svet umenia).

Tématické okruhy **sa vzájomne prelínajú a dopĺňajú. Plnia sa integrovane** v globálnom a nepretržitom pedagogickom procese.

Každý tématický okruh zahŕňa **tri vzdelávacie oblasti rozvoja** osobnosti dieťaťa:

1. **perceptuálno-motorickú,**
2. **kognitívnu,**
3. **sociálno-emocionálnu.**

Členenie vzdelávacích oblastí **sa v praktickej rovine rozvíjajú integrovane**, sú navzájom spolu súvisiace. **Tématické okruhy a vzdelávacie oblasti rozvoja sa interaktívne prepájajú.**

Tematické okruhy a vzdelávacie oblasti a vzdelávacie oblasti rozvoja sú prostriedkom na dosiahnutie špecifických (konkrétnych, operacionalizovaných) cieľov v procesuálnej činnosti. Pri dosahovaní špecifických cieľov sa rozvíja osobnosť dieťaťa celostne.

Vzdelávacie oblasti v sebe v rôznej miere zahŕňajú podoblasti – **pohybovú, zdravotnú, prírodovednú matematicko-logickú, jazykovú, komunikatívnu, etickú, vlasteneckú, informačnú, umelecko-expresívnu** (hudobnú, výtvarnú, literárnu), pracovnú, ako aj prierezové témy - **osobnostný a sociálny rozvoj, ochranu života a zdravia, dopravnú, enviromentálnu, mediálnu, multikultúrnu výchovu, výchovu k tvorivosti, rozvoj predčitateľskej gramotnosti a gramotnosti vo všeobecnosti, informačno-komunikačné technológie.**

Obsah výchovy a vzdelania má rámcový charakter. Rozpracúva sa na podmienky materskej školy a na základe poznania aktuálnych rozvojových možností detí sa **konkretizuje v plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti.**

Štátny vzdelávací program ako aj Školský vzdelávací program rešpektuje:

- rodinu dieťaťa predškolského veku,
- vývinové špecifiká - vývinové zvláštnosti a osobitosti dieťaťa predškolského veku,
- možnosti, predpoklady, schopnosti, zručnosti a vedomosti dieťaťa predškolského veku,
- individuálne potreby, schopnosti, záujmy a postoje dieťaťa predškolského veku,
- prirodzenú aktivitu a experimentovanie dieťaťa,
- špecifiká predškolskej výchovy a vzdelávania,
- vzájomné integrované prepájanie jednotlivých tematických okruhov a vzdelávacích oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa,
- činnostný, hrový charakter pedagogického procesu, vykonávaného prostredníctvom hier avýchovno-vzdelávacích činností,
- nutnosť cieľavedomého a systematického pozorovania a diagnostikovania,
- potrebu evalvovania (hodnotenia) pedagogického procesu (hodnotenie detí, učiteľov, autoevalváciu materskej školy).

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pozostávajú z obsahových a výkonových štandardov.

V obsahových štandardoch sa nachádza obsah, ktorý rešpektuje vývinové potenciality (možnosti) dieťaťa predškolského veku a opiera sa o detskú skúsenosť a poznanie. Obsahové štandardy môžeme chápať ako základný rozsah učiva, ktorý má dieťa zvládnuť primerane svojim možnostiam prostredníctvom aktivizujúcich metód.

Obsahové štandardy predstavujú **prostriedok** vzdelávania detí predškolského veku a slúžia **na rozvíjanie elementárnych základov kompetencií.**

Výkonové štandardy sú formulované **v špecifických (konkrétnych – operacionalizovaných) cieľoch.**

Výkonové štandardy sú koncipované ako **cieľové požiadavky, ktoré má dosiahnuť dieťa predškolského veku, aby získalo predprimárne vzdelanie.**

Cesta za dobrou materskou školou je náročná, kľukatá, plná prekážok. Vyžaduje si prajné prostredie z každej stránky a od všetkých. Je to proces nikdy nekončiaci, ale veľmi prospešný budúcej úspešnosti dieťaťa v jeho ďalšom vzdelávaní v živote.

5. Učebné osnovy

Vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele a obsah výchovno-vzdelávacej činnosti. Pri tvorbe školského vzdelávacieho programu sme brali do úvahy ŠVP, osobitosti predškolského vzdelávania a to predovšetkým vonkajšie a vnútorné podmienky vzdelávania, spoluprácu so ZŠ, knižnicou. Na zreteli sme mali aj internú krúžkovú činnosť, ktorú vykonávajú učiteľky MŠ: Adamko- kocky zdravia; literárny, prírodovedný, grafomotorický a počítačový krúžok a činnosť lego-dacta v 3. triede MŠ.

Našou prioritou je výučba anglického jazyka, ktorá prebieha priamo počas edukačného procesu v 4. triede MŠ.

Každodennou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti je však aj rozvíjanie a upevňovanie hygienických, stravovacích, kutúrnych a spoločenských návykov. Okrem edukačnej činnosti venujeme pozornosť aj rozvíjaniu zručností súvisiacich s osobnou hygienou a sebaobsluhou detí pri obliekaní a vyzliekaní.

Cieľom školského vzdelávacieho programu: Škôlka s úsmevom je dosiahnúť celostný rozvoj osobnosti detí v poznávaní dieťaťa ako seba samého, sveta ľudí, prírody a kultúry.

ŠKOLKA S ÚSMEVOM: názov školského vzdelávacieho programu

1. trieda: Batôžtek prekvapení, 3-4 ročné deti
rozdelená na obsahové celky a témy, (kľúčové slová)

Harmonogram učebných osnov:

1. Ja a moja škôlka /obsahový celok IX mesiac/:

Témy: ° Ja malý škôlkárik
° Kto sa o nás stará (deti, učiteľky a iní zamestnanci MŠ)
° Miňko Špínko
° Pod' sa so mnou hrať (orientácia v hrových kutikoch)

Kľúčové slová: priateľstvo, aktívne počúvanie.

2. Jeseň klope na dvere /obsahový celok X. mesiac/:

Témy: ° Hračky sa predstavujú

- Kolektív našej triedy
- Jesenné práce
- Záhrada plná dobrôt (zber ovocia a zeleniny)
- Jeseň sa oblieka (základné farby)

Kľúčové slová: *nápaditosť, dôvera, pozitívny vzťah k práci, vitamíny.*

3. Rodina: ja, ty, on, ona... /obsahový celok XI. mesiac/

- Témy:**
- Kto patrí do rodiny?
 - Pomoc v rodine
 - Koho mám rád
 - Čo si obliekam
 - Bezpečnosť na ceste

Kľúčové slová: *zvedavosť, trpezlivosť, láskavosť, citlivosť, dôvera.*

4. Vianočné tajomstvá, Mikulášska čižmička /obsahový celok XII. mesiac/:

- Témy:**
- Doma
 - Mikulášska čižmička
 - Predmety a ich vlastnosti
 - Vianočné prípravy (prípravy na sviatočné dni, zvyky, tradície, rodinný vianočný kruh).

Kľúčové slová: *zvedavosť, snaha, citlivosť, láska.*

5. Zimné radovánky /obsahový celok I. mesiac/:

- Témy:**
- Starostlivosť o zvieratá a vtáčiky
 - Ľudské telo(ochrana zdravia, otužovanie)
 - Hra so snehuliakom (neživá príroda, sneh, ľad, voda)
 - Zima, zima tu je (charakteristika ročného obdobia)
 - Zimné preteky – šport (zober sane, boby, sadni na ne)

Kľúčové slová: *zdravie, ochrana prírody, pravdivosť, ohľaduplnosť.*

6. Karnevalový sen /obsahový celok II. mesiac/:

- Témy:**
- Príroda v zime
 - Zvieratá v lese
 - Karneval (fašiangy-turíce)
 - Zdravá výživa
 - Predmety okolo nás

Kľúčové slová: *pozitívne cítenie a myslenie.*

7. Fúknem ti silu vnímať /obsahová celok III. mesiac/:

- Témy:**
- Predmety okolo nás (nebezpečné predmety)
 - Ľudské telo
 - Ľudia a ich práca
 - Jarná príroda
 - Jar a jej kamaráti

Kľúčové slová: *úcta k prírode, ochrana prírody, ochrana vlastného zdravia.*

8. Dotkni sa zeme /obsahový celok IV. mesiac/:

- Témy:**
- Jar a jej kamaráti
 - Veľká noc (sviatky, tradície)

- Zvieratká a ich mláďatá
- Les a život v lese
- Bezpečnosť na ceste (doprava)

Kľúčové slová: *spojitosť medzi rastlinnou a živočíšnou ríšou, bezpečnosť.*

9. Podaj mi ruku /obsahový celok V. mesiac/:

- Témy:**
- Sviatok mamičiek (Deň matiek)
 - Záhady v prírode (jarná príroda)
 - Hmyz (lúka, chrobáky)
 - Za hrst' zdravia- Meduška (liečivé kvety, bylinky)
 - Moje mesto

Kľúčové slová: *spolupatričnosť, spolupráca, láska, cit, obiatie, riešenie problémov, zodpovednosť, zdravie, pozitívny a citlivý vzťah k svojmu mestu.*

10. Detský svet /obsahový celok VI. mesiac/:

- Témy:**
- MDD (čaro detstva, láska k deťom)
 - Zahráme sa s ockom (Deň otcov)
 - Exotické zvieratá (na návšteve v ZOO)
 - Leto (základné znaky)
 - Ovocný sad (ovocné stromy, ovocie, zelenina, vitamíny)

Kľúčové slová: *sviatok detí na celom svete, láska k otcovi, spoločná hra, ZOO, vitamíny a zdravie.*

Obsahový celok: Ja a moja škôlka

Cieľ obsahového celku: Oboznamovať s prostredím materskej školy, zoznamovať sa so svojimi rovesníkmi ale aj učiteľkami. Poznávať nové prostredie, ale aj hračky a najmä svoju triedu. Vytvárať vzťahy s dospelými, ale aj deťmi, uplatňovať počiatkové kultúrno-spoločenské návyky. Bezpečne a ohľaduplne sa začať orientovať v neznámom priestore.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Dieťa sa začína orientovať aj v inom, ako rodinnom prostredí. Po prvýkrát sa stretáva s pojmom škola a porovnáva spôsob života doma a v školskom prostredí. Elementárne nadobúda nielen kultúrno-spoločenské vzťahy s rovesníkmi a dospelými, ale samostatne aj hygienické návyky. Učí sa orientovať v priestoroch materskej školy, oboznamuje sa so svojou triedou. Stáva sa členom spoločenstva materskej školy.

Témy: Ja som malý škôlkárík; Kto sa o nás stará; Minko Špinko; Pod' sa so mnou hrať.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: V septembri nastupuje dieťa do materskej školy a konkrétnej triedy. Poznáva nové prostredie, mená deti, učiteľky a iných dospelých, s ktorými bude prichádzať do kontaktu. Začína prežívať pocit spolupatričnosti – stáva sa členom svojej skupiny. Musí sa prejavovať v nadväzovaní sociálnych kontaktov komunikáciou, a to tak verbálnou ako aj neverbálnou. Nadobúda samostatne, ako aj s pomocou učiteľky hygienické návyky s upraveným prostredím, ktoré mu umožňuje zažiť pocit samostatnosti a sebaobsluhy. Oboznamuje sa s denným poriadkom a učí sa orientovať v triede,

ako aj v hrových kútikoch. Nadobúda schopnosť vyjadrenia svojich potrieb prostredníctvom hry a činnosti, začína prežívať pocit spolupatričnosti.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa v priestore vo vzťahu k vlastnej osobe,	Ja som
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby chôdza,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi,	Ja som
Osobnostné	◦ uvedomovať si vlastnú identitu,	Ja som
Sociálne	◦ riešiť konflikty pomocou dospelých,	Ja som
Komunikatívne	◦ počúvať aktívne s porozumením,	Ja som
Kognitívne	◦ objavovať súvislosti medzi informáciami,	Ľudia
Psychomotorické	◦ stvárať hudobno-pohybovú hru,	Ľudia
Komunikatívne	◦ reagovať slovne na jednoduché otázky,	Ľudia
Psychomotorické	◦ využívať na pohyb rôzne pomôcky,	Ľudia
Kognitívne	◦ uvedomiť si význam pobytu v MŠ,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať na základe pozorovania dvor MŠ,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať prírodu v okolí MŠ,	Príroda
Sociálne	◦ uvedomiť si vzťah k druhým deťom,	Kultúra
Psychomotorické, sociálne, kognitívne Učebné	◦ vyjadriť rôznymi spôsobmi svoje zážitky, ◦ počúvať s porozumením krátku rozprávku,	Kultúra Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové cvičenia, pohybové improvizácie
- vychádzka do priestorov MŠ a na školský dvor,
- kreslenie, manipulovanie s pastelkami,
- rytmické hry, hry so slovami,
- manipulácia s hračkami, manipulačné hry, hry v hracích centrách, kútikoch,
- počúvanie rozprávky, čítanie z kníh, počúvanie CD,
- počúvanie hudby – uspávanky, muzikoterapia,

metódy:hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, práca s knihou;

Učebné zdroje pre deti:

- výtvarný, odpadový a prírodný materiál,
- pracovný zošit: Chrobáčik, zošit na edukáciu s dopravnou tematikou
- detská literatúra: Rozprávka o chrobáčikovi,
- detské hračky rôzneho materiálu,
- magnetofón, CD- uspávanka a iná nenásilná hudba,
- bábky, maňušky,
- molitanová stavebnica,
- hračky na námetové hry,

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;

- Rusňačková, M.: Našim deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 4 - 5 týždňov

Obsahový celok: Jeseň klope na dvere

Cieľ obsahového celku: Oboznamovať sa s rôznymi druhmi činnosti a hier, ktoré poskytuje materská škola, nadväzovať a upevňovať vzťahy v kolektíve. Charakterizovať jesenné ročné obdobie a jeho typické znaky, poznávať jeho význam pre život ľudí a celú prírodu. Nadobúdať potrebu starať sa o ňu citovú zainteresovanosť prejavíť prostredníctvom rôznych umeleckých výtvorov. Dary zeme využiť v projekte: Škola podporujúca zdravie a na tvorbu originálnych produktov, a to aj v súčinnosti s rodičmi.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku je oboznamovať sa s ročným obdobím a jeho typickým znakom. Prostredníctvom zážitkového učenia poznávať základné druhy ovocia a zeleniny. Zoznamovať sa s farbami, ktoré na jeseň prevládajú. Poznávať, že v jeseni si musíme obliekať aj oblečenie do dažďa.

Témy: Hračky sa predstavujú; Kolektív našej triedy; Jesenné práce; Záhrada plná dobrôt (zber ovocia a zeleniny); Jeseň sa oblieka (základné farby).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Dieťa sa postupne oboznamuje s hračkami, ktoré mu pomáhajú v pozitívnom vnímaní materskej školy a zároveň v rozvíjaní osobnosti dieťaťa. S meniacim sa počasím dieťa zároveň aj intenzívnejšie vníma zmeny v prírode. Pozoruje meniace sa farby na stromoch, ale aj to, že ovocné stromy prinášajú plody – ovocie, ktoré v jeseni dozrieva. Poznáva, že listnaté stromy majú plody: gaštany, žalude, bukvice. Tvorivo spracúva spoločne aj s rodičmi tekvice-strašiaky a z jesenných plodov vytvára originálne umelecké diela. Oboznamuje sa s činnosťami, ktoré sú typické pre jednotlivé ročné obdobie, púšťanie šarkanov. Vytvára, aj v súčinnosti s rodičmi rôzne kompozície z jesenných plodov,

pričom si rozvíja psychomotorické kompetencie. Zároveň sa oboznamuje s počítačným vnímaním ochrany prírody a enviromentálneho cítenia. Začína si uvedomovať význam a premenu farieb v súvislosti s meniacim sa ročným obdobím.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa v priestore,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s predmetmi, náčiním,	Ja som
Psychomotorické	◦ nosiť, podávať náčinie a náradie,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ zhotovovať výtvary z rôzneho technického a odpadového materiálu	Ja som
Sociálne	◦ zachovať v pracovných činnostiach návyky poriadku za pomoci učiteľky,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť improvizáčne hudobnú ukážku,	Ja som
Kognitívne	◦ pochopiť význam práce na základe rozmanitých pracovných činností,	Ľudia
Kognitívne	◦ poznať niektoré rovnako farebné predmety,	Ľudia
Komunikatívne, kognitívne	◦ reagovať na otázky jednoduchou frázou,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať niektoré náradia,	Príroda
Sociálne	◦ citlivo vnímať krásu prírody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ uvedomiť si význam obliekania v jeseni,	Príroda
Sociálne, kognitívne, učebné	◦ prejaviť vzťah k prírode a učiť sa ju ochraňovať,	Príroda
Psychomotorické	◦ uplatňovať zručnosti vo výrobe strašidiel z tekvic,	Príroda
Psychomotorické	◦ zapojiť sa aktívne do sebaobslužných prác,	Kultúra
Psychomotorické, sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť umeleckými výraz. prostriedkami pocity, dojmy a zážitky z jesene,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ použiť v hrách riekanky, vyčítanky s jesennou tematikou,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové cvičenia zamerané na improvizáciu zberu úrody,
- maľovanie, kreslenie, nalepovanie jesenných plodov a prírodného materiálu,
- zostrojovanie jednoduchej koláže: misa s ovocím, zaváraniny, ovocný strom,
- počúvanie príbehu o Tekvičiaroch,
- modelovanie veľkého jablčka súbežne s grafomotorickým cvičením,
- vychádzka: pozorovanie ovocných stromov,
- zostrojovanie tekvicových strašiakov /spoločne s rodičmi/,
- počúvanie hudby – zvuky prírody, nácvik básne: hruška, piesne: Červené jablčko,
- spoločná výstavka prác detí, učiteľiek a rodičov: jesenné obmeny, tvorivé dielne s rodičmi,

metódy:hra, pozorovanie, demonštrácia, rozprávanie, rozhovor, práca s knihou, opis, heruistická metóda, riešenie jednoduchého problému;

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,

- svojpomocne zostrojené pracovné listy, omalovánky,
- grafomotorické námety- predkreslenie, prekopírované obrázky na grafomotoriku z pracovného zošita,
- technický a odpadový materiál,
- bábky, maňušky, bábka: jesenníček,
- jesenné oblečenie, papierové oblečenie
- farebné predmety a hračky,
- molitanová farebná stavebnica,
- jesenný jednoduchý obrázok: znaky, obrázky z jesenných lístkov : ježko, domček,
- melodický hudobný nástroj,
- hračky na námetové hry,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Rodina: ja, ty, on, ona...

Cieľ obsahového celku: Vnímať dôležitosť a spolupatričnosť rodiny, ich každodenný režim a vzájomnú pomoc. Uvedomovať si jednotlivých členov základnej zložky rodiny, ako aj starých rodičov. Umeleckými výrazovými prostriedkami vyjadriť cit k mame a otcovi. Pochopiť svoje postavenie v rodine, orientovať sa v základnom oblečení a na elementárnej úrovni sa oboznamovať s bezpečnosťou na ceste.

Zdôvodnenie obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa majú deti oboznamovať s členmi rodiny, svojou pomocou v domácich činnostiach. Prostredníctvom zážitkov si majú deti uvedomovať význam postavenia starých rodičov a vytvárať si k nim citový vzťah. Počiatocne sa majú deti oboznamovať s prostredím, v ktorom sa nachádzajú: Čo je domov a čo je materská škola.

Témy: Kto patrí do rodiny?; Pomoc v rodine; Koho mám rád; Čo si obliekam, Bezpečnosť na ceste.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Dieťa si pri odlúčení od rodiny začína uvedomovať význam rodiny, ale aj postavenie samého seba v rodine. Začína si uvedomovať citovú stránku, vzájomnú naviazanosť jednotlivých členov rodiny, ale aj každodenný rituál. Začína si uvedomovať potrebu vhodného výberu oblečenia vzhľadom k počasiu. Nadobúda cestou do materskej školy a cestou nazad /pešo, autom, autobusom/ význam bezpečnosti a ochrany svojho zdravia.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať vo vzťahu k vlastnej rodine,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s náčiním-domácnosť,	Ja som
Psychomotorické, Učebné	◦ zhotoviť výtvary strihaním za pomoci učiteľky,	Ja som
Sociálne	◦ dodržiavať jednoduché pravidlo, rešpektovať ho,	Ja som
Sociálne	◦ vyslovovať správne jednoduché slová,	Ja som
Kognitívne	◦ pochopiť význam rodiny,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ rozlíšiť predmety doma a v MŠ	Ľudia
Sociálne, kognitívne,	◦ hodnotiť pozitívne vlastnosti rodiny,	Ľudia
Psychomotorické	◦ využívať na pohyb pomôcky rôzne pomôcky,	Príroda
Kognitívne	◦ rozlišovať rozdiel doma- škôlka,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť básničkou lásku k rodine,	Kultúra
Psychomotorické,	◦ aktívne sa zapojiť do spoločenských udalostí- darček pre rodičov,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ počúvať s porozumením detskú báseň o starých rodičoch,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ s radosťou spievať jednoduchú pieseň o starých rodičoch,	Kultúra
Komunikatívne		Kultúra
Psychomotorické, Učebné, sociálne		Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- spevácke a pohybové činnosti,
- vychádzka s rodičmi do prírody,
- nalepovanie jednoduchej koláže – rodina,
- rečové a rytmické hry, nácvik básne: vyrástol raz jeden dom...,
- pracovné činnosti- darček pre rodičov,
- manipulačné činnosti s hračkami,
- hry na domácnosť- námetové, v hrovom kútiku: kuchynka, opraváraň,
- počúvanie rozprávky s tematikou rodiny,
- nacvičenie jednoduchej hudobno-pohybovej hry,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, práca s knihou, počúvanie, rozprávanie, rozhovor, situačná metóda;

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,
- vlastnoručne vyrobený pracovný list, omaľovánka,
- výtvarný, technický, odpadový a prírodný materiál,

- pomôcky na námetovú hru na domácnosť, riešenie problematickej úlohy: Čo ešte treba? Kto príde do rodiny?
- detská kniha, puzzle,
- bábky, maňušky,
- obrázky rodiny: mama, otec, stará mama, starý otec, súrodenci: sestra-brat,
- hračky na námetové hry,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Zimné radovánky

Cieľ obsahového celku: Charakterizovať vianočné sviatky, zvyky a tradície. Uvedomovať si rozdiel príprav na vianočné sviatky doma a v materskej škole. Aktívnou účasťou a tvorivou činnosťou s rodičmi, vytvárať v materskej škole rôznorodé originálne umelecké výtvary. Verbálnymi a neverbálnymi výrazovými prostriedkami vyjadriť svoje túžby, želania, emócie, city a zážitky z osláv.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa deti majú oboznamovať s predmetmi, ktoré ich obklopujú vo svojej triede. Na tématický celok nadväzujú vianočné oslavy. Deti sa budú oboznamovať s postavou Mikuláša a deda Mráza. Učiteľky sa budú snažiť u detí rozvíjať najmä citové poznávanie vianočných sviatkov.

Témy: Doma; Mikuláška čižmička; Predmety a ich vlastnosti; Vianočné prípravy (prípravy na sviatočné dni, zvyky, tradície, vianočný kruh).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Celý posnený mesiac v roku jsa nesie v znamení sviatkov, tradícií, túžob, želaní a rôznych prekvapení. Deti sa oboznamujú s dôležitosťou osláv sviatkov, poznávajú význam Mikuláškeho sviatku, ale aj

obdarúvania medzi blízkymi ľuďmi. Deti sa stávajú spoluorganizátormi sviatkov a prípravy vianočnej besiedky pre rodičov. Aktívne sa zúčastňujú na estetizácii triedy a výzdobe stromčeka. Vytvárajú spoločne s rodičmi v materskej škole originálne námety a darčeky na vianočnú prípravu. Taktiež budú obdarované, pocítia vzájomnú spolupatričnosť s rodinou, ale aj svojím kolektívom.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa z hľadiska sviatkov,	Ja som
Psychomotorické	◦ používať pri edukácii všetky zmysly,	Ja som
Psychomotorické	◦ zhotoviť výtvary z papiera: Mikuláš,	Ja som
Osobnostné	◦ zaujímať sa aktívne o sviatok Mikuláša,	Ja som
Sociálne	◦ pri oslavách rešpektovať ostatných,	Ja som
Komunikatívne	◦ vyjadrovať sa zreteľne pri vyjadrení želania,	Ja som
Kognitívne	◦ rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva svetielka, sviečky,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť krátky hudobno-dramatický celok,	Ľudia
Učebné	◦ prejavovať zvedavosť zo spoznania sviatku,	Ľudia
Sociálne	◦ rozdeliť sa, obdarovať niekoho,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu zimnej prírody,	Príroda
Psychomotorické	◦ uplatňovať jednoduché tanečné prvky,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do príprav sviatku,	Kultúra
Kognitívne, psychomotorické	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými výrazovými pocity, zážitky zo sviatkov	Kultúra
Učebné, komunikatívne, sociálne	◦ zapamätať si a prednášať krátke literárne riekanky s vianočnou tematikou,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové a relaxačné cvičenia,
- edukačná hra s environmentálnym zameraním na dvore MŠ,
- výzdoba vianočného stromčeka, posedenie pri stromčeku, sviečka, koledy, med, vianočné obľadky,
- pripevnenie búdky na dvor MŠ a nasypenie zrnka pre vtáčikov,
- kreslenie, maľovanie, nalepovanie vianočných ozdôb,
- pečenie vianočných koláčikov s učiteľkami,
- príprava oslavy výroba vianočných venčekov spoločne s rodičmi,
- dramatické predvedenie vianočného krátkeho pásma,
- počúvanie vianočnej hudby- koledy, nácvik vian. kolied, piesní,
- počúvanie rozprávky na vianočnú tematiku, „čítanie“ vianočných časopisov,
- zostrojovanie papierových čižmičiek a Mikulášov,
- omaľovánky s Mikulášom, vianočným stromčekom,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, jednoduchý experiment, rozprávanie, rozhovor, heuristická metóda, inscenačná metóda, práca s knihou;

Učebné zdroje pre deti:

- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- detská literatúra: ľudové a autorské rozprávky, vianočné príbehy,
- omaľovánky s vianočnými námetmi,
- detské inštrumentálne nástroje,
- bábky, maňušky,
- magnetofón: CD s vianočnými koledami,
- vetvičky zo stromov, pletivo, ozdoby na adventné venčeky,

- múka, voda, vajíčko: príprava na koláč, zdobenie medovníkov,
- hračky na námetové hry,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 3 týždne

Obsahový celok: Zimné radovánky

Cieľ obsahového celku: Charakterizovať zimné obdobie, jeho typické znaky. Chápať jeho význam a vplyv na život zvierat a vtákov. Zaujať konkrétnymi činnosťami ochrannárske postoje : vytvoriť krmidlá pre vtákov. V spolupráci s rodinou zabezpečovať potravu pre vtákov. Uvedomovať si význam otužovania a športu pre Oboznamovať sa s neživou prírodou a experimentovať s ľadom, snehom. Zvládnuť elementárne špecifické pohybové zručnosti: sánkovanie, zdravie človeka. bobovanie.

Charakteristika obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku deti sa učia poznávať niektoré zvieratká, ale zároveň aj vedieť pomôcť poskytnutím búbky a zrnka. Deti sa učia zoznamovať prostredníctvom hry a experimentu s vlastnosťami snehu, ale aj jeho možnosťou využitia: zimných športov.

Témy: Starostlivosť o zvieratá a vtáčiky; Ľudské telo (ochrana zdravia, otužovanie); Hra so snehuliakom (neživá príroda, sneh, ľad, voda); Zima, zima tu je (charakterizovať ročné obdobie); Zimné preteky – šport (zober sane, boby a sadni na ne).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Na základe pozorovania dieťa spoznáva, rozlišuje základné zmeny v zimnej prírode. Uvedomuje si svoje telo, vplyv zimy a chladu na organizmus, oboznamuje sa s otužovaním a jeho významom pre zdravie.

Na základe experimentálnych pokusov získava praktické skúsenosti o neživej prírode. V spolupráci s rodičmi realizuje rôzne aktivity so snehom. Zimnými športami a hrami so snehom si otužuje svoje zdravie a zároveň si upevňuje zdatnosť a výkonnosť.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby chôdzu, krátky beh, podskok,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať so snehom-l'adom, kameňom,	Ja som
Psychomotorické	◦ uplatniť technickú zdatnosť pri strihaní,	Ja som
Sociálne, psychomotorické	◦ zachovávať v pracovných činnostiach návyky čistoty,	Ja som
Komunikatívne, kognitívne	◦ uplatniť aktívnu slovnú zásobu vzhľadom na obsahový kontext,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť hudobno-pohybovú hru,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ pochopiť význam zimného posypu pre bezpečnosť,	Ľudia
Psychomotorické	◦ využívať na pohyb snehové prekážky,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ prejaviť zručnosť pri stavaní snehuliaka,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu zasneženej prírody,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ aktívne sa zapojiť do zimných športov,	Príroda
Kognitívne, komunikatívne	◦ na základe pozorovania poznávať možnosti využitia zimnej prírody	Príroda
Psychomotorické	◦ zhotoviť výtvary zo snehu,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými výrazovými pocitmi z guľovačky,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ použiť v hrách riekanky a vyčítanky so zimnou tematikou,	Kultúra
Učebné, psychomotorické	◦ kresliť s použitím uhlíka,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ „čítať“ jednoduchý kreslený príbeh,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové a relaxačné cvičenia,
- pohybové aktivity na snehu, hry s formičkami, vyklopávanie snehu, snehové koláčiky,
- kreslenie na väčší formát papiera uhlíkom,
- artikulačné, rečové, sluchové hry – zimná tematika,
- pracovné činnosti v záhrade, odpratávanie snehu,
- staganie snehuliaka- kooperatívna práca detí,
- pohybové hry okolo snehuliaka: Hopi, hopi, hop...,
- omaľovánky, predkreslený príbeh učiteľkou, návod na čítanie,
- počúvanie rozprávky podľa výberu detí: Snehuliak Tonko: rozprávka,
- námetové a jednoduché konštruktívne hry,
- vystrihovanie predkresleného snehuliaka, lepenie papier. Snehuliaka,
- eduk. činnosti na rozvoj jemne motoriky : krčenie servítkov a iných druhov papiera,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, experimen: topenie sa snehu v teple, rozprávanie, rozhovor, heruistická a výskumná metóda, **kooperatívne učenie.**

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,

- výtvarný materiál väčšieho formátu, uhľíky/hrubé/, zmizík, atrament, zimná krajina, stromčeky, domčeky,
- detské pracovné náradie: lopatky na odprátavanie snehu,
- detská literatúra: autorské rozprávky, detské časopisy,
- magnetofón: CD s hudbou zimnej krajiny,
- bábky, maňušky,
- obrázok zimnej krajiny, zimných športov,
- hračky na námetové hry, konštruktívne stavebnice,
- molitanová farebná stavebnica,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 3 – 4 týždne

Obsahový celok: Karnevalový sen

Cieľ obsahového celku: Utvrdzovať si poznatky o konkrétnych prejavoch zimy na prírodu a upevňovať v deťoch ochrannárske postoje voči zvieratkám. Oboznamovať sa so starostlivosťou lesníkov o zvieratá v lese. Rozvíjať tvorivosť a silné emocionálne zážitky pri oslavách karnevalu. Rozvíjať tvorivosť a nápaditosť pri výzdobe prostredia triedy MŠ na karneval. Rozširovať si poznatky o rôznych druhoch predmetov a ich niektorých spoločných znakoch.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa deti učia poznávať vlastnosti snehu, zvieratka v lese. Snahou edukačného procesu je vytvárať počiatky enviromentálneho cítenia. Na tento tematický celko nadväzujú fašiangové oslavy a poznávanie základných farieb prostredníctvom fašiangov.

Témy: Príroda v zime; Zvieratka v zime; Karneval (fašiangy-turice); Zdravá výživa; Predmety okolo nás.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti začínajú chápať, že ich obklopuje prírodný a spoločenský svet. Poznávajú lesné zvieratá a zároveň začínajú chápať, že počas zimného ročného obdobia sa im musí pomíhať. Začínajú chápať zmysel zvykov, osláv a tradícií a ich potrebu aktívne sa podieľať na ich realizácii. Počas zimného obdobia si uvedomujú význam zdravej výživy a prísun vitamínov potrebný pre ľudský organizmus. Upevňujú si poznatky nielen o prírode, ale aj o predmetoch, ktoré ich doma a v materskej škole obklopujú.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa v priestore vo vzťahu k vlastnej osobe,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ lepiť a tvarovať výtv. materiál,	Ja som
Psychomotorické, sociálne	◦ pri práci rešpektovať ostatných, snaha o vyjarenie pocitov,	Ja som
Komunikatívne	◦ rozprávať o svojich pocitoch z Fašiangov,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť ukážku fašiangov, Pochod masiek	Ľudia
Kognitívne	◦ počiatocne pochopiť význam fašiangov,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ triediť masky podľa druhu,	Ľudia
Komunikatívne	◦ reagovať na otázky viacslovnou odpoveďou	Ľudia
Sociálne	◦ hodnotiť charaktery masiek,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ prejsť zručnosť pri vytváraní masiek,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ rozlišovať farby masiek,	Príroda
Sociálne, učebné, Kognitívne	◦ prejsť vzťah a ochránárske postoje k prírode a zvieratám v zime,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy Fašiangov,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými výrazovými prostriedkami dojmy z Fašiangov,	Kultúra
Komunikatívne, učebné kognitívne	◦ spievať v rozsahu /c1-e1/ detskú ľudovú pieseň z fašiangovým námietom,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ použiť riekanky z fašiangovou tematikou,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové, relaxačné a dychové cvičenia,
- pochod masiek za účasti rodičov, Fašiangy-Turíce, Karnevalový pochod,
- kreslenie, maľovanie, strihanie a lepenie masiek,
- pomoc pri výzdobe triedy na karneval,
- artikulačné hry a veršovanky z fašiangovou tematikou,
- jednoduchá pieseň z fašiangovou tematikou,
- hudobno-pohybová hra/ľudová/,
- dramatizácia: napodobňovanie zvieratiek,
- obrázky zvieratiek v lese v zimnom ročnom období,
- rôznofarebné stavebnice na určovanie farieb,
- jednoduchý pracovný list/na farby/,
- hudobno-pohybový program: Fašiangy, hry s rodičmi, súťaže, tombola

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, inscenačná metóda, riešenie jednoduchšej problémovej úlohy;

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,
- omaľovánky z fašiangovou tematikou,

- výtvarný, technický a odpadový materiál na výrobu masiek,
- magnetofón: CD: pochod karnevalových masiek,
- detské inštrumentálne nástroje,
- masky,
- bábky, maňušky,
- hračky na námetové a konštruktívne hry,
- molitánová stavebnica,
- odborná literatúra: podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 4 týždne

Obsahový celok: **Fúknem ti silu vnímať**

Cieľ obsahového celku: Utvárať si poznatky a prvopočiatočné návyky bezpečného prostredia. Uvedomiť si vlastnú identitu. Poznať základ ľudského tela, elementárne poznávať a chrániť sa pred nebezpečenstvom. Poznávať zážitkovým učením ľudskú prácu a profesie, s ktorou sa priamo stretávajú. Pozorovať jarnú prírodu a jej základné charakteristické znaky.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa deti budú oboznamovať s typickými znakmi jari a prvým jarným kvietkom: snežienkou. Poznávať budú, najmä prostredníctvom vlastných zážitkov a obrázkov život na dedine, ale aj domáce zvieratká, ktoré môžu žiť v byte, ale aj na dedine.

Témy: Predmety okolo nás (nebezpečné predmety); Ľudské telo; Ľudia a ich práca; Jarná príroda; Jar a jej kamaráti.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si začínajú uvedomovať, že predmety a veci, ktoré ich obklopujú navzájom súvisia a sú dôležité pre orientáciu sa nielen v prírodnom ale aj spoločenskom živote. Poznávajú ľudské telo a jeho základné funkcie. Uvedomujú si aj význam práce v živote človeka. Poznávajú základné znaky jarnej prírody a znaky prebúdajúcej sa prírody v jarnom ročnom období.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické, kognitívne	◦ orientovať sa na záhrade MŠ voči vlastnej osobe,	Ja som
Psychomotorické, Kognitívne	◦ znázorňovať motivovaný pohyb domácich zvierat,	Ja som
Psychomotorické učebné	◦ tvarovať rôznorodý materiál, uplatňovať počiatky technickej tvorivosti,	Ja som
Sociálne	◦ pri nalepovaní dávať pozor na čistotu,	Ja som
Komunikatívne	◦ vyslovovať správne zvuky zvierat,	Ja som
Kognitívne	◦ pochopiť význam práce na dedine,	Ľudia
Sociálne	◦ nenásilne riešiť konflikt,	Ľudia
Psychomotorické, učebné kognitívne	◦ prejaviť zručnosti pri vytváraní produktov z prírodných materiálov,	Ľudia Príroda
Kognitívne, učebné komunikatívne	◦ určiť na základe pozorovania niektoré domáce zvieratá,	Príroda
Sociálne	◦ citlivo vnímať krásu prírody,	Príroda
Psychomotorické	◦ uplatňovať estetické pohyby zvierat,	Príroda
Učebné, komunikatívne	◦ použiť riekanky s témou zvieratiek,	Príroda
Učebné, komunikatívne	◦ počúvať s porozumením rozprávky z dedinského prostredia,	Príroda
Sociálne		Príroda

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové a relaxačné cvičenia- ako zvieratká,
- rozprávanie o živote na vidieku /aj vlastné zážitky/,
- vystrihovanie obrázkov
- grafomotorické cvičenia- domáce zvieratká,
- kreslenie, maľovanie, nalepovanie, vystrihovanie jednoduchých tvarov,
- omaľovánka domácich zvierat, didak. Pomôcky z RP
- spevácke činnosti: jarná pieseň: Prší, prší; Maličká som; Unavená pani zima; báseň: Tulipán,
- obrázky ľudských činností,
- improvizácia rozprávky: Sliepočkine vajíčko,
- hudobno-pohybová hra: Húsky- húsky, poďte domov...,
- počúvanie rozprávky o zvieratkách,
- CD- počúvanie zvukov prírody a domácich zvierat,
- pozeranie obrázkov domácich zvierat,
- námetová hra: na hospodársky dvor,
- čítanie obrázkov jednoduchou odpoveďou: O zvieratkách,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, heruistická, inscenačná metóda, riešenie jednoduchej problémovej úlohy;

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,
- pracovné listy: domáce zvieratká,
- výtvarný, technický a odpadový materiál, časopisy,
- prírodný materiál, špajdle-makety,

- obrázky domácich zvierat, fotografie, plagáty ľudských činností,
- púpava, tulipán : skladanie,
- maňušky domácich zvierat,
- magnetofón: CD: rozprávka, zvuky prírody a zvierat,
- hospodársky dvor: námetová hra,
- obrázky jarného kvietku: snežienky,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Dotkni sa zeme

Cieľ obsahového celku: *Oboznamovať sa so základnými znakmi jari, ale aj jeho prejavoch na rastlinnú a živočíšnu ríšu. Poznať prvý jarný kvietok a tvorivo realizovať originálne námety spoločne s rodičmi s jarného prírodného materiálu. Vytvoriť si výzdobu na veľkonočné sviatky. Poznať základné zvieratká, ich mláďatá a zvuky, ktoré vydávajú. Poznávať les ihličnatý a listnatý. Orientovať sa na ceste a zážitkovým učením si upevniť základné poznatky o bezpečnosti.*

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti rozvíjať počiatkové tvorivé myslenie. Oboznamovať, ale aj tvorivo pracovať budú za pomoci dospelých pri vytváraní veľkonočných ozdôb. Prežívať po emocionálnej stránke a uvedomovať si budú krásu prírody aj prostredníctvom nonverbálnej komunikácie a harmónie. Poznávať les a utvárať si počiatky environmentálneho cítenia budú prostredníctvom obsahovej témy: Les a život v lese.

Témy: Jar a jej kamaráti; Veľká noc (sviatky a tradície; Zvieratká a ich mláďatká; Les a život v lese; Bezpečnosť na ceste.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti sa orientujú v prírode, poznávajú lesné a domáce zvieratá a ich mláďatá. Uvedomujú si, že oslava Veľkej noci je oslava prebúdajúcej sa prírody. Aktívne sa podieľajú na prípravách osláv Veľkej noci, uvedomujú si význam tradícií a národných zvykov. Orientujú sa nielen v prírodnom, ale aj spoločenskom živote, upevňujú si poznatky o doprave a bezpečnosti na ceste.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa vo väčšom priestore,	Ja som
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby: lezenie,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť výtvary rôznymi technikami,	Ja som
Sociálne	◦ dodržiavať zvolené pravidlá,	Ja som
Kognitívne	◦ rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva pri práci s nožnicami,	Ja som
Komunikatívne	◦ rozprávať o zážitkoch z Veľkej noci,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť improvizáciu: Veľká noc,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať a rozlíšiť niektoré vtáky,	Ľudia
Komunikatívne, kognitívne	◦ reagovať slovné na jednoduché otázky jednoduchou frázou	Ľudia
Sociálne, kognitívne, komunikatívne	◦ rozlišovať negatívne vlastnosti na základe vypočutia si rozprávky o zvieratkách,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ prejať ochranné postoje k prírode,	Príroda
Sociálne, kognitívne, Psychomotorické	◦ zapojiť sa aktívne do príprav Veľkej noci, a udržiavania ľudových tradícií,	Príroda
Učebné, komunikatívne	◦ použiť v hrách riekanky s jarnou témou,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ zapojiť sa do sadenia semienka,	Príroda
Učebné, psychomotorické	◦ modelovať veľkonočné vajička/farby/,	Kultúra
Učebné, psychomotorické	◦ zostrojovať korbáče /s rodičmi/,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ zapamätať si a prednášať krátke básne,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové a relaxačné cvičenie,
- hudobno- pohybová hra na udržiavanie ľudových tradícií: Kolo, kolo mlynské; Zlatá brána,
- kreslenie, maľovanie, vystrihovanie kraslíc- papierových,
- maľovanie veľkonočných vajičok s rodičmi,
- zostrojovanie veľkonočného korbáča / s rodičmi/, tvorivé dielne,
- vymaľovanie omaľovaniek: veľkonočných kraslíc,
- grafomotorické cvičenie,
- sadenie semienka a pozorovanie klíčenia,
- modelovanie z plastelíny,
- pracovné činnosti v záhrade MŠ: hrabanie,
- recitovanie básničiek: veľkonočných/udržiavanie tradícií/,
- vychádzka do prírody,
- námetové hry na hospodársky dvor,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, opis, heruistická metóda, výskumná metóda, riešenie jednoduchého problému;

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,
- pracovné svojpomocne zhotovené listy: Veľká noc,
- výtvarný, pracovný, technický a odpadový materiál, rôzne techniky, napr. koláž,
- prútie na výrobu korbáčov,
- detské záhradné náradie,
- magnetofón: CD s hudbou prírody,
- bábky, maňušky,
- hračky na pobyt vonku,
- plastelína, podkladové dosky,
- námetová hra: na hospodársky dvor,
- detská literatúra: básničky a riekanky podľa výberu a prípravy učiteľky,
- odborná literatúra: podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Podaj mi ruku

Cieľ obsahového celku: Uvedomiť si vlastnú identitu a to aj vo vzťahu k najbližším ľuďom v rodine a v materskej škole. Zážitkovým učením sa oboznamovať so znakmi jarnej prírody a poznávať zákonitosti zrodu života a kolobehu živej prírody. Poznávať rôzne druhy živočíchov, konkrétne hmyz a jeho dôležitosť pre prírodu. Poukazovať na dôležitosť zdravia a možnosti využitia liečivých kvetov a bylín pre človeka. Poznávať na elementárnej úrovni svoje mesto.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú viac deti uvedomovať svoj vzťah k matke a učiť sa, že ju môžu obdarovať.

Poznávať budú chrobáky a hmyz a to aj prostredníctvom vlastných zážitkov, ale aj zážitkového učenia novodeného učiteľkou. Spoločne s p. učiteľkami budú zbierať liečivé rastliny a poznávať ich význam pre zdravie človeka.

Témy: Sviatok mamičiek (Deň matiek); Záhady v záhrade (jarná príroda); Hmyz (lúka, chrobáky); Za hrst' zdravia- Meduška (liečivé kvety a byliny); Moje mesto.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Témy prelínajú aktuálny prírodný a spoločenský život, s ktorým prichádzajú deti denno-denne do kontaktu. Emocionálny prejav k mame si prehľbujú darčekom- nácvikom poetického pásma a tvorbou a odovzdaním darčeka. Zároveň si uvedomujú, že sviatok sa koná počas jarného ročného obdobia. Rozširujú si poznatky o liečivých účinkoch niektorých bylín a kvetov. Na základe priameho kontaktu a známych budov si uvedomujú, ako vyzerá ich rodné mesto.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznym náčiním, nosiť, podávať loptu,	Ja som
Psychomotorické	◦ znázorňovať graficky motivovaný pohyb chrobáky, hmyz	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ uplatňovať počiatky technickej tvorivosti pri výrobe darčeka pre mamičku,	Ja som
Sociálne	◦ pri nácviku programu rešpektovať iných,	Ja som
Komunikatívne	◦ vyslovovať správne a zreteľne slová,	Ja som
Komunikatívne	◦ aktivizovať slovnú zásobu novými slovami,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárať krátke hudobno-recitačné pásmo,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať a rozlíšiť niektoré kvety,	Ľudia
Sociálne	◦ obdarovať najbližšiu osobu,	Ľudia
Kognitívne, učebné,	◦ citlivo vnímať krásu prírody, zdôvodniť význam starostlivosti o rastliny,	Príroda
komunikatívne	◦ prejať ochranárske postoje k prírode,	Príroda
Sociálne, kognitívne	◦ uplatňovať cvalové tanečné prvky,	Kultúra
Psychomotorické	◦ aktívne sa zapojiť do prípravy osláv,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými spôsobmi dojmy a pocity z osláv,	Kultúra
Psychomotorické,	◦ spievať v primeranom rozsahu pieseň pre mamičku,	Kultúra
Sociálne	◦ tvoriť /maľovať, lepiť/ darček pre mamičku,	Kultúra
Učebné, komunikatívne,	◦ počúvať s citovým zaangażovaním autorskú rozprávku o mamičke,	Kultúra
Učebné, sociálne		

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové, relaxačné a dychové cvičenia,
- grafomotorické cvičenia,
- kreslenie, maľovanie, modelovanie, vystrihovanie jarných námetov,
- zostrojovanie darčeka pre mamičku /rôznorodou technikou/,
- hry so slovami a sluchové hry,
- rozhovor o tradíciách, stávanie mája,
- recitácia pesničiek pre mamičku, nácvik programu,
- zbieranie jarných kvietkov, viazanie venčekov,
- ovocie: príprava zdravých šalátov

- vychádzka do prírody s rodičmi,
- podávanie a nosenie lopty,
- hudobno-recitačné pásmo ku Dňu matiek,
- čistenie dvora /ochraňuj prírodu/,
- starostlivosť o kútik živej prírody- sadenicu: žitko, fazuľa,
- námetové a konštruktívne edukačné činnosti,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, situačná metóda, inscenačná metóda, riešenie jednoduchšej problémovej úlohy;

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,
- pracovné, svojpomocne zhotovené pracovné listy,
- výtvarný, technický, odpadový materiál, živé kvety, konáriky, pučenie,
- magnetofón: piesne pre mamičku: Prišla jar, Slniečko sa zobudilo: pohybové stvárnenie,
- detské hudobné nástroje,
- lopty rôznej veľkosti,
- bábky, maňušky,
- hračky na pobyt vonku,
- hračky na rôznorodé námetové a konštruktívne hry,
- detská literatúra: podľa výberu a prípravy učiteľky,
- odborná literatúra: podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku:

Obsahový celok: Detský svet

Cieľ obsahového celku: Poznávať základné znaky letného obdobia a s ním súvisiace počasie. Zaujať pozitívne postoje k svojmu otcovi a prejať ich emocionálnym a tvorivým spôsobom. Uvedomiť si, že existujú aj iné a ďaleké krajiny, v ktorých sa nachádzajú zvieratá, ktoré u nás môžu žiť iba v ZOO. Poznávať ovocné stromy : ovocie a zeleninu a uvedomiť si dôležitosť pre zdravý vývoj organizmu.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa budú deti najmä hrať, poznávať význam vlastného sviatku. Spoločne s otcami sa budú hrať a tak si upevňovať svoj vzťah s otcom aj prostredníctvom MŠ. Oboznamovať sa budú s exotickými zvieratami, ktoré nežijú v našej krajine, ale môžu ich vidieť v ZOO. Poznávať budú typické znaky leta a možnosti využitia voľného času počas letného obdobia.

Témy: MDD (čaro detstva, láska k deťom); Zahrajme sa s ockom (Deň otcov); Exotické zvieratá (na návšteve v ZOO), Leto; Ovocný sad (ovocné stromy, ovocie, zelenina, vitamíny).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti začínajú chápať svet okolo seba, ktorý návzájom spolu súvisí. Prírodný svet, ktorý sa prejavuje letom a pozitívnou slnečnou energiou prebúdzá prírodu : živočíchy. Deti si uvedomujú, že existuje veľké množstvo živočíchov rôznych veľkostí vo všetkých krajinách. Poznávajú ovocné stromy v lete. Emocionálnym a tvorivým spôsobom vyjadrujú svoj vzťah k otcom, ktorí sa aktívne zúčastňujú hrových aktivít v materskej škole.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby chôdza, beh, skok, lezenie,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s väčšími loptami gúľanie, kopanie,	Ja som
Psychomotorické	◦ znázorňovať graficky motivovaný pohyb,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ uplatňovať technickú tvorivosť pri lepení a strihaní,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ zachovať v hrových činnostiach poriadok,	Ja som
Komunikatívne	◦ uplatňovať aktívnu slovnú zásobu, zmysluplne rozprávať o svojich pocitoch,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť dramtizáciu rozprávky,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ triediť hračky, ktoré mám rád,	Ľudia
Sociálne	◦ obdarovať kamaráta	Ľudia
Sociálne, kognitívne	◦ nenásilne riešiť vzájomné konflikty	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu letnej prírody,	Príroda
Psychomotorické	◦ využiť na pohyb rôzne pomôcky,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejať starostlivosť o rastliny,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať niektoré cudzokrajné zvieratá	Príroda
Kognitívne, sociálne	◦ zapojiť sa aktívne do príprav sviatkov a spoločenských udalostí,	Kultúra
učebné, psychomotorické		
Psychomotorické, sociálne učebné	◦ vyjadriť umeleckými výrazovými prostriedkami dojmy z osláv,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- pohybové a relaxačné hry: Ide, ide slon – pohybové stvárnenie)
- pohybové aktivity s loptami,
- futbal deti a otcovia pri príležitosti Deň otcov: odmena, medaila pre otcov)

- súťaživé a pohybové hry pri príležitosti MDD: diskotéka, odmena, symbol,
- recitácia básničiek ku Dňu otcov,
- zostrojovanie darčeka pre kamaráta,
- počúvanie veselých detských piesní,
- obrázkové jednoduché čítanie: exotické zvieratá: odtlačanie razítok,
- námetové a konštruktívne činnosti,
- súťaživé hry a dvore,
- obrázkové pomôcky: deti z celého sveta,
- obrázková skladačka: leto,
- obrázkové čítanie: deti sa hrajú,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, opis, inscenačná metóda, heruistická metóda, **kooperatívne učenie;**

Učebné zdroje pre deti:

- pracovný zošit: Chrobáčik,
- svojpomocne zhotovené pracovné listy: exotické zvieratko,
- omaľovánka: exotické zvieratko,
- magnetofón: CD s veselými detskými skladbami,
- lopta na gúľanie, futbalová lopta,
- námetové a konštruktívne hračky,
- hračky do piesku a na pohybové hry na pobyt vonku,
- detská literatúra: podľa výberu a prípravy učiteľky,
- odborná literatúra: podľa výberu a prípravy učiteľky,
- encyklopedické knihy – exotické zvieratká,
- puzzle: exotické zvieratká,
- vystrihovacie obrázky zvierat, koláž,
- plastelína- cesto – vymodelovať zvieratká v ZOO;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

2. trieda: Pod'ťe deti s nami poznávat' svet hrami, 4-5 ročné deti
rozdelená na mesačné témy a tematické časti, (kľúčové slová)

Harmonogram učebných osnov:

1. Keď zazvoní september /obsahový celok IX. mesiac/:

Témy: ° Ja a moja škôlka (priestory MŠ, mená kamarátov, učiteľiek, značka)
° Tety z materskej školy (učiteľka, upratovačka, pracovné nástroje)
° Bezpečne na ceste (svetelná signalizácia, prechod pre chodcov)
° Od rána do večera (denný režim – ráno, obed, večer)

Kľúčové slová: priateľstvo, atmosféra, povolania v MŠ, denný režim.

2. Babičkina záhrada /obsahový celok X. mesiac/:

Témy: ° Babie leto (typické znaky v prírode v jesennom období)
° Ovocníčkovia (farba, tvar, chuť ovocia)
° Tekvičiaci (poznávanie ovocia a zeleniny)
° Nebezpeční záškodníci (hygienické návyky, stravovacie návyky)

Kľúčové slová: jeseň, ovocie, zelenina, hygiena, vitamíny.

3. Objavujeme les /obsahový celok XI. mesiac/

Témy: ° Ako gaštanko stratil kožušok (ihličnaté a listnaté stromy, ich plody)
° Ako vtáčiky hľadali slniečko (vtáci, sťahovaví vtáci)
° Obyvatelia lesa (lesné zvieratá)
° Dobrú chuť, zvieratká! (čím sa živia, starostlivosť človeka o zvieratá v zime)

Kľúčové slová: stromy na jeseň a v zime, sťahovaví vtáci, domáci vtáci, zvieratá v lese, ochrana prírody.

4. Zimné tajomstvá /obsahový celok XII. mesiac/:

Témy: ° Kráľovstvo snehovej kráľovnej (charakteristické znaky zimy)
° Tajomstvo čižmičiek (Mikuláš, časové vzťahy)
° Tajomstvo jedličky v izbičke (Vianočné sviatky a tradície)
° Vianočná tržnica (fantázia, tvorivosť)

Kľúčové slová: zima, Mikuláš, Vianoce, láska.

5. Kreslím kolo guľaté a vňom oči okaté /obsahový celok I. mesiac/:

Témy: ° Ja a moje telo (ľudské telo, orgány)
° Doktor Jajbolíto (ordinácia u lekára)
° Športujeme bezpečne (zimné športové hry)
° Ratieme zdravo (výživa- vitamíny)

Kľúčové slová: ľudské telo, práca lekára, zdr. sestý, stav zdravia a choroby, bezpečnosť, správne oblečenie, zdravé a nezdravé potraviny.

6. Farebný svet /obsahový celok II. mesiac/:

Témy: ° Na návšteve v cirkuse (exotické zvieratá)
° Šašovia, klauni, maškary (fašiangy, karneval)
° Dúhová víla (základné a vedľajšie farby)
° Veci okolo nás (tvar, rozmer, materiál, antonymá)

Kľúčové slová: zvieratá v cirkuse, tvorivosť, radosť, farebný svet, predmety okolo nás.

7. **Jar k nám letí na zelených krídelkách** /obsahový celok III. mesiac/:

- Témy:**
- Každá mama má svoje mláďa (domáce zvieratá a ich mláďatá)
 - Zniesla sliepka vajíčko (úžitok hospodárskych zvierat)
 - Čo povedalo semienko (prírodné podmienky o rastliny, starostlivosť o rastliny)
 - Kvety v záhradke (jarné kvety)
 - Pod lupou (pozorovanie hmyzu)

Kľúčové slová: domáce, hospodárske zvieratá, mláďatá, rast semienka, jarné kvety, hmyz.

8. **Modrá starenka** /obsahový celok IV. mesiac/:

- Témy:**
- Veľkonočné tradície (oslava sviatkov)
 - Miesto pre každého (rozmanité životné prostredie)
 - Čisto doma, čisto vonku (separovanie odpadu)
 - Bezpečne v prírode (nebezpečenstvo v prírode)

Kľúčové slová: ľudové tradície, ochrana životného prostredia, recyklovanie, nebezpečenstvo ohrozujúce zdravie človeka.

9. **Srdce dokorán** /obsahový celok V. mesiac/:

- Témy:**
- S kým mi je najlepšie (členovia rodiny, rodinné vzťahy)
 - Až raz vyrastiem...(význam práce, Deň matiek oslava)
 - Majkrajšie miesto (vlasť, mesto)
 - Malý cestovateľ (dopravné prostriedky)
 - Chyťme sa za rúčky okolo sveta (multikultúrna výchova)

Kľúčové slová: láska v rodine, starostlivosť o dieťa, pracovné profesie, rodné mesto, cestovanie, Deti na celom svete.

10. **Od pramienka k moru** /obsahový celok VI. mesiac/:

- Témy:**
- Cesta dažďovej kvapky (kolobeh vody)
 - Život pri vode (živočíchy a rastliny okolo vodných tokov)
 - Prečo potôčik nežblnkal (hodnotenie životného prostredia)
 - Podmorský svet (morské živočíchy, koraly)

Kľúčové slová: voda v prírode, voľne žijúce živočíchy okolo vodných tokov, ochrannárske postoje, život v mori.

Rozširujúci program 2. triedy: grafomotorický rúžok /Ročný plán práce školy/

Obsahový celok: Keď zazvoní september

Cieľ obsahového celku: Poznať svoju triedu, zoznamovať sa s novými kamarátmi, učiteľkami a zamestnancami materskej školy. Orientovať sa v priestore budovy MŠ. Utvrdzovať si cestu z domu do materskej školy a naopak. Naučiť sa základné činnosti podľa času a denného režimu.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti spoznávať a vybavovať si známe priestory materskej školy, preukážu schopnosť vedieť sa primerane predstaviť pred kolektívom detí, zoznamovať sa s novými kamarátmi, učiteľkami, orientovať sa podľa svojej značky, orientovať sa v časových vzťahoch jedného dňa v spojitosti s konkrétnymi činnosťami, ktoré počas dňa vykonávajú. Oboznámia sa s pracovnými profesiami zamestnancov MŠ a pracovnými nástrojmi, ktoré pri práci potrebujú. Naučia sa ako prechádzať

bezpečne cez cestu, správne reagovať na svetelnú signalizáciu semaforov a orientovať sa v tesnej blízkosti domova a MŠ. Poučia sa o predmetoch, veciach, ktoré z hľadiska bezpečnosti nesmú deti používať, dotýkať sa ich.

Témy: Ja a moja škôlka (priestory MŠ, mená kamarátov, učiteľiek, značka);
Tety z materskej školy (učiteľka, kuchárka, upratovačka, pracovné nástroje);
Bezpečne na ceste (svetelná signalizácia, prechod pre chodcov); Od rána do večera (denný režim- ráno, obed, večer).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti 2. triedy sa už aj na začiatku školského roka vedia orientovať v priestoroch MŠ, musia sa však oboznámiť s novou triedou a orientovať v novom priestore. Potrebné je tiež poznať nové panie učiteľky, upratovačky, kuchárky a pracovné nástroje, ktoré sú potrebné pri výkone ich povolania. Poznávajú cestu domov, musia sa naučiť správne prechádzať cez prechod pre chodcov ako aj reagovať správne na svetelnú signalizáciu. Orientovať sa musia nielen v priestore, ale aj v čase, aby sa postupne naučili denné časové následnosti.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa v priestore MŠ a okolí k vlastnej osobe,	Ja som
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby: chôdza, chôdza vo dvojjiciach, beh,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi, náčiním,	Ja som
Psychomotorické	◦ zhotoviť výtvary z rozmanitého materiálu,	Ja som
Psychomotorické	◦ znázorňovať graficky motivovaný pohyb,	Ja som
Osobnostné	◦ uvedomovať si vlastnú identitu,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ pozdraviť, poďakovať a požiadať o pomoc,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ orientovať sa v blízkosti domova a MŠ,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva a poškodenia zdravia pri zakázanej manipulácii s niektorými predmetmi,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ zdôvodniť význam dodržiavania pravidiel cestnej premávky vzhľadom na bezpečnosť,	Ja som
Komunikatívne	◦ uplatňovať aktívnu slovnú zásobu,	Ja som
Komunikatívne	◦ reagovať slovne na jednoduché otázky,	Ľudia
Sociálne	◦ akceptovať ostatných,	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ rozdeliť sa s hračkou,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ usporiadať predmety podľa určitých kritérií – priestorové vzťahy,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať niektoré rovinné geometrické tvary,	Ľudia
Psychomotorické	◦ pohybovať sa v rôznom prostredí bez strachu a zábran,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ pochopiť význam práce na základe, pracovných činností,	Ľudia
Psychomotorické	◦ rytmizovať hrou na telo svoje meno, ľudové riekanky, vyčítanky,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ hrať sa a pracovať v skupine,	Kultúra
Učebné, sociálne	◦ naučiť sa pracovať s hračkami,	Kultúra
Učebné	◦ klásť otázky a hľadať odpovede,	Kultúra
Komunikatívne	◦ komunikovať svoje myšlienky,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové hry a improvizácie,
- kreslenie, manipulovanie s fixkami, pastelkami,
- rytmické hry, hry so slovami, rečové hry,
- rozprávanie o svojej značke, hry na značku,
- sebaobslužné činnosti: obliekanie a vyzliekanie,
- hry so semaforom, návšteva dopravného ihriska,
- hry s cestom,
- edukačná aktivita: Časové hodiny,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, práca s knihou, zážitkové učenie, manipulácia s hračkami, riešenie problémovej úlohy, grafická a výtvarná činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- mimická bábka Adamko,
- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- výtvarný a odpadový materiál,
- detské rytmické nástroje, CD prehrávač, hudobné nahrávky,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva, Zdravá škôlka, Rastiem zdravo, Bezpečne na ceste,
Písanka škôlkára,
- obrazový materiál, reálie,
- didaktický materiál: Časové hodiny,
- didaktický materiál: Doprava, semafor,
- kuchárske suroviny, nádoby, podložky, formičky,
- detská literatúra: Zlatá hrkálka,
- detské hračky, stavebnice,
- telovýchovné náradie, náčinie,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;

- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 4 týždne

Obsahový celok: **Babičkina záhradka**

Cieľ obsahového celku: Poznať typické znaky prejavu jesene v prírode. Rozlišovať základné druhy ovocia, ich tvar, chuť, farbu a vôňu. Oboznamovať sa so zeleninou, jej rozdielom medzi ovocím. Tvorivo a originálne za spoluúčasti rodičov vytvárať námety z tekvic a rôznorodých jesenných plodov. Pestovať hygienické návyky pri konzumácii ovocia a zeleniny. Upevňovať formou zážitkového učenia potrebu dôležitosti konzumácie ovocia a zeleniny.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti poznávať viaceré typické znaky prírody v jesennom období. Rozvíjať si poznatky o druhoch ovocia a zeleniny, ktoré budú poznávať prostredníctvom zmyslového vnímania. V tematickej časti: nebezpečný záškodníci si deti posilnia pozitívne postoje k starostlivosti o svoje zdravie a upevnia si hygienické návyky.

Témy: Babie leto (typické znaky v prírode v jesennom období); Ovocníčkovia (farba, tvar, chuť, vôňa ovocia); Tekvičiaci (poznávanie zeleniny); Nebezpeční záškodníci (hygienické návyky, stravovacie návyky).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú súvislosti celého jesenného obdobia, s jeho typickými prejavmi a najmä so zberom úrody ovocia a zeleniny. Pochopia nevyhnutnosť zaradenia ovocia a zeleniny do každodenného jedálneho lístka, ako nevyhnutného zdroja prijímania vitamínov. Naučia sa pri tom používať aj správne hygienické návyky, a to dôkladné umytie ovocia a zeleniny, prípadne odstránenie iných nečistôt.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ pri hrách využívať všetky zmysly,	Ja som
Psychomotorické	◦ zdokonaľovať koordináciu zákl. lokomočných pohybov,	Ja som
Psychomotorické	◦ prejavovať grafomotorickú gramotnosť,	Ja som
Psychomotorické	◦ využívať globálnu motoriku prekonávaním prírodných prekážok,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zaujať pozitívne postoje k svojmu zdraviu a upevňovať si hygienické návyky – umyť si ruky, ovocie pred konzumovaním,	Ja som
Sociálne	◦ plánovať svoju hrovú činnosť,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ komunikovať osvojené poznatky, reagovať viacslovnou odpoveďou,	Ľudia
Kognitívne	◦ rozoznať a pomenovať základné farby ovocia a zeleniny,	Ľudia
Kognitívne	◦ hľadať súvislosti medzi informáciami,	Príroda
Sociálne učebné	◦ citlivo vnímať krásu jesennej prírody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy tvorivej	Príroda

Psychomotorické	jesennej dielne, ◦ vyjadriť rôznymi umeleckými prostriedkami dojmy a zážitky z vychádzky do prírody,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ používať v hrách riekanky s jesennou tematikou,	Kultúra
Uč., psychomotorické	◦ kresliť, maľovať, pracovať tvorivo s rôznymi technikami a prírodným materiálom;	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové cvičenia na improvizáciu zberu úrody,
- hudobno – pohybová hra na aktuálnu jesennú tematiku,
- maľovanie, modelovanie, zobrazovanie jesenných plodov,
- zostrojovanie koláže: jesenná jabloň,
- za pomoci dospelého zostrojovanie tekvicového strašidla,
- vychádzka: pozorovanie prírody v jesennom období,
- vychádzka: zbieranie gaštanov, prírodnín,
- počúvanie hudby: zvuky prírody,
- Tvorivá dielňa: spoločná výstavka prác detí, rodičov a učiteliek,
- edukačné aktivity zamerané na poznávanie a rozlišovanie druhov ovocia a zeleniny,
- edukačné aktivity zamerané na upevňovanie hygienických návykov,

metódy: hra, inscenačná metóda, zážitkové učenie, výtvarná a grafická činnosť, praktická činnosť – práca s prírodninami, technickým materiálom, pozorovanie, opis, rozhovor, vysvetľovanie, demonštrácia, nácvik, analýza, syntéza, práca s knihou, didaktickým materiálom;

Učebné zdroje pre deti:

- reálne ovocie a zelenina,
- didaktický materiál: Ovocie,
- didaktický materiál: Zelenina,
- didaktický materiál: Jeseň,
- didaktický materiál: Hygiena a predmety dennej potreby,
- jesenné oblečenie,
- pracovný zošit: Škôlkár poznáva, Písanka škôlkára,
- prírodný materiál rôzneho druhu: tekvice rôznej veľkosti,
- technický a odpadový materiál (časopisy),
- CD prehrávač, zvuky prírody,
- detské hudobné nástroje,
- námetové a konštruktívne hračky,
- výtvarný materiál,
- detská knižnica,
- edukačný program: Chytré dieťa,
- pexesso: ovocie, zelenina,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;

- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Objavujeme les

Cieľ obsahového celku: Charakterizovať hlavné znaky jesenného počasia a jeho vplyvom na rastlinnú a živočíšnu ríšu. Poznávať vtáctvo, ktoré odletá do teplých krajov, ale aj to, ktoré ostáva doma. Porovnávať rozdiel medzi listnatým a ihličnatým lesom. Orientovať sa medzi zvieratami, ktoré patria do lesnej prírody a učiť sa aktívne zaujať ochrannárske postoje voči prírode.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa budú deti oboznamovať s niektorými stromami a ich plodmi, rozlišovať stromy listnaté a ihličnaté, rozvíjať svoju tvorivosť pri práci s prírodným materiálom. Prostredníctvom priameho pozorovania a zážitkového učenia budú vnímať drobné vtáctvo, vytvárať si poznatky o sťahovavých vtáčkoch. V tematickej časti: obyvatelia lesa budú deti získavať poznatky o lesných zvieratách, uvedomovať si potrebu pomoci človeka zvieratám, aby v zimnom období prežili.

Témy: Ako gaštanok stratil kožušok (ihličnaté a listnaté stromy); Ako vtáčky hľadali slniečko (vtáci a sťahovaví vtáci); Obyvatelia lesa (lesné zvieratká); Dobrú chuť, zvieratká (čím sa živia, starostlivosť človeka o zvieratá v zime).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú rastlinnú a živočíšnu ríšu v celkovej návaznosti na charakteristické prejavy v konkrétnom ročnom období. Deti chápu rozdiely medzi jednotlivými druhmi zvierat a uvedomujú si výnimočnosť vtákov v lietaní a nutnosti niektorých druhov vtákov odlietať počas chladného obdobia do teplých krajín. Uvedomujú si, že zvieratá v zimnom ročnom období nemôžu prežiť bez pomoci zásahu človeka. Aktívne sa kýmiením a výrobom kýmidiel za spoluúčasti rodičov podieľajú na starostlivosti o vtáctvo, ktoré ostáva u nás.

Kompetencie

Psychomotorické
Sociálne, učebné

Špecifické ciele

- zaujať rôzne postavenia podľa pokynov,
- dodržiavať pravidlá, rešpektovať ostatných,

Tematický okruh

Ja som
Ja som

Sociálne, učebné	◦ nadväzovať kontakty s druhými,	Ja som
Osobnostné	◦ vyjadrovať aktuálny citový stav: zvieratká,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zvládnuť na základe nápodoby a slovných Inštrukcií dospelého na elementárnej úrovni prácu s počítačom,	Ja som
Psychomotorické	◦ zladať pohybovú a hudobnú stránku v hudobno – pohybovej hre,	Ľudia
Psychomotorické, učeb.	◦ stvárať dramatizáciu o zvieratkách,	Ľudia
Sociálne, kognitívne	◦ nenásilne riešiť konflikt,	Ľudia
Komunikatívne, sociálne	◦ rozlišovať pozitívne vlastnosti zvierat,	Ľudia
Kognitívna	◦ usporiadať predmety podľa určitých kritérií – dĺžky, množstva,	Ľudia
Psychomotorické	◦ znázorňovať motivovaný pohyb zvierat,	Príroda
Psychomotorické	◦ prejsť zručnosti a praktickú tvorivosť pri vytváraní produktov z prírodných prostredníctvom využitia rôznych pracovných a výtvarných techník,	Príroda
Komunikatívne	◦ chápať, že zvieratá sa dorozumievajú zvukmi,	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ napodobňovať zvuky zvierat,	Príroda
Kognitívne	◦ poznávať na základe sprostredkovaného pozorovania niektoré lesné zvieratá,	Príroda
Učebné, psychomotoric.	◦ prakticky uplatňovať návyky star. o prírodu,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zaujať pozitívne postoje k zvieracej ríši,	Príroda
Kognitívne, sociálne	◦ prejsť ochranné postoje k životnému prostrediu a zvieratám v zime,	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ prednášať krátke literárne útvary o zvieratkách,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ spievať v rozsahu (c1 – f1) detskú pieseň;	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- námetové a konštruktívne hry,
- pohybové cvičenia,
- edukačné aktivity: na zvieratá,
- kreslenie a maľovanie zvieracej postavy,
- hrabanie lístia v školskej záhrade,
- zbieranie listov a plodov, hry s prírodninami,
- práca s prírodninami prostredníctvom využitia rôznych techník,
- počúvanie zvukov zvierat a vtákov,
- dramatizácia: napodobňovanie zvierat,
- edukačná aktivita: sťahovací vtáci,
- pozorovanie drobného vtáctva na vychádzkach,
- nácvik piesne o gaštanoch, o zvieratkách,
- nácvik krátkych literárnych útvarov,
- koleso hádaniek o vtákoch a lesných zvieratkách,
- porovnanie krátkej a dlhej cestičky,
- manipulovanie s predmetmi – porovnanie množstva,
- práca s edukačným programom,

metódy: hra, dramatizácia, pozorovanie, rozprávanie, rozhovor, demonštrovanie, praktická činnosť – práca s prírodninami, grafická činnosť, bádateľská metóda – meranie rôznej dĺžky, riešenie problémových úloh, manipulovanie s predmetmi a didaktickým materiálom, práca s knihou;

Učebné zdroje pre deti:

- jesenný kútik prírody - nazbieraný prírodný materiál,
- kresliaci a výtvarný materiál,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva, Písanka škôlkára, Škôlkar počíta,
- edukačný program: Chytré dieťa,
- detská knižnica,
- CD prehrávač, hudobné nahrávky zvukov zvierat a vtákov,
- omaľovanky lesných zvierat,
- Piesne, hry a riekanky, Našim deťom, Edukačnými hrami poznávame svet,
- didaktický materiál: Listnaté a ihličnaté stromy,
- didaktický materiál: Lesné zvieratá,
- didaktický materiál: Vtáky,
- špagát na meranie dĺžky predmetov, hračky, predmety,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Našim deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: **Zimné tajomstvá**

Cieľ obsahového celku: Rozvíjať sociálno-emocionálnu stránku cez tvorivé aktivity podporujúce fantáziu, tvorivosť, ale aj flexibilitu. Charakterizovať typické prejavy zimného ročného obdobia a jeho vplyv na rastlinnú a živočíšnu ríšu. Upevňovať počiatočné návyky na zvyky a tradície, ktoré sa uskutočňujú počas vianočných sviatkov. Uvedomovať si plynulosť času a následnosť štyroch ročných období. Podporovať hodnotiace a sebahodnotiace aktivity detí.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti rozlišovať typické znaky zimy a porovnávať zimu s inými ročnými obdobiami, taktiež oboznamovať sa s vianočnými sviatkami, tradíciami a ich významom pre život každého človeka. Citovo si budú približovať vianočnú atmosféru a tvorivo sa pritom realizovať s využitím rôzneho prírodného, ale aj technického materiálu. Vo vianočných tvorivých dielňach sa prostredníctvom zážitkového učenia oboznámia so surovinami potrebnými na prípravu cesta, prejavia svoju zručnosť pri vykrajovaní a zdobení medovníkov. Prostredníctvom oslavy Mikuláša priblížime detskému vnímaniu časový vzťah dnes - včera – zajtra.

Témy: Kráľovstvo Snehovej kráľovnej (charakteristické prejavy zimy); Tajomstvo čižmičiek (Mikuláš, časové vzťahy); Tajomstvo jedličky v izbičke (vianočné sviatky a tradície), Vianočná tržnica (fantázia a tvorivosť).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Poznavajú návaznosť ročných období a prejavy zimy nielen vo vonkajšom, ale aj vnútornom prostredí (napr. musíme kúriť). Radosťne prijímajú obdarovanie, ale už aj samostatne tvoria darčeky pre svojich najbližších. Uvedomujú si lásku a blízkosť. Tvorivo sa podiaľajú na výzdobe stromčeka a celkovej vianočnej výzdobe triedy. Originálne za pomoci rodičov vytvárajú z prírodného a technického materiálu rôznorodé ozdoby. Počúvajú a tvorivo aplikujú umelecké diela so zameraním na zimnú prírodu.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ napodobňovať pohyb v rôznych podmienkach - vystupovať a zostupovať z rebríka,	Ja som
Psychomotorické	◦ zapojiť sa aktívne do príprav sviatkov,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi súvisiacimi s oslavami,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ pri vytváraní vianočných ozdôb zapojiť čo najviac zmyslov,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ uplatňovať relaxačné a dychové cvičenia,	Ja som
Psychomotorické, učeb	◦ zhotoviť výtvary z rôzneho materiálu,	Ja som
Kognitívne	◦ rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva sviečky, svetielka,	Ja som
Komunikatívne	◦ uplatniť aktívnu slovnú zásobu vzhľadom na blížiac sa sviatky,	Ja som
Komunikatívne, osob	◦ zmysluplne rozprávať o svojich pocitoch, zážitkoch,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ stvárniť jednoduchú dramatizáciu,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať znaky vianočných sviatkov,	Ľudia
Sociálne	◦ obdarovať niekoho iného,	Ľudia
Psychomotorické	◦ zvládnuť postavenie snehuliaka s pomocou dospelého,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu zimnej prírody,	Príroda
Psychomotorické, učeb.	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy osláv,	Kultúra
Psychomotorické	◦ zhotoviť výtvary z papiera: Mikuláš,	Kultúra
Psychomotorické, soc.	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými výrazovými prostriedkami zážitky z osláv,	Kultúra
Kognitívne	◦ orientovať sa v časových vzťahoch – dnes, včera, zajtra v spojitosti s oslavou Mikuláša,	Kultúra
Komunikatívne, sociálne	◦ spievať relatívne intonačne čisto pieseň Vianociach, Mikulášovi, koledu,	Kultúra

Komunikatívne, učeb.	◦ zapamätať si a prednášať krátke literárne útvary, krátka dramatizácia,	Kultúra
Komunikatívne, sociálne	◦ vyjadriť zreteľne svoje želania,	Kultúra
Komunikatívne, psy.	◦ „písať“ Ježiškovi obrázkový list;	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové a konštruktívne,
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- vykrajovanie a zdobenie medovníkov,
- zdobenie stromčeka,
- nácvik a spievanie vianočných piesní, kolied,
- výroba vianočných ozdôb,
- čítanie príbehov pri sviečke s vianočnou tematikou,
- počúvanie vianočnej hudby: koledy,
- dramatické prevedenie vianočného pásma,
- zhotovenie Mikuláša,
- rôzne druhy omaľovaniek,
- vianočná tvorivá dielňa v spolupráci s rodičmi (rozmanité námety),
- pripevnenie búdky pre vtáčikov a ich prikrmovanie,
- stavanie ľadového mužička, hry so snehom,

metódy: hra, dramatizácia, počúvanie príbehov s vianočnou tematikou a kolied, nácvik piesní a literárnych textov, inscenačná metóda, praktická činnosť – práca s papierom a odpadovým materiálom, s cestom, práca s knihou, rozprávanie, rozhovor, výtvarná a grafická činnosť, pozorovanie, precvičovanie;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- omaľovanky s vianočnými námetmi,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva, Písanka škôlkára,
- didaktický materiál: Zima, Mikuláš, Vianoce,
- vianočný stromček: vianočná výzdoba,
- suroviny na prípravu cesta a zdobenie medovníkov,
- CD prehrávač, vianočné koledy,
- oblečenie na dramatizáciu, rekvizity,
- vtáčia búdka, semienka,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.

- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 3 týždne

Obsahový celok: Kreslím kolo guľaté a v ňom oči okaté

Cieľ obsahového celku: Poznať základné časti ľudského tela a najdôležitejšie orgány, ktoré v ľudskom tele fungujú. Uvedomiť si význam zdravia pre život človeka, ako aj nutnosť starať sa o svoje telo a zdravie. Porovnať rozdiely práce lekára a zdravotnej sestry. Rozlišovať stav zdravia a stav choroby. Aktívne za spoluúčasti rodičov športovať a rozlišovať zimné športy. Uvedomiť si význam správneho a dôkladného oblečenia vzhľadom na ročné obdobie, ale aj význam správnej životosprávy a vitamínov na ľudský organizmus.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti poznávať časti ľudského tela, niektoré orgány a ich funkciu, cez zmyslové vnímanie rozlišovať chute, rozvíjať poznatky a skúsenosti o zdravej výžive, posilňovať pozitívne postoje k svojmu zdraviu a k zdravému životnému štýlu. Poznávať prácu lekára a zdravotnej sestry, rozlišovať a opisovať stav zdravia a stav choroby, komunikovať svoje pocity, emócie a skúsenosti.

Témy: Ja a moje telo (ľudské telo, orgány); Doktor Jajbolíto (práca lekára a zdravotnej sestry, pracovné nástroje, bezpečnosť, správne oblečenie); Rastieme zdravo (zdravá a nezdravá výživa, vitamíny).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si uvedomujú svoju osobnosť a chápu človeka v jeho jedinečnej osobitosti. Poznávajú a praktickými činnosťami si uvedomujú dôležitosť časti svojho tela ale aj význam a stav svojho tela, keď sú zdravé. Poznajú budovu nemocnice, rozlišujú prácu lekára ale aj zdravotnej sestry. Aktívnymi hrovými činnosťami poznávajú a prakticky používajú zdravotnícke nástroje. Aktívne športujú a uvedomujú si vplyv zdravej výživy a vitamínov na organizmus.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ pohybovať sa okolo osi vlastného tela,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zvládnuť sebaobslužné činnosti,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zachovať v pracovných činnostiach návyky poriadku a čistoty,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zaujať adekvátne postoje k pohybu a športovým aktivitám,	Ja som

Psychomotorické, osob.	◦ odhadovať svoje možnosti a spôsobilosti,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ používať primeranú intenzitu tlaku pri požívaní rôznych techník,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ pomenovať viditeľné časti ľudského tela, niektoré orgány a určiť ich funkciu,	Ja som
Kognitívne, psychomot.	◦ aplikovať poznatky o svojom tele pri zobrazovaní a vytváraní ľudskej postavy,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ zaujať pozitívne postoje k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a vyjadriť ich prostredníctvom rôznych umeleckých prostriedkov,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ poznať a rozlišovať zdravé potraviny, chápať význam zdravej výživy pre zdravie človeka,	Ja som
Komunikatívne	◦ rozlišovať a jednoduchým spôsobom opísať stav zdravia a stav choroby,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ vedieť sa orientovať v emóciách iných,	Ľudia
Komunikatívne	◦ uplatniť aktívnu slovnú zásobu vzhľadom vzhľadom na obsahový celok: zimné športy a športové náradie,	Ľudia
Psychomotorické	◦ zladať pohybovú a hudobnú stránku v hudobno – pohybovej hre,	Ľudia
Psychomotorické, učeb.	◦ dodržiavať pravidlá hudobno – pohybovej hry,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ usporiadať prvky číselného radu od 1 do 6 podľa kritéria časovej následnosti aj so slovným vyjadrením,	Ľudia
Psychomotorické	◦ zvládnuť na elementárnej úrovni špeciálne pohybové zručnosti a schopnosti,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu zasneženej prírody,	Príroda
Učebné, komunikatívne	◦ používať v hrách riekanky a vyčítanky so zimnou tematikou,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ voľne reprodukovať text rozprávky o chrípke;	Kultúra
Sociálne	◦ zapojiť sa do skupinovej hry a vedieť v nej spolupracovať;	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové a relaxačné cvičenia, hry,
- námetová hra: Evička nám ochorela,
- námetová hra: Macko Pusík nakupuje,
- čítanie kresleného príbehu,
- pohybové aktivity na snehu: lopárovanie, bobovanie, sánkovanie,
- edukačné aktivity: Moje telo, Nevidomí lekár, Popletené ľudské telo, Čo sa na mne zmenilo?, Obliekaná,
- zobrazovanie ľudskej postavy,
- Komunikovanie emócií: kreslenie tvárí, pantomíma,
- edukačná aktivita: zdravá výživa,
- edukačná aktivita: zimné športy,
- tvorba minútových príbehov,
- počúvanie rozprávky zo zdravotnou tematikou,
- počúvanie rozprávky: Rukavička, usporadúvanie prvkov od 1 do 6,
- vystrihovanie a lepenie zdravých potravín z časopisov,
- hudobno – pohybová hra: Otec Abrahám, Hlava, ramená...,

metódy: vysvetľovanie, demonštrácie, nácvik, hra, dramatizácia, práca s didaktickým materiálom, čítanie kresleného príbehu, rozhovor, rozprávanie, pantomíma, manipulácia s hudobnými nástrojmi, zážitkové učenie, riešenie problémovej úlohy, výtvarná a grafická činnosť, praktická činnosť – práca s technickým a odpadovým materiálom, rozprávanie, opis, manipulovanie s predmetmi;

Učebné zdroje pre deti:

- skladacia maketa ľudského tela,
- didaktický materiál: ľudské telo,
- makety ľudských tvárí,
- didaktický materiál: Zdravie, choroba,
- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- telovýchovné náradie, náčinie,
- pracovný zošit: Jazyček šikovniček,
- pracovný zošit: Rastiem zdravo,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva,
- pracovný zošit: Škôlkar počíta,
- časopis Včielka,
- detské hudobné nástroje,
- časti detského oblečenia,
- odpadový materiál: reklamné letáky, alobal,
- didaktický materiál: pomiešané obrázky/ ročné obdobie,
- maľovanky so zdravotnou tematikou,
- pexeso: hľadanie dvojíc so zhodným symbolom,
- zubná kefka, pohárik, zubná pasta,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 4 týždne

Obsahový celok: Farebný svet

Cieľ obsahového celku: Rozvíjať poznatky o rôznych zvieratách na celom svete, konkrétne o exotických zvieratách. Rozlišovať farebnú škálu základných farieb a poznať niektoré doplnkové farby. Aktívne, emocionálne a tvorivými výrazovými prostriedkami za spolupráce rodičov realizovať zážitky z osláv fašiangových sviatkov. Chápať, že karnevalom sa v zimnom ročnom oslavuje príchod jari. Oboznamovať deti s tradíciami, ktoré sa uchovávajú u nás a sú chápané ako súčasť histórie. Opísať tvary, rozmery, materiály a nachádzať spoločné znaky jednotlivých predmetov.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti cez im blízke prostredie cirkusu získavať poznatky o niektorých exotických zvieratkách, naučia sa pracovať s detskou encyklopédiou. Zoznamovať sa budú s fašiangmi a významom sviatkov, uplatnia svoju fantáziu a tvorivosť pri výrobe masiek. Naučia sa pomenovať a rozlišovať základné i vedľajšie farby na obklopujúcich reáliách, experimentovať s vlastnosťami farieb a uplatňovať ich tvorivé variácie.

Témy: Na návšteve v cirkuse (exotické zvieratá); Šašovia, klauni, maškary (Fašiangy, karneval); Dúhová víla (základné a vedľajšie farby); Veci okolo nás (tvar, rozmer, materiál, antonymá).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti sa oboznamujú s celkovým spoločenským a predmetným svetom. Dôležitú úlohu pri rozvíjaní poznatkov zohrávajú hlavné faktory, ktoré ovplyvňujú aj život detí doma a v materskej škole: farby, tvary, materiály, rozmery, komunikácia. Pestrosť predmetového sveta sa dopĺňa aj prírodnou ríšou – exotickými zvieratami a poznatkami o ZOO.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ zdokonaľovať technickú zdatnosť pri strihaní,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zachovať v pracovných činnostiach návyky poriadku a čistoty,	Ja som
Psychomotorické	◦ zvládnuť výskok k závesnému predmetu,	Ja som
Psychomotorické	◦ zhotovovať výtvary z rozmanitého technického i odpadového materiálu, rôznymi technikami,	Ja som
Psychomotorické, kog.	◦ pracovať s detským edukačným programom	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ držať správne tenší grafický materiál,	Ja som
Sociálne, kognitívne	◦ uvedomovať si a uplatňovať vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady s rešpektovaním iných detí,	Ja som
Komunikatívne	◦ rozlišovať antonymá, vytvárať rýmy,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ uplatňovať spoluprácu v skupinovej hudobno-pohybovej alebo dramatickej hre,	Ľudia
Kognitívne	◦ rozoznať a priradiť základné (individuálne i vedľajšie) farby na obklopujúcich reáliách,	Ľudia

Kognitívne, komunik.	◦ uplatňovať individuálne farebné videnie vo vlastných produktoch,	Ľudia
Kognitívne, komunik.	◦ poznať a pomenovať základné rovinné geometrické tvary,	Ľudia
Psychomotorické	◦ pohybovať sa v rôznom prostredí bez strachu a zábran,	Príroda
Psychomotorické	◦ otužovať sa prostredníctvom snehu, vetra, slnka,	Príroda
Psychomotorické	◦ zhotoviť rôzne výtvary zo snehu,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať a rozlíšiť na základe sprostredkovaného pozorovania niektoré exotické zvieratá,	Príroda
Učebné, psychomot.	◦ kresliť s použitím uhlíka,	Príroda
Komunikatívne, kog.	◦ vnímať a rozoznať, že hračky a predmety sú z rôzneho materiálu, ktorý má rôzny povrch, tvar, farbu, veľkosť,	Kultúra
Komunikatívne, učeb.	◦ spievať v rozsahu sexty relatívne intonačne čisto detskú pieseň s fašiangovým námetom,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy Fašiangov,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými výrazovými prostriedkami dojmy a zážitky z Fašiangov;	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- námetové a konštruktívne hry,
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- pohybové aktivity na snehu,
- kreslenie uhlíkom na rôzne formáty papiera,
- edukačné aktivity: na zvieratká,
- hry, piesne a veršovanky s fašiangovou tematikou,
- fašiangová pieseň,
- dramatizácia: napodobňovanie zvieratiek,
- výroba masiek, fašiangovej reťaz,
- edukačná aktivita: veľké upratovanie,
- edukačná aktivita: dúhová víla
- hry so slovami,
- grafomotorické cvičenia,

metódy: hra, dramatizácia, demonštrovanie, práca s encyklopédiu, manipulácia s predmetmi, práca s edukačným programom, výtvarná a grafická činnosť, problémová úloha, rozhovor, rozprávanie;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hry: námetové a konštruktívne,
- detské encyklopédie,
- výtvarný, technický a dekoratívny materiál,
- CD prehrávač, hudobné nahrávky,
- didaktický materiál: exotické zvieratá,
- didaktický materiál: predmety, hračky,
- didaktický materiál: antonymá,
- pracovný zošit: Písanka škôlkára,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva,
- pracovný zošit: Škôlkar počíta,

- detský edukačný program: Cirkus šaša Tomáša,
- detský edukačný program: Chytré dieťa,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 4 týždne

Obsahový celok: Jar k nám letí na zelených krídelkách

Cieľ obsahového celku: Vymenovať domáce zvieratá a ich mláďatá. Poznať stavbu tela, ale aj úžitok hospodárskych zvierat pre život človeka. Chápať vznik života a vývoja živej prírody. Vymenovať a opísať jaré kvety. Experimentovať a následne pozorovať vývoj rastliny zo zasadeného semienka. Opísať hmyz na základe jeho pozorovania pod lupou a rozlíšiť ich od iných druhov zvierat.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti poznávať domáce a hospodárske zvieratá, ich mláďatá a úžitok týchto zvierat pre človeka, triediť živočíšne produkty. Budú získavať poznatky o jarých kvetoch, ich častiach, sadením žeruchy a jej pozorovaním si budú uvedomovať podmienky, ktoré rastliny potrebujú pre svoj rast, prostredníctvom zmyslového vnímania poznávať a rozlišovať niektoré druhy hmyzu na lúke.

Témy: Každá mama má svoje mláďa (domáce zvieratá a ich mláďatá); Zniesla sliepka vajíčko (úžitok hospodárskych zvierat); Čo povedalo semienko (prírodné podmienky rastlín, starostlivosť o rastliny); Kvety v záhradke (jaré kvety); Pod lupou (pozorovanie hmyzu).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si potrdzujú poznatky o jarnej prírode a zo širokého časovo-priestorového vzťahu poznávajú základné princípy života na zemi. Učia sa, že potravu človeku poskytuje rastlinstvo a živočíšstvo. Pre lepšie pochopenie vývoja života na zemi pozorujú niekoľkodňový zrod živej rastlinky. Uvedomujú si, že sa okolo nich nachádza veľké množstvo živočíchov, ktoré sú rozdelené nielen podľa druhov, ale aj veľkosti. Malé živočíchy (hmyz) môžu pozorovať lepšie pod lupou.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ využívať globálnu motoriku využívaním prírodných prekážok,	Ja som
Psychomotorické	◦ precvičovať skok z miesta a s rozbehom,	Ja som
Psychomotorické	◦ využívať motoriku na znázorňovanie domácich zvierat,	Ja som
Psychomotorické	◦ uplatňovať technickú zručnosť pri zhotovovaní výtvoru z papiera s pomocou učiteľky,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi, s náčiním,	Ja som
Psychomotorické	◦ precvičovať skok z miesta a s rozbehom,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ uplatňovať spisovnú podobu materinského jazyka,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ komunikovať osvojené poznatky,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ zotrvať v hre a inej činnosti a dokončí ju,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ stvárať hudobno – dramaticky textovú časť hry	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ zostaviť celok z rozstrihaných obrázkov,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ pochopiť význam práce na dedine,	Ľudia
Psychomotorické, učeb.	◦ prejaviť starostlivosť o izbové rastliny,	Príroda
Sociálne	◦ citlivo vnímať krásu jarnej prírody,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ prejavovať radosť z námetovej hry: na hospodárskom dvore,	Príroda
Kognitívne	◦ poznať a rozlíšiť na základe sprostredkovaného pozorovania niektoré domáce zvieratá a ich mláďatá,	Príroda
Kognitívne	◦ kategorizovať živočíšne produkty podľa spoločnej charakteristiky,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ sadiť a pozorovať klíčenie semien za rôznych podmienok,	Príroda
Kognitívne, psychomot.	◦ na vychádzke pozorovať a poznávať jarne kvety a hmyz,	Príroda
Psychomotorické	◦ rytmizovať hrou na telo 4/4 takt,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ zapamätať si krátke riekanky o zvieratkách,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- námetové a konštruktívne hry,
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- rozprávanie o živote na vidieku,
- grafomotorické cvičenia: domáce zvieratá,
- kreslenie, modelovanie domácich zvierat,
- maľovanie jarnej prírody, jarných kvetov, tvorba kompozičných celkov,
- Hudobno – pohybová hra: Slúžil som, slúžil; Čížiček, čížiček..,
- pohybová hra: Každá mama hľadá svoje mláďa; Húsky, húsky, poďte domov,
- nácvik krátkych textov o jari, o domácich zvieratkách,

- sadenie a pozorovanie žita,
- vychádzky do jarnej prírody,
- pozorovanie hmyzu,
- prezeranie encyklopédií,
- počúvanie zvukov domácich zvierat,
- skladanie z papiera: domáce zvieratko,
- hrové edukačné aktivity: námetová hra na hospodársky dvor,
- čítanie príbehov O Gulčkovi Bombuľkovi na pokračovanie pre odpočinkom,
- skladanie častí rozstrihaných obrázkov do zmysluplných celkov,
- edukačná aktivita: živočíšne produkty,
- demonštrovanie pohybu zvierat,
- nácvik piesne s jarnou tematikou,
- rytmizácia piesne hrou na telo,

metódy: hra, dramatizácia, demonštrovanie, vysvetľovanie, opis, práca s didaktickým materiálom, práca s knihou, výtvarná a grafická činnosť, analýza, syntéza, rozprávanie, rozhovor, bádateľské metódy – pozorovanie hmyzu, klíčenie semienka;

Učebné zdroje pre deti:

- CD prehrávač, hudobné nahrávky, zvuky jarnej prírody,
- detská knižnica,
- časopis Včielka, Vrabček,
- telovýchovné náradie a náčinie,
- didaktický materiál: jar,
- didaktický materiál: jarné kvety,
- didaktický materiál: domáce zvieratá,
- didaktický materiál: živočíšne produkty,
- reklamné letáky,
- výtvarný materiál,
- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- didaktický materiál: hmyz,
- lupy, encyklopédie,
- semienka žita, mištičky,
- pracovný zošit: Písanka škôlkára,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva,
- omaľovanky: jarné kvety,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;

- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Modrá starenka

Cieľ obsahového celku: Aktívne sa podieľať na oslavách veľkonočných sviatkov. V spolupráci s rodičmi vytvárať z prírodného materiálu kvalitatívne množstvo umeleckých predmetov. Opísať životné prostredie, v ktorom sa nachádzajú a rozlišovať zdravé a škodlivé životné prostredie. Učiť sa ochranárskym postojom, konkrétne separovaním a recyklovaním. Vlastnými slovami povedať, aké nebezpečenstvo ohrozuje zdravie človeka.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti elementárne hodnotiť prírodné prostredie, v ktorom majú živé tvory na Zemi najvhodnejšie podmienky pre svoj rast a vývoj. Uvedomia si potrebu ochrany prírody v zmysle, že veci, ktoré ľudia používajú sa v prírode samé od seba nenachádzajú, preto je dôležité, aby ich odniesli. Taktiež sa naučia, že veci a predmety môžu byť z rôzneho materiálu, ktorý je recyklovateľný a preto ho ľudia triedia. V súvislosti s prírodou deti získajú poznatky o tom, že môže byť pre človeka i nebezpečná – prírodné javy, jedovaté živočíchy, rastliny, huby. V tematickej časti: Maliar zajko sa deti aktívne zapoja do prípravy osláv Veľkonočných sviatkov, oboznámia sa s ľudovými tradíciami a s pomocou dospelých budú vytvárať, aranžovať rôzne ozdoby prostredníctvom tvorivých dielní.

Témy: Veľkonočné tradície (oslava sviatkov a ľudové tradície); Miesto pre človeka (rozmanité životné prostredie); Čisto doma, čisto vonku (separovanie a recyklovanie odpadu); Bezpečne v prírode (nebezpečenstvo v prírode ohrozujúce zdravie človeka).

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Deti poznávajú a učia sa chápať vzájomné súvislosti medzi ročným obdobím: jarou a rodiacou sa živou prírodou počas teple a slnka. Pre lepšie pochopenie je zaradený experiment, kde deti priamo pozorujú klíčenie semienka. Poznávajú tak základné podmienky rastu. Zaradenie separovania a recyklovania umožňuje deťom chápať, že ak si chceme zachovávať zdravú a čistú prírodu, musíme sa o ňu postarať. V súvislosti s tým, sa potom vyhneme aj nebezpečenstvám, ktoré sú v prírode nastražené na človeka.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ zvládnuť poldennú turistickú vychádzku v súvislosti s Dňom Zeme,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ zhotoviť výtvary z odpadového materiálu rôznymi technikami,	Ja som

Kognitívne, učebné	◦ rozlíšiť možné nebezpečenstvo ohrozenia zdravia v prírode,	Ja som
Komunikatívne, učeb.	◦ privolať pomoc dospelého v krízových situáciách, v ktorých je ohrozené jeho zdravie, prípadne zdravie iných,	Ja som
Osobnostné	◦ hodnotiť svoje vlastné schopnosti v rôznych činnostiach,	Ja som
Komunikatívne, sociálne	◦ vyjadriť elementárne hodnotiace postoje k správaniu iných,	Ľudia
Osobnostné, komunik.	◦ prijať v rozhovore s inými deťmi názorovú odlišnosť, prijateľným spôsobom obhajovať svoje vlastné názory,	Ľudia
Psychomotorické	◦ pohybovať sa rôznymi spôsobmi medzi prírodnými prekážkami,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejať ochrannárske postoje k prírodnému prostrediu,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ oboznámiť sa s možnosťou triedenia a recyklovania odpadu,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ prakticky uplatňovať návyky starostlivosti o prírodu (nezahadzovať odpadky),	Príroda
Sociálne, kognitívne	◦ hodnotiť prírodné prostredie,	Príroda
Sociálne, kognitívne	◦ zapojiť sa aktívne do príprav Veľkej noci vrátane udržiavania ľudových tradícií,	Príroda
Psychomotorické	◦ tvoriť s využitím fantázie kompozičné celky,	Kultúra
Psychomotorické	◦ rytmizovať detské piesne hrou na telo alebo prostredníctvom Orffovho inštrumentára,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ zapamätať si a prednášať krátke literárne útvary,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť rôznymi výrazovými prostriedkami zážitky, pocity, dojmy z osláv,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ podporovať poznatky a tvorivosť pri práci s rôznorodým prírodným materiálom,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ vnímať a rozlišovať, že okolité reálie môžu byť s rozmanitého materiálu,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové, dychové a relaxačné cvičenia,
- hry: námetové, konštruktívne, situačné,
- turistická vychádzka,
- pracovné činnosti v školskej záhrade,
- edukačná aktivita: miesto pre každého,
- edukačná aktivita: triedenie odpadu,
- edukačná aktivita: recyklovanie papiera,
- edukačná aktivita: postavička z PET fľaše,
- dramatizácia,
- tvorivé dielne,
- pletenie veľkonočných korbáčov z krepového papiera,
- maľovanie veľkonočných kraslíc,
- literárno-hudobné pásmo s témou ľudových tradícií;

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, výtvarná činnosť, praktická činnosť – práca s prírodným, technickým a odpadovým materiálom, problémová úloha,

rozhovor, rozprávanie, analýza, syntéza, práca s didaktickým materiálom, situačná metóda.

Učebné zdroje pre deti:

- detská knižnica,
- detské hudobné nástroje,
- harmónium, husle,
- kresiaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- výtvarný a dekoratívny materiál,
- omaľovanky s veľkonočnou tematikou,
- PET fľaše,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva,
- pracovný zošit: Písanka škôlkára,
- didaktický materiál: bezpečne v prírode,
- didaktický materiál: miesto pre každého,
- didaktický materiál: triedenie odpadu,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Srdce dokorán

Cieľ obsahového celku: Emocionálnym a tvorivým spôsobom vyjadriť svoj vzťah k matke. Pochopiť dôležitosť a význam starostlivosti o dieťa. Vymenovať členov svojej rodiny. Uvedomiť si význam práce ľudí a vedieť opísať základné ľudské profesie. Na základe vlastných skúseností a fotografického materiálu poznať svoju vlasť a svoje rodné mesto. Rozlišovať dopravné prostriedky podľa spôsobu

využívanej komunikácie. Aktívnym spôsobom sa podieľať na oslavách medzinárodného dňa detí. Na základe literárneho žánru pochopiť, že MDD oslavujú deti na celom svete.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti vedieť vymenovať členov svojej rodiny, jednoduchým spôsobom ich opísať, uvedomovať si a upevňovať svoj citový vzťah k mamičke a učiť sa, že ju môžu obdarovať, uvedomovať si potrebu starostlivosti o novonarodeného člena rodiny a vývoj človeka. Budú si upevňovať svoj vzťah k domovine, svojmu rodnému mestu, poznať hlavné mesto, vlajku a znak SR. V tematickej časti zameranej na multikultúrnu výchovu budú deti poznávať, že na svete existujú ľudia rôznej pleti, rozlišovať ich odlišné znaky a budovať si k iným pozitívne postoje. Prostredníctvom zábavných hrových činností a spoločnej diskotéky v školskej záhrade oslávia Medzinárodný sviatok detí.

Témy: S kým mi je najlepšie (členovia rodiny, rodinné vzťahy, starostlivosť o dieťa); Až vyrastiem (pracovné profesie, význam práce, oslava Dňa matiek); Najkrajšie mesto (vlasť, rodné mesto); Malý cestovateľ (cestovanie, dopravné prostriedky); Chyťme sa za rúčky okolo sveta (multikultúrna výchova, oslava MDD).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Počas toho mesiaca si deti upevňujú netradičným spôsobom poznatky o rodine. Využívajú sa rôzne formy ozoznamovania so svojou rodinou (rodinná galéria a pod.). Deti nadobúdajú poznatky o tom, že v každej rodine sa musia dospelí rodičia starať o svoje dieťa. Porovnávajú sa s konkrétnym príkladom starostlivosti o mláďa zo živočíšnej ríše. Nadobúdajú širšie poznatky o rôznych druhoch dopravných prostriedkov a určujú, pre koho sú konkrétne určené. Prostredníctvom emocionálneho rozprávania nadobúdajú poznatky o živote na zemi a elementárne poznatky o rôznorodosti rás ľudí, a teda aj detí.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ zvládnuť prípravnú polohu a pohyb okolo osi vlastného tela,	Ja som
Psychomotorické, učeb.	◦ uplatňovať počiatky technickej tvorivosti pri výrobe darčeka pre mamičku a kamaráta,	Ja som
Komunikatívne	◦ vyslovovať zreteľne a spisovne slová,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ aktivizovať slovnú zásobu novými slovnými tvarmi,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ stvárniť hudobno – recitačné pásmo,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať a rozlíšiť členov širšej rodiny,	Ľudia
Sociálne	◦ obdarovať blízku osobu,	Ľudia
Sociálne, kognitívne	◦ utvárať elementárne poznatky o narodení dieťaťa a uvedomiť si potrebu starostlivosti o novonarodeného člena rodiny,	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ nenásilne riešiť konflikt s iným dieťaťom a vedieť sa dohodnúť na kompromise,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ oboznámiť sa so SR na mape (glóbuse)	Ľudia
Kognitívne, sociálne	◦ oboznámiť sa s počiatkami multikultúrnych vzťahov,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ objavovať, že ľudia sa líšia farbou pleti,	Ľudia

Kognitívne, komunik.	◦ odlišnou rečou, ◦ poznať a pomenovať niektoré priestorové geometrické tvary,	Ľudia
Kognitívne, informačné	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými prostriedkami vlastné predstavy o zemi získané pozorovaním, z rôznych médií,	Príroda
Psychomotorické, sociál.	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy osláv,	Kultúra
Psychomotorické, sociál.	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými prostriedkami dojmy a pocity z osláv,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ spievať v primeranom rozsahu pieseň pre mamičku,	Kultúra
Učebné, sociálne	◦ počúvať s citovým zaangažovaním poéziu	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ oboznámiť sa so štátnou vlajkou,	Kultúra
Komunikatívne, učeb.	◦ pomenovať miesto svojho bydliska, vymenovať niektoré názvy ďalších miest obcí,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ prejaviť záujem o knihy, písmená a číslice, vedieť sa orientovať v knihách;	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové, dychové a relaxačné cvičenia,
- hry: námetové a konštruktívne,
- edukačné aktivity s geometrickými tvarmi,
- práca s edukačným programom – PC
- grafomotorické cvičenia,
- prezeranie kníh, tvorba knihy,
- edukačná aktivita: rodinný album,
- počúvanie uspávanky,
- námetová hra: na mamičky,
- počúvanie básne o mamičke s citovým zaangažovaním,
- zostrojovanie darčeka pre mamičku,
- hudobno – recitačné pásmo ku Dňu matiek,
- edukačná hra: deti rôznej farby pleti,
- hrové aktivity a spoločná diskotéka pri príležitosti oslavy MDD,
- tvorba koláže: chyťme sa za rúčky,
- edukačné aktivity: mesto, vlasť, zástava,

metódy: hra, rozprávanie, opis, dramatizácia, manipulovanie s predmetmi, riešenie problémovej úlohy, práca s edukačným programom, nácvik textov, piesní, výtvarná a grafická činnosť, práca s knihou, tvorba knihy, demonštrácia, vysvetľovanie, nácvik, praktická činnosť – koláž detí, počúvanie uspávanky;

Učebné zdroje pre deti:

- telovýchovné náradie, náčinie,
- didaktický materiál: Moja vlasť, moje rodné mesto, štátna zástava,
- časopisy,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva,
- pracovný zošit: Písanka škôlkára,
- omaľovanky: Kde kto býva,
- kresliaci, výtvarný a odpadový materiál,
- plošné geometrické tvary,
- pracovný zošit: Škôlkar počíta,

- fotografie rodinných príslušníkov,
- detská kuchynka, bábiky, hračky,
- CD prehrávač, uspávanky,
- pracovný list: Čo bábätko potrebuje,
- detská knižnica,
- edukačný program: Chytré dieťa,
- edukačný program: Cirkus šaša Tomáša,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Od pramienka k moru

Cieľ obsahového celku: Popísať kolobeh vody v prírode. Rozlíšiť zvieratá a rastliny žijúce pri vode podľa typických znakov. Porovnávať voľne žijúce živočíchy pri vode s ostatnými druhmi voľne žijúcich zvierat. Rozvíjať poznatky o ochrane životného prostredia. Zaujať hodnotiace postoje k pozitívnemu a negatívnemu vplyvu na životné prostredie. Zážitkovým učením demonštrovať ochranné postoje k prírode. Oboznamovať sa s podmorským životom.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa budú deti oboznamovať s voľne žijúcimi živočíchmi i rastlinami okolo vodných tokov, uplatňovať kritické myslenie pri hodnotení prírodného prostredia, prejavovať počiatky ochranného cítenia. Oboznamovať sa s kolobehom vody a jej dôležitosťou pre rytmus života, výtvarne vyjadrovať svoje prekoncepty o podmorskom svete. Rozlišovať dopravné prostriedky podľa miesta ich pohybu, riešiť jednoduché problémové úlohy a rozvíjať svoje komunikačné zručnosti a slovnú zásobu v hrových

aktivitách na cestovanie, poznávanie iných krajín s využitím subjektívnych skúseností.

Témy: Cesta dažďovej kvapky (kolobeh vody v prírode); Život pri vode (voľne žijúce živočíchy okolo vodných tokov, rastliny); Prečo potôčik nežbľnkal (hodnotenie prírodného prostredia, ochranárske postoje); Podmorský svet (morské živočíchy, koraly).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti sa v návaznosti na predchádzajúce poznatky oboznamujú aj s vodou a to vo všetkých rovinách. Postupne chápu kolobeh vody, ako nevyhnutnej existencie života nielen pre človeka, ale pre celú prírodu. V širšom rozmere poznávajú, čo je pre zachovanie prírody dôležité. Konkrétne pre ochranu riek a potokov. Poznatkami o vode si rozširujú obzor o moriach a existenciou života v mori.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ zaujať rôzne postavenia podľa pokynov,	Ja som
Psychomotorické	◦ zvládnuť kotúl vpred,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ vyslovovať správne a zreteľne hlásky a hláskové skupiny,	Ja som
Komunikatívne	◦ odôvodňovať svoje názory, prejavovať postoje, vyslovovať jednoduché úsudky,	Ja som
Kognitívne, komunik.	◦ riešiť jednoduché problémové úlohy,	Ja som
Sociálne, komunikatívne	◦ plánovať, organizovať a hodnotiť činnosť,	Ja som
Kognitívne	◦ poznať a triediť dopravné prostriedky podľa miesta ich pohybu,	Ľudia
Kognitívne	◦ vykonávať jednoduché operácie v číselnom rade od 1 – 10 v spojitosti s manipuláciou s predmetmi,	Ľudia Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať na základe sprostredkovaného niektoré voľne žijúce živočíchy okolo vodných tokov,	Príroda
Sociálne, komunikatívne	◦ hodnotiť prírodné prostredie,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejaviť ochranárske postoje k prírodnému prostrediu,	Príroda
Komunikatívne, kognitív.	◦ „čítať“ kreslený príbeh s environmentálnou témou;	Kultúra
Psychomotorické, učeb.	◦ používať tvorivo rôzne výtvarné techniky,	Kultúra
Psychomotorické, učeb.	◦ tvoriť s využitím fantázie kompozičné celky,	Kultúra
Psychomotorické, učeb.	◦ modelovať podľa vlastnej fantázie, predstáv na tému,	Kultúra
Komunikatívne, kognitív.	◦ zapamätať si krátke hádanky, vyčítanky,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové, dychové a relaxačné cvičenia,
- hry: námetové, konštruktívne, situačné,
- edukačná aktivita: život okolo vodných tokov,
- čítanie kresleného príbehu: O múdrych rybičkách,
- grafomotorika: uvoľňovacie cviky s počúvaním ezoterickej hudby,
- kreslenie a maľovanie života vo vode,
- modelovanie morských živočíchov,

- hádanie mokrých hádaniek,
- precvičenie krátkych textov,
- edukačná aktivita: dovolenka,
- koláž: cestovanie,
- manipulovanie s predmetmi,

metódy: hra, dramatizácia, vysvetľovanie, demonštrácia, nácvik, práca s didaktickým materiálom, analýza, syntéza, čítanie kresleného príbehu, grafická činnosť, výtvarná činnosť, situačná metóda, problémová úloha, rozhovor, rozprávanie, praktická činnosť – práca s plastelínou, technickým materiálom;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- výtvarný materiál,
- telovýchovné náradie a náčinie,
- didaktický materiál: súbor obrázkov na precvičenie správnej výslovnosti,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- pracovný zošit: Škôlkar poznáva,
- pracovný zošit: Písanka škôlkára,
- didaktický materiál: živočíchy a rastliny v okolí vodných tokov,
- didaktický materiál: kolobeh vody v prírode,
- didaktický materiál: morské živočíchy,
- kufor, rôzne predmety, hračky,
- omaľovanky: dopravné prostriedky,
- didaktický materiál: dopravné prostriedky,
- dopravné vesty, semafor,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

3. trieda: Svet okolo nás, 5-6 ročné deti

rozdelená na obsahové celky a témy (kľúčové slová)

Poznámky: ZS: základy sebauvedomenia
ZA: základy angažovanosti
ZRP: základy riešenia problémov
ZKM: základy kritického myslenia
ZTM: základy tvorivého myslenia

Harmonogram učebných osnov:

1. Ja a moja škôlka /obsahový celok IX. mesiac/:

Témy: ° Ja škôlkarik (škôlka a jej priestory, mená kamarátov, značka)
° Moje nové hračky (hračky, pomôcky, náčinie)
° Tety z MŠ (učiteľka, kuchárka, upratovačka, pracovné nástroje)
° Cesta domov zo škôlky (orientácia v blízkom okolí MŠ, budovy v blízkosti

MŠ)

Kľúčové slová: kamaráti, moja skrinka a značka, profesie, cesta domov z MŠ, farebný svet.

2. Jeseň – pani bohatá.

Témy: ° Prišla jeseň (typické znaky jesene)
° Farebný svet (základné a doplnkové farby)
° Jesenné práce (zber ovocia, zeleniny, skladovanie)
° Ovocie a zelenina (domáce a cudzokrajné ovocie a zelenina)
° Plody jesene (gaštany, bukvice, žalude, šišky)

Kľúčové slová: jesenná tvorivosť, farebný svet v jeseni, triedenie ovocia a zeleniny, tekvice a jesenné plody.

3. Rodina

Témy: ° Moja rodina (členovia rodiny, starí rodičia)
° Doma (panelák-dom, byt, moja izba)
° Ja a moji blízki (ľudia, ktorých mám rád)
° Môj deň (ráno, obed, večer, hodinky, čas)
° Rodinné výlety

Kľúčové slová: láska, blízkosť, deň počas soboty a nedele, hodiny, hodinky, fotografie.

4. Zima vbehla za vráta

Témy: ° Mikuláš, čo v tom kufri máš (Mikuláš, sviatok)
° Zima a jej súrodenci (zima, základné znaky)
° Vianoce sú za dverami (Vianoce, sviatky)

Kľúčové slová: tvorivosť, estetika, prekvapenie, mráz, láska, vianočná atmosféra.

5. Rozmanité tváre prírody

Témy: ° Zimné prázdniny (zimné športy, radovánky)
° Zima v prírode (zima v meste, v prírode: rozdiely, voda – ľad)
° Zimné radovánky (zimné mesiace, vtáci, ktorí odlietajú, spiaci zvieratá)

Kľúčové slová: sánkovanie, bobovanie, stavanie snehuliaka, stromy v zime, medveď spí, o vtáky sa postaráme, keď sa ľad roztopí.

6. Zvieracia ríša

- Témy:**
- Hospodárske zvieratá (zvieratá a ich úžitok)
 - ZOO (exotické zvieratá, karneval)
 - Lesné zvieratká
 - Vodné toky (živočíchy z okolia vodných tokov)
 - Vtáčiky (starostlivosť)

Kľúčové slová: *zvieratá a ich osov, moja kniha zvieratiek, veselost', originalita, zvieratá v lese a pri vode, ochrana zvierat v zime.*

7. Dopravný ruch

- Témy:**
- Dopravné prostriedky (všetky dopravné prostriedky)
 - Bezpečnosť na ceste (mesto, dedina, semafor)
 - Na ceste (križovatka, dopravné značky)
 - Mesto a dedina (rozdiel medzi mestom a dedinou)
 - Neživá príroda (kameň, piesok, voda, ľad)

Kľúčové slová: *dopravné prostriedky podľa spôsobu komunikácie, semafor je iba v meste, dopravné značky, ktoré poznáme, divadlo je iba v meste, piesok nerastie.*

8. Prišla jar

- Témy:**
- Príchod jari (základné znaky jari)
 - Veľkonočné sviatky (sviatky, tradície)
 - Veršovanky na jar (tradície, sviatky)
 - Lesy (ihličnaté, listnaté, zmiešané)

Kľúčové slová: *rozdiel medzi jarou a letom, tradičné pohybové hry, šibačkové riekanky, tvorivosť, estetika, stromy-lesy.*

9. Máj – lásky čas

- Témy:**
- Láska k mame (mama, Deň matiek)
 - Láska k sebe (ja a tí ostatní)
 - Láska k ostatným a chorým ľuďom (pomoc v núdzi)
 - Láska k prírode (prírodu môžem ochraňovať)
 - Láska k domovu (SR, vlajka, znak, hymna)

Kľúčové slová: *mamička, ja ti môžem pomôcť, očistíme prírodu, moja vlasť.*

10. Svet okolo nás

- Témy:**
- Týždeň detských radostí (oslava MDD, hry)
 - Meduškina záhrada (liečivé rastliny)
 - Deň otcov (láska k otcovi)
 - Cesta dažďovej kvapky (kolobeh vody v prírode)
 - Vesmír (zem, slnko, planéty, raketa, kozmonaut)

Kľúčové slová: *noc v MŠ, deň plný zábavy, zber liečivej rastlinky, oblak, tráva, zem, naša planéta je ďaleko.*

Rozširujúci program 3. triedy: krúžok počítačový a Lego dacta: /Ročný plán práce školy/

Obsahový celok: Ja a moja škôlka

Cieľ obsahového celku: Identifikovať svoju značku. Poznať mená kamarátov. Určiť správny priestor triedy a vedieť samostatne narábať s hračkami a hrovým náčiním. Správne oslovovať zamestnancov školy, s ktorými deti prichádzajú do styku.

Orientovať sa v najbližšom okolí materskej školy a poznať budovy a obchody, ktoré sú v blízkosti MŠ nachádzajú. Poznať mená ostatných učiteliek a riaditeľky školy. Určiť základné a doplnkové farby a vedieť ich správne aplikovať v konkrétnych činnostiach.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti opäť spoznávať polohu MŠ, budovu škôlky, svoju triedu. Budú spoznávať svojich kamarátov, svoju triedu, budovu MŠ: orientovať sa. Poznávať budú nových kamarátov. Poznávať budú svoju značku, ale zároveň ju budú vedieť aj aplikovať pri slovných pokynoch. Deti budú rozlišovať pracovné profesie, s ktorými sa stretávajú a zároveň sa budú oboznamovať s pracovným náradím. Poznávať budú základné farby a oboznámia sa aj s doplnkovými. Deti budú rozlišovať cestu MŠ-domov a naopak domov – MŠ. Poznať budú svoju adresu a číslo domu. Prostredníctvom vychádzok sa budú vedieť orientovať v bezprostrednej blízkosti MŠ.

Témy: Ja – škôlkárík (škôlka a jej priestory, maná kamarátov, značka); Moje nové hračky (hračky, pomôcky, náčinie); tety z MŠ (učiteľka, upratovačka, kuchárka, pracovné nástroje); Cesta domov zo škôlky (orientácia, budovy v blízkosti MŠ, domu); Farebný svet (základné a doplnkové farby).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú novú triedu, nové učiteľky a zamestnankyne materskej školy. Postupne sa tak orientujú v celom areáli MŠ a poznávajú mená všetkých pedagogických aj nepedagogických zamestnancov. Vedia určovať mená a priezviská svojich spolužiakov, ale aj mená niektorých detí z iných tried, s ktorými prichádzajú do kontaktu. Orientujú sa v blízkom, ale aj širšom prostredí, vedia určovať cestu z MŠ domov a naopak. Poznávajú aj divergentné riešenia, vedia určovať aj iné dlhšie trasy MŠ- domov. Poznajú základné farby a postupne si rozširujú obzor o vedľajšie a doplnkové farby a poznávajú aj ich odtiene.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ orientovať sa v MŠ, záhrade a najbližšom okolí,	Ja som
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby: chôdza, beh vo dvojiciach, sko, lezenie,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznym náčiním, náradím,	Ja som
Osobnostné	◦ prejavovať v sprívaní vzťah k sebe aj iným,	Ja som
Sociálne	◦ správať sa v skupine podľa spoločenských noriem,	Ja som
Komunikatívne	◦ viesť monológ, dialóg s deťmi aj dospelými,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ hľadať a objavovať súvislosti medzi jednotlivými informáciami,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ určiť niektoré vzdialenosti MŠ-domov,	Ľudia
Kognitívne, ZKM	◦ porovnávať podobnosti predmetov a javov, osôb,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ prejavovať záujem o spoznávanie nového,	Ľudia
Učebné	◦ využívať primerané pojmy, znaky a symboly,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ aplikovať v hrách a aktivitách získané poznatky a skúsenosti,	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ vnímať citlivo krásu jesennej prírody,	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ komunikovať svoje pocity aj požiadavky,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ pohotovo reagovať na zmenu hudobného	Kultúra

Psychomotorické, učebné	rytmu, ° kresliť rôznymi technikami na rôzne veľkosti papiera, strihať,	Kultúra
Informačné	° prejavovať radosť zo samostatne získaných Informácií,	Kultúra
Učebné	° používať primerané pojmy a symboly.	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacích činností

- ° ranný kruh,
- ° hry: námetové a konštruktívne,
- ° pohybové hry a improvizácie,
- ° pohybové edukačné aktivity s náradím a načiním,
- ° kreslenie a manipulovanie pastelkami a rôznym grafickým materiálom,
- ° zapamätanie si priestorov MŠ, značiek, mená kamarátov,
- ° rytmické slovné hry, hry so slovami, rečové a artikulačné cvičenia,
- ° edukačné aktivity: pracovné profesie v MŠ
- ° edukačné aktivity: orientácia v priestore, určovanie dĺžky cesty z MŠ domov,
- ° edukačné aktivity: moje mesto, MŠ, sídlisko, ulica a číslo domu,
- ° lego dacta: oboznamovanie a tvorivé rozvíjanie námetov z lega,
- ° počítačový krúžok: základy počítačovej gramotnosti,
- ° vychádzka do najbližšieho okolia MŠ,
- ° počúvanie rozprávky: M. Ďuríčková: Naša škola

metódy: hra, pozorovanie, demoštrovanie, rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, práca s knihou, počítačom, hádanky, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- ° kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- ° hračky na námetové a konštruktívne hry,
- ° výtvarný, technický a odpadový materiál,
- ° didaktický materiál: pracovné profesie,
- ° pohybové náradie a náčinie na pohybové aktivity,
- ° pracovný zoši: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- ° pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- ° pracovný zošit: Grafomotorika predškôlaka, grafomotorické listy,
- ° CD- prehrávač,
- ° lego-dacta,
- ° počítač

Učebné zdroje pre učiteľky:

- ° Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- ° Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- ° Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- ° Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- ° Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- ° Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- ° Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- ° Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- ° Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- ° Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;

- ° Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- ° Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- ° Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- ° Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- ° Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Jeseň – pani bohatá

Cieľ obsahového celku: Rozlíšiť ročné obdobie jeseň a porovnať ho s ostatnými ročnými obdobiami. Identifikovať typické aj menej typické znaky jesene a vysvetliť zadané problematické úlohy. Demonštrovať zber úrody, oboznámiť sa so skladovaním ovocia a zeleniny. Rozčleniť ovocie a zeleninu podľa vopred určených vlastností (miesto pôvodu). Vymenovať časti celku – stromu a kríku a určiť ich plody. Zostaviť rôznymi formami a činnosťami typické znaky jesene. Vyvetliť zadané problémové úlohy určené učiteľkou. Uviesť podrobnosti jesenného ročného obdobia. Porovnať typické znaky jesene s letom. Ilustrovať poznatky o zbere ovocia a zeleniny na základe vlastných skúseností. Zovšeobecniť podstatné znaky rastu zeleniny, ovocia.

Zdôvodnenie charakteristiky obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti rozlišovať typické znaky jesene, poznávať plody jesene. Oboznamovať sa budú so zberom ovocia, ale aj jeho skladovania na zimu. Deti budú praktickou činnosťou rozdeľovať domáce a cudzokrajné ovocie a rozlišovať ho podľa chuti. Vedieť budú chuť aj rozoznávať. Deti sa budú aktívne zapájať do zberu plodov a vytvárať za pomoci dospelých ale aj svojpomocne rôznorodé výtvary.

Témy: Prišla jeseň (typické znaky jesene); Jesenné práce (zber ovocia a zeleniny, skladovanie); Ovocie a zelenina (domáce a cudzokrajné ovocie a zelenina); plody jesene (gaštany, žalude, bukvice, šušky, tekvice).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú jeseň z jej podrobnejších aspektov. Prelínajú sa im poznatky z rastlinnej ríše vzhľadom na vplyv jesenného počasia. Aktívne sa zapájajú do zberu ovocia a zeleniny a poznatky aplikujú v tvorivej aktívnej činnosti za spolupráce s rodičmi. Vytvárajú originálne výtvary z jesenného prírodného materiálu. Rozširujú si predmetový svet o širšiu škálu vedľajších farieb, ktoré aplikujú vo výtvarnom prejave.

Kompetencie

Špecifické ciele

Tématický okruh

Psychomotorické	◦ používať v činnosti všetky zmysly,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ prejavovať túžbu a ochotu pohybovať sa,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ zvládať grafomotorickú gramotnosť,	Ja som
Osobnostné	◦ uvedomiť si vlastnú identitu v kolektíve ostatných detí,	Ľudia
Sociálne	◦ pracovať vo dvojici, skupine, kolektíve,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ počúvať aktívne informácie z rôznych médií,	Ľudia
Učebné, psychomotorické	◦ vyvíjať vôľové úsilie pri edukačných hrách,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ využívať globálnu motoriku prekonávaním prekážok,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť výtvary z rôzneho prírodného materiálu,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zapojiť sa tvorivo do tvorivej jesennej dielne,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do zberu jesenných plodov,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ poznať niektoré druhy ovocia,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ pozorovať, skúmať a experimentovať pri práci s prírodným materiálom,	Príroda
Kognitívne:ZTM	◦ uplatňovať vlastné predstavy pri riešení problémov,	Kultúra
Psychomotorické, sociálne	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými prostriedkami dojmy a zážitky z vychádzky z prírody,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ používať v hrách riekanky a námety S jesennou tematikou,	Kultúra
Učebné, psychomotorické	◦ kresliť, maľovať, strihať, zostrojovať a tvorivo pracovať z rôznymi technikami,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
 - hry: námetové a konštruktívne,
 - pohybové edukačné aktivity s náradím a náčiním,
 - edukačné aktivity: ročné obdobie: jeseň,
 - edukačné aktivity: zber úrody,
 - edukačné aktivity: jesenné plody,
 - didaktický materiál: domáce a cudzokrajné ovocie,
 - hudobno-pohybové hry motivované jesennou tematikou,
 - zostrojovanie koláži: jesenné stromy,
 - zostrojovanie tekvicového strašidla (za pomoci dospelaj osoby),
 - vychádzka: pozorovanie ihličnatých a listnatých stromov, konkrétne: ovocných,
 - vychádzka do prírody: zbieranie gaštanov a ostatných jesenných plodov,
 - Tvorivá dielňa: uplatňovanie základov tvorivého myslenia, originálne práce vytvorené aj s pomocou dospelaj osoby,
- metódy:** hra, pozorovanie, demonštrácia, rozprávanie, rozhovor, práca s knihou, vysvetľovanie, práca s didaktickým materiálom, opis, heruistická metóda, metóda riešením problémov;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové a konštruktívne hry,
- didaktický materiál: jeseň

- didaktický materiál: Zber jesennej úrody,
- didaktický materiál: Ovocie (domáce a cudzokrajné),
- pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškoláka,
- grafomotorické listy,
- technický, výtvarný a odpadový materiál, plastelína,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Rodina

Cieľ obsahového celku: Identifikovať jednotlivých členov rodiny. Vysvetliť, kto sú starí rodičia. Vybrať a určiť blízkych ľudí so svojho okolia za pomoci sociálno-emocionálnych edukačných aktivít. Definovať členenie dňa na jednotlivé časti. Vymenovať časti bytu a zariadenia, ktoré sa nachádzajú v izbe dieťaťa. Poznať hodiny a hodinky, s ktorými prichádza dieťa do kontaktu. Pomenovať 12 hodín na hodinách v triede. Súvislo vyjadriť zážitky z rodinných výletov a vedieť ich výtvarne a emocionálne vyjadriť.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si deti budú uvedomovať význam rodiny, rodinných väzieb. Uvedomovať si budú prostredníctvom edukačných foriem svoj domov, mesto, sídlisko, byt. Oboznamovať sa budú s časom a dôležitosťou hodín pre život. Priradovať budú činnosti, ktoré patria k jednotlivým denným časťam.

Témy: Moja rodina (členovia rodiny, starí rodičia); Doma (byt, moja izba); Ja a moji blízki (ľudia, ktorých mám rád); Môj deň (ráno, obed, večer, hodiny, čas); Rodinné výlety.

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si uvedomujú, že z okolitého sveta ľudí, s ktorými sa stretávajú sú ľudia, ktorých majú najradšej a to sú ich rodičia, súrodenci a starí rodičia. Poznávajú tiež aj kamarátov, s ktorými si rozumejú a radi sa s nimi hrajú. Uvedomujú si pojem domov a vedia rozoznávať bydlisko, ulicu a číslo, ale aj poschodenie a rozčlenenie bytu podľa jednotlivých izieb a zariadení. V súvislosti s každodenným režimom si začínajú uvedomovať trvanie dňa a rozčleňujú ho na jednotlivé časti. Vedia ukázať hodiny a pomaly sa orientujú v čase. Rozprávaním vedia zaujať postoj k voľne tráveným chvíľam s rodičmi a pocity vajarujú aj emocionálne výtvarným spôsobom.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ využívať globálnu motoriku prekonávaním umelých prekážok,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s domácim náradím a náčiním,	Ja som
Osobnostné, učebné	◦ vyjadrovať svoje zážitky a pocity z rodiny,	Ľudia
Osobnostné,	◦ zaujímať sa o dianie v rodine,	Ľudia
Sociálne ZA		
Komunikatívne, učebné ZRP	◦ doplniť obrázky podľa časovej následnosti,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať mená rodičov, súrodencov,	Ľudia
Kognitívne, učebné ZRP	◦ rieši s pomocou učiteľa problémy v osobnej rovine,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ počúvať s porozumením rozprávku o rodine,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ využívať na pohyb rôzne prírodné prekážky,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy domácich udalostí – predmet do domácnosti,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ zapamätať si a recitovať báseň o rodine,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ spievať v rozsahu (c1-f1) pieseň o rodine,	Kultúra
Komunikatívne, kognitívne ZRP	◦ rozlišovať časové vzťahy: ráno, obed, večer,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové a konštruktívne,
- pohybové aktivity s prírodnými prekážkami,
- edukačné aktivity: moja rodina: fotografie,
- edukačné aktivity: nakreslenie svojej izby (hračky),
- edukačné aktivity: časové hodiny,
- vytváranie koláže: moja rodina,
- spevácke činnosti,
- vychádzka do prírody s rodičmi,
- artikulačné, dychové a rytmické hry,
- recitovanie básničiek z témou rodina- rodičia, súrodenci, starí rodičia,
- dramatizácia: ukážka rodinnej pohody,
- počúvanie rozprávky s rodinnou tematikou,
- pracovná činnosť: vytvorenie predmetu do domácnosti,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, situačná metóda, inscenačná metóda, riešenie problémovej úlohy: Kto patrí do mojej rodiny?, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškoláka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškoláka, grafomotorické listy,
- prírodné prekážky,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- didaktický materiál: časové hodiny,
- didaktický materiál: rodina – rodičia, starí rodičia,
- fotografie členov rodiny,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky,

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole. Prešov: Rokus, 2002;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Zima vbehla za vráta

Cieľ obsahového celku: Vymenovať časti zimy a jej podstatné znaky . Vysvetliť príčiny mrazu a tvorby snehu. Ilustrovať zimnú krajinu. Tvorivo v spolupráci s rodičmi vytvárať originálne vianočné výtvary. Aktívne a samostatne sa podieľať na výzdobe stromčeka a estetizácii prostredia. Dramaticky veršovankami, básňami, piesňami spracovať pásmo pri príležitosti osláv vianočných sviatkov a Mikuláša. Dramatizovať divadelnú scénu viažúcu sa na sviatky pokoja a mieru.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti aktívne prežívať vianočné sviatky, ale zároveň sa budú aj podieľať na výzdobe. Budú rozlišovať jednotlivé ročné obdobia a zimné ročné obdobie realizovať prostredníctvom tvorivosti. Deti si skúsia vytvárať a upevňovať citové väzby na rodinu, ale aj materskú školu práve prostredníctvom blížiacich sa sviatkov.

Témy: Mikuláš, čo v tom kufri máš (Mikuláš, sviatok); Zima a jej súrodenci (zima, základné znaky); Vianoce sú za dverami (Vianoce, sviatok).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Mesiac december, ako mesiac príchodu a osláv vianočných sviatkov sa prejavuje hrami, oslavami a silnými emocionálnymi zážitkami, ktoré sú vzájomne prepojené, aby sa rozvíjali všetky základné kompetencie dieťaťa. Deti sa aktívne zúčastňujú na celom predvianočnom dianí a uvedomujú si, že ako členovia kolektívu a sa môžu aj jednotlivito do činnosti osláv zapájať.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ zapojiť sa aktívne do príprav sviatkov,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi súvisiacimi s oslavami,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ pri vytváraní vianočných ozdôb zapojiť čo najviac zmyslov,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ uplatňovať dychové a relaxačné cvičenia,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť výtvary z rôzneho materiálu,	Ja som
Kognitívne	◦ rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva,	Ja som
Komunikatívne	◦ obohacovať slovnú zásobu vzhľadom na blížiace sa sviatky,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ hodnotiť aktuálny citový stav a pocity,	Ľudia
Osobnostné ZA	◦ zaujímať sa o dianie v bezprostrednom okolí MŠ,	Ľudia
Sociálne	◦ obdarovať druhého človeka,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ postaviť podľa slovnej inštrukcie snehuliaka,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu zimnej prírody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejavovať ochranné postoje k vtákom,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ ozdobovať vianočné pečivo,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ rozlíšiť znaky vianočných sviatkov,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť rôzne vianočné ozdoby,	Kultúra
Psychomotorické, sociálne	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými výrazovými prostriedkami zážitky z osláv,	Kultúra
Komunikatívne, sociálne	◦ spievať intonačne čisto vianočnú pieseň,	Kultúra
Komunikatívna, učebná	◦ zapamätať si a prednášať literárno-hudobné pásmo,	Kultúra
Komunikatívna, učebná,	◦ predviesť výrazovú dramatizáciu,	Kultúra
Komunikatívna, sociálna	◦ vyjadriť zreteľne svoje želania,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové, konštruktívne, dramatické,
- pohybové, dychové a relaxačné cvičenia,
- edukačné aktivity: ročné obdobie: zima
- edukačná hra na pobyte vonku s environmentálnym zameraním,

- stavanie snehuliaka,
 - pripevnenie búdky pre vtáčikov a systematická starostlivosť o ne,
 - kreslenie, strihanie, nalepovanie, maľovanie vianočných ozdôb,
 - rôzne druhy omaľovaniek a vystrihovaniek,
 - predvedenie literárno-hudobného pásma a dramatizácia,
 - počúvanie vianočnej hudby: koledy,
 - počúvanie rozprávok s vianočnou tematikou,
 - zhotovenie rôznych rovinných a priestorových ozdôb,
 - Tvorivá dielňa: vytváranie a zostrojovanie rozmanitých originálnych ozdôb s pomocou rodičov a starých rodičov,
- metódy:** hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, heruistická metóda, inscenačná metóda, práca s knihou, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- didaktický materiál: Zima /ročné obdobie/,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- omaľovánky, vystrihovačky,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- vianočný stromček a výzdoba určená na ozdobovanie,
- múka, vajíčko, voda- príprava na koláč,
- oblečenie na dramatizáciu,
- CD prehrávač,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 3 týždne

Obsahový celok: Rozmanité tváre prírody

Ciel' obsahového celku: Zdôvodniť príčinu možnosti uskutočnenia zimných športov. Rozčleniť športy na zimné a letné a porovnať zásadné rozdiely. Uskutočniť čo najviac pohybových aktivít vonku zameraných na zimné radovánky, stavinge snehuliaka, guľovanie. V spolupráci s rodičmi uskutočniť sánkovanie a guľovanie. Porovnať zimu v meste a v prírode a zdôvodniť rozdiely. Určiť zimné mesiace, uvedomovať si krátkosť dňa- svetla v tomto ročnom období. Určiť, ktoré zvieratá spia v zimnom ročnom období. Vyjadriť dôvody, prečo niektoré vtáky počas zimy odlietajú do teplých krajín. Oboznamovať sa so starostlivosťou lesníkov o zvieratá v zime. V spolupráci s rodičmi sa aktívne podieľať na starostlivosti o vtákov priamo v materskej škole.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa deti budú bližšie zoznamovať so zimnými športami a aktívne ich budú využívať. Deti budú priradovať typické znaky zimného obdobia, poznávať zimu v meste a prírode a rozlišovať medzi nimi rozdiely. Oboznamovať sa budú s neživou prírodou a rozdeľovať prostredníctvom zážitkového učenia živú a neživú prírodu. Poznávať budú deti vtáky, ktoré odleteli do teplých krajín. Poznávať budú aj spiace zvieratá počas zimy. Zároveň budú deti aktívne prejavovať starostlivosť o vtákov ktoré zostali a to ich systematickým kŕmením.

Témy: Zimné prázdniny (zimné športy, radovánky); Zima v prírode (zima v meste, prírode- rozdiely); Zima v prírode (zima v meste, prírode- rozdiely).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú zimné ročné obdobie zo všetkých aspektov, ktoré sú viditeľné: podstatné znaky. Uvedomujú si aj ťažšie pochopiteľné, ale viditeľné znaky: krátkosť dňa a skoré stmievanie. Poznávajú rozdiel vplyvu ročného obdobia a poveternostných vplyvov na mesto a na prírodu. Zdôvodňujú príčiny rozdielu dopadu. Poznávajú a určujú zvieratá, ktoré spia a zdôvodňujú ich prípravu na zimný spánok. Chápu, že o zvieratá sa počas zimu musia starať ľudia. Aktívne na základe činnosti poznávajú vlastnosti snehu a mrazu.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ používať osvojené spôsoby v neznámych situáciach,	Ja som
Osobnostné ZS	◦ odhaľovať svoje možnosti a spôsobilosti,	Ja som
Osobnostné ZA	◦ presadzovať sa primerane s ohľadom na seba aj ostatných,	Ja som
Sociálne	◦ zotrvať v hre, činnosti a dokončiť ju,	Ja som
Komunikatívne	◦ komunikovať osvojené poznatky,	Ľudia
Kognitívne ZKM	◦ prejavovať názory, postoje	Ľudia
Učebné	◦ objavovať súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami,	Ľudia
Psychomotorické	◦ citlivo vnímať krásu zasneženej prírody na výrazovo na ňu reagovať,	Príroda
Kognitívne ZKM	◦ porovnávať podobnosti a rozdielnosti javov,	Príroda
Učebné, kognitívne	◦ klásť otázky a hľadať odpovede, aby porozumelo svetu javov a vzťahov,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ priradiť k sebe zimné a športové námety,	Príroda
Komunikatívne ZTM	◦ poznať typické znaky zimy a vedieť ich	Príroda

aplikovať na tvorivé využitie,
Psychomotorické, učebné ° zapojiť sa aktívne do zimných športov, Príroda

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ° ranný kruh,
- ° hry: námetové a konštruktívne,
- ° pohybové cvičenia,
- ° edukačné aktivity: zima (v meste a v prírode)
- ° edukačné aktivity: zimné športy,
- ° edukačné aktivity: neživá príroda,
- ° edukačné aktivity: lesné zvieratá a vtáci,
- ° maľovanie zimnej krajiny,
- ° modelovanie snehuliaka,
- ° pohybové aktivity na snehu, bobovanie s rodičmi,
- ° pracovné činnosti v záhrade: odpratávanie snehu,
- ° artikuláčn, intonačné, rečov, a sluchov, hry na zimnú tematiku,
- ° počúvanie rozprávky: Snehová kráľovná,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, opis, vysvetľovanie, experiment: roztápanie snehu, ľadu, heruistická a výskumná metóda, metóda napodobňovaním, zážitkové učenie, enviromentálna hra, práca s knihou: encyklopédia;

Učebné zdroje pre deti:

- ° krasliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- ° hračky na námetové a konštruktívne hry,
- ° pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- ° pracovný zošit: Matematika predškoláka, Matematika škôlkára,
- ° detské pracovné náradie na odpratávanie snehu,
- ° didaktický materiál: zima- ročné obdobie,
- ° didaktický materiál, zimné športy,
- ° didaktický materiál: lesné zvieratá a vtáci,
- ° výtvarný, technický a odpadový materiál,
- ° odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- ° Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- ° Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- ° Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- ° Rusňačková, M.: Našim deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- ° Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- ° Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- ° Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- ° Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- ° Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- ° Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávaci program. Praha: Portál 2007;
- ° Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- ° Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- ° Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;

- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 3 týždne

Obsahový celok: Zvieracia ríša

Cieľ obsahového celku: Rozlíšiť hospodárske zvieratá od domácich. Určiť úžitok konkrétnych hospodárskych zvierat a uviesť podrobnosti pre spracovanie potravín. Identifikovať exotické zvieratá pomenovať miesto ich výskytu. Ilustrovať knihu s názvom: Na návšteve v ZOO. Poznať život a potravu lesných zvierat a zaujať ochranárske postoje v zimnom ročnom období. Špecifikovať príčiny a potreby výskytu živočíchov z okolia vodných tokov

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti poznávať život na hospodárskom dvore a rozlišovať ich úžitok jednotlivých druhov zvierat a zároveň budú vedieť pomenovať jednotlivé mláďatá a zvuky zvierat. Budú sa zoznamovať s exotickými zvieratami, s miestom ich výskytu. Naučia sa spoznávať najdôležitejšie lesné zvieratá a živočíchy okolo vodných tokov.

Témy: Hospodárske zvieratá (zvieratá a ich úžitok); ZOO (exotické zvieratá); Lesné zvieratá (zvieratá v lese); Vodné toky (živočíchy z okolia vodných tokov).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú a určujú viaceré druhy zvierat. Rozlišujú čoraz väčší počet jednotlivých typov zvierat a oboznamujú sa s miestom ich výskytu. Kreslia postavy zvierat a porovnávajú stavbu tela so stavbou ľudskej postavy. Uvedomujú si plynulosť ročných období a ich prejav v kontrétnom ročnom období zime. Vyústenie nadobudnutých poznatkov smeruje k tomu, že deti chápu, že počas zimy sa treba o lesné zvieratá starať. Rozširujú si poznatky o nových druhoch živočíchov, konkrétne o tých, ktoré sa nachádzajú v blízkosti vodných tokov. Hľadajú spoločné a rozdielne znaky s inými druhmi zvierat.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi A rôznymi časťami tela: zvieratá	Ja som
Sociálne, učebné	◦ dodržiavať pravidlá, rešpektovať ostatných,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ nadväzovať kontakty s druhými,	Ja som
Psychomotorické	◦ znázorňovať motivovaný pohyb zvierat,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznávať hospodárske zvieratá a ich úžitok,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejavíť ochranárske postoje k životnému prostrediu,	Príroda
Sociálne	◦ správať sa empaticky voči svojmu okoliu,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť dramatizáciu: zvieratá v ZOO,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ napodobňovať zvuky exotických zvierat,	Príroda
Kognitívne, sociálne	◦ prejavovať ochranárske postoje k životnému prostrediu a ochrane zvierat v zime,	Príroda

Kognitívne, učebné	◦ poznávať živočíchy okolo vodných tokov,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy Fašiangov,	Kultúra
Kognitívne ZKM	◦ vyslovovať jednoduché úsudky,	Kultúra
Kognitívne ZKM	◦ vyslovovať jednoduché úsudky,	Kultúra
Učebné, kognitívne	◦ sústrediť sa primerane dlhý čas na zámerne riadenú edukačnú činnosť,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
 - námetové a konštruktívne hry (na ZOO)
 - pohybové cvičenia s loptami rôznych veľkostí,
 - pohybové aktivity,
 - edukačné aktivity: zvieratá v ZOO,
 - edukačné aktivity: hospodárske zvieratá,
 - edukačné aktivity: lesné zvieratá,
 - edukačné aktivity: živočíchy okolo vodných tokov,
 - omaľovánky a vystrihovačky zamerané na rôzne druhy zvierat,
- metódy:** hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, opis, napodobňovanie, pokus a omyl, práca s knihou, práca s počítačom;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškoláka, Mateamtika škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- didaktický materiál: exotické zvieratá,
- didaktický materiál: lesné zvieratká
- didaktický materiál: živočíchy okolo vodných tokov,
- temperové farby, výkresy a štetce,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Našim deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;

- ° Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- ° Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 4 týždne

Obsahový celok: Dopravný ruch

Cieľ obsahového celku: Zostaviť sústavu všetkých dopravných prostriedkov a roztriediť ich podľa spôsobu komunikácie. Pohybovým spôsobom vyjadriť podstatné znaky konkrétneho dopravného prostriedku. Vymenovať základné rozdiely medzi mestom a dedinou, a tiež spôsobom dopravy a komunikácie v týchto oblastiach. Určiť kroky postupu pri prechode cez semafor pre autá, aj pre chodcov. Demonštrovať získane poznatky na skutočnej križovatke. Vymenovať časti základných dopravných značiek. Poznať dopravné značky, ktoré sa nachádzajú v blízkosti materskej školy. Zovšeobecniť poznatky o meste a dedine a aplikovať ich vo výtvarnom a kognitívnom prejave.

Zdôvodnenie charakteristiky obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si deti budú upevňovať svoje doterajšie poznatky o dopravných prostriedkoch. Rozlišovať budú prostriedky, ktoré prináležia k ceste, železnici, vode alebo vzduchu. Uvedomovať si budú dôležitosť dodržiavania pravidiel a význam križovatky pre automobilovú dopravu. Rozlišovať a priraďovať budú prvky, ktoré patria k mestu alebo dedine. Vo všetkých tematických celkoch budú uplatňovať P-Ľ orientáciu.

Témy: Dopravné prostriedky (všetky dopravné prostriedky); Bezpečnosť na ceste (mesto, dedina, semafor); Na ceste (križovatka, dopravné značky); Mesto a dedina (rozdiel mesto-dedina).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti sa orientujú v meste, ale zároveň poznávajú aj iné prostredie v spoločenskom živote, ktoré ich obklopuje. Prostredníctvom vlastných skúseností, ale aj prostredníctvom didaktického materiálu Uvedomujú si potrebu a nutnosť dopravných značiek, a to z dôvodu bezpečnosti ceste.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické, sociálne	° aplikovať v hrách poznatky o doprave,	Ja som
Psychomotorické	° dodržiavať zásady bezpečnosti na ceste,	Ja som
Sociálne, učebné	° zachovávať v pracovných činnostiach návyky čistoty a poriadku,	Ja som
Psychomotorické, učebné	° manipulovať oboma rukami, aj jednotlivo	Ja som
Psychomotorické, učebné	° ovládať hádzanie lopty PaĽ rukou,	Ja som
Kognitívne, učebné	° rozoznávať rozdiely medzi dedinou a mestom,	Ľudia
Osobnostné ZS	° uvedomovať si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby,	Ľudia
Sociálne	° preberať spoluzodpovednosť za seba aj členov skupiny,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	° voliť primeraný spôsob komunikácie vzhľadom na dopravnú situáciu,	Ľudia

Kognitívne, učebné	◦ poznať základné učebné prostriedky,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ rozlišovať niektoré dopravné značky,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ prostredníctvom vychádzky sprístupniť deťom informácie o dopravnej situácii,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ prostredníctvom obrázkov poznať typické znaky dediny,	Príroda
Kognitívne, učebné ZTM	◦ nachádzať neobvyklé spôsoby alebo riešenia,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ určovať podľa slovných pokynov PaĽ ruku,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- hudobno-pohybové a relaxačné cvičenia,
- hrové edukačné aktivity: na hospodársky dvor,
- grafomotorické cvičenia: dopravné prostriedky,
- edukačné aktivity: dopravné prostriedky,
- edukačné aktivity: križovatka, semafor,
- edukačné aktivity: dopravné prostriedky,
- edukačné aktivity: mesto, dedina,
- edukačné aktivity: na PaĽ orientáciu,
- pracovný zošit: Svet predškolača,
- pracovný zošit: Matematika predškolača,
- pracovný zošit: Bezpečnosť na ceste,
- pracovné listy s tematikou bezpečnosti na ceste,
- hudobno-pohybové hry s ľudovou tradíciou,
- počúvanie rozprávky s porozumením s dedinskou tematikou,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, opis, praktická činnosť, práca s knihou;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- didaktický materiál: mesto-dedina,
- didaktický materiál: križovatka, semafor,
- didaktický materiál: dopravné prostriedky,
- pracovný zošit: Svet predškolača, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškolača, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškolača, grafomotorické listy,
- CD prehrávač,
- dopravné značky,
- odborná literatúra podľa výberu a námetu učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;

- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Prišla jar

Cieľ obsahového celku: Dramatizáciou a inscenačnou metódou zobrazíť zvyky a tradície našich predkov vo veľkonočnom pásme. Vymenovať časti roka / ročné obdobia, mesiace v roku, jarné mesiace v roku/. Aktívnou edukačnou činnosťou pozorovať rast zasadeného semienka a vysvetliť príčiny rastu živej prírody. Špecifikovať rozdiely medzi živou a neživou prírodou. Určovať hlavné rozdiely medzi živou a neživou prírodou. Navrhnuť spoločne s učiteľkou postup pri oslavách veľkonočných sviatkov. Rozvíjať v spolupráci s rodičmi námety na vytváranie originálnych výtvorov z neživej aj živej prírody. Utvárať nové-originálne veľkonočné vajíčka. Vedia určiť najznámejšie ihličnaté a listnaté stromy. Ilustrovať kresbou s netradičným grafickým materiálom lesy /listnaté, ihličnaté, zmiešané/. Dokázať zložiť časti ihličnatého, ale aj listnatého stromu.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti rozširovať komunikačné schopnosti. Poznávajú základné prvky jari a rozdiely medzi jednotlivými ročnými obdobiami. Oboznámia sa s tradíciami a sviatkami Veľkej noci, naučia sa veršovanky. Budú rozlišovať a hľadať spojitosti medzi listnatými, ihličnatými a zmiešanými lesmi.

Témy: Príchod jari (základné znaky jari); Veľkonočné sviatky (tradície, sviatky); Veršovanky na jar (veršovanky, sviatky); Stromy, Lesy (listnaté, ihličnaté, zmiešané); Neživá príroda (voda, piesok, kameň).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si postupne utvárajú obraz o celistvosti živej a neživej prírody na našej zemi. Určujú rozdiely ročných období a zároveň si uvedomujú, aké je aktuálne ročné obdobie. Uchovávajú slovenské zvyky a tradície v našej oblasti prostredníctvom veľkonočného pásma, ktoré pripravujú pre rodičov. Tvorivo – za pomoci rodičov spracúvajú prírodný materiál a vytvárajú jarnú výstavku. Vytvárajú veľké množstvo veľkonočných vajíčok a estetického materiálu na veľkonočné sviatky. Rozlišujú stromy ihličnaté a listnaté a uvedomujú si význam lesov pre celkový život.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ ovládať všetky základné lokomočné pohyby,	Ja som
Psychomotorické	◦ prejavovať pozitívne postoje k prírode a zdravému životnému štýlu,	Ja som
Osobnostné ZA	◦ zaujímať sa o ľudové zvyky a tradície,	Ja som
Sociálne	◦ nadväzovať spoločensky prijateľným spôsobom harmonické vzťahy s druhými,	Ja som
Kognitívne ZKM	◦ hodnotiť spontánne a samostatne, čo sa mu páči alebo nepáči,	Ľudia
Učebné, sociálne	◦ plánovať a organizovať si optimálne prostredie na činnosť,	Ľudia
Informačné	◦ získavať poznatky z informačno komunikačných zdrojov,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ prejaviť ochrannárske postoje k životnému prostrediu,	Príroda
Kognitívne, sociálne	◦ zapojiť sa aktívne do príprav veľkonočných sviatkov, vrátane udržiavania veľkonočných tradícií,	Príroda
Komunikatívne, kognitívne	◦ rozlišovať listnaté, ihličnaté a zmiešané Lesy,	Príroda
Kognitívne, komunikatívne	◦ objavovať vyváženosť kolobehu prírody: zvieratá a ich mláďatá,	Príroda
Sociálne, kognitívne	◦ zapojiť sa aktívne do príprav veľkonočných sviatkov, vrátane udržiavania veľkonočných tradícií,	Príroda
Učebné, psychomotorické	◦ vyfarbovať veľkonočné vajíčka,	Príroda
Učebné, psychomotorické	◦ sadiť semienka pažitky do kelímka,	Príroda
Učebné, psychomotorické	◦ zostrojovať veľkonočné korbáče,	Príroda
Učebné, komunikatívne	◦ zapamätať si a prednášať hudobno pohybové pásmo s ľudovou tematikou,	Príroda
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť rôznymi výrazovými prostriedkami zážitky z osláv,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ podporovať tvorivosť a originalitu pri práci s prírodným materiálom,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ vlastnými skúsenosťami získavať poznatky o rôznom skúpenstve vody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať základné druhy neživej prírody,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ kresliť a prostredníctvom uhlíka a tušu vytvárať rozsiahlejšie výtvarné kompozície,	Príroda
Informačné	◦ využívať rôzne druhy získavania informácií,	Príroda

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- edukačné aktivity: jar v prírode,
- edukačné aktivity: veľkonočné sviatky,
- edukačné aktivity: zvieratá a ich mláďatá,
- edukačné aktivity: lesy ihličnaté, listnaté, zmiešané,
- hudobno-pohybové pásmo na udržiavanie ľudových tradícií,
- kreslenie a vystrihovanie papierových kraslíc a iných veľkonočných námetov,
- maľovanie veľkonočných kraslíc,

- zostrojovanie veľkonočného korbáča,
 - sadenie semienok pažítky do kelímkov,
 - počúvanie zvukov zvierat (jarnej prírody),
 - pracovné činnosti na záhrade MŠ: hrabanie,
 - vychádzka do prírody,
 - Tvorivé dielne: originálne vyrábané veľkonočné predmety z prírodných materiálov, vyrábané s pomocou rodičov a starých rodičov,
- metódy:** hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, experiment, heruistická metóda, bádateľská metóda, praktická činnosť, práca s informačno-komunikačnými technológiami;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- didaktický materiál: jar v prírode,
- didaktický materiál: zvieratá na hospodárskom dvore,
- didaktický materiál: zvieratá a ich mláďatá,
- pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškoláka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškoláka, grafomotorické listy,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- vyfúknuté vajíčka-farby na veľkonočné vajíčka,
- prútie na výrobu koláčov,
- detské záhradné náradie,
- CD-prehrávač,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Našim deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Máj – lásky čas

Cieľ obsahového celku: Vyjadriť verbálnym aj neverbálnym spôsobom svoju lásku k mame. Zovšeobecniť poznatky o človeku a vysvetliť rozdiel medzi dospelým a dieťaťom. Porovnať život samého seba so životom svojej mamy. Uvedomiť si svoju identitu prostredníctvom hier zameraných na emocionálne prežívanie a vyjadrenie postojov k sebe samému. Určiť znaky zdravého a nezdravého životného prostredia. Aktívnou činnosťou podporovať enviromentálne cítenie u dieťaťa. Poznať slovenskú hymnu. Vymenovať časti celku slovenského znaku. Vybrať a rozlíšiť prostredníctvom pexesa slovenskú vlajku. Poznať hlavné mesto SR. Uviesť prostredníctvom fotografií časti mesta Žiliny a určiť dominantné budovy a miesta mesta,

Charakteristika obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti obohacovať najmä citový vzťah k matke a starej mame. Orientovať sa budú vo svete ľudí a uvedomovať si svoju hodnotu. Rozvíjajú si budú enviromentálne cítenie prostredníctvom aktívnej práce a pomoci prírode. Uvedomovať si budú aj svoj vzťah k domovine, svojmu mestu. Deti budú poznať SR, hymnu, znak a vlajku.

Témy: Láska k mame (tvorivosť, originalita); Láska k sebe (ja vo svete ľudí); Láska k prírode (prírodu môžem ochraňovať); Láska k domovu – moja vlasť (SR, vlajka, znak, hymna, Žilina).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si upevňujú prostredníctvom aktivít zameraných na prípravu Dňa matiek. Rozvíjajú poznatky o tom, že neexistuje iba láska k rodičom, ale aj samému sebe. Rozlišujú, s ktorými ľuďmi sa cítia dobre a vyberajú si ich pre hrové činnosti. Podporujú sa tiež enviromentálne cítenie, ako aj potreba detí prírodu čistiť a ochraňovať. Vytvára sa pozitívny postoj k rodnému mestu, ale aj celej vlasti. Predškolské deti poznajú podľa počutia hymnu a vedia aj rozoznávať slovenký znak a vlajku.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ využívať globálnu motoriku pri základoch akrobatických cvičení,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ uplatňovať technickú a umeleckú tvorivosť pri výrobe darčeka pre mamičku,	Ja som
Osobnostné ZS	◦ správať sa sebaisto v rôznych situáciách,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ uplatňovať v hrách matematické myslenie,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ riešiť problémy s pomocou dospelého alebo samostatne,	Ja som
Osobnostné ZA	◦ obhajovať slabých a bezbranných, ako aj osoby zo zdravotným znevýhodnením,	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ prejavovať ohľaduplnosť a úctu k svojmu prostrediu,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ voliť primeraný a kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu,	Ľudia
Kognitívne, učebné ZRP	◦ uplatňovať v hrách a rôznych situáciách matematické myslenie,	Ľudia
Kognitívne ZKM	◦ vyslovovať jednoduché úsudky o svete ľudí,	Ľudia
Učebné, sociálne	◦ prejavovať aktivitu v individuálnom a skupinovom učení,	Ľudia

Sociálne, kognitívne a stvárniť ich prostredníctvom rôznorodých výrazových prostriedkov,	◦ prejavovať ochrannárske postoje k prírode,	Príroda
Psychomotorické, sociálne	◦ zapojiť sa aktívne do prípravy osláv,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ spievať v primeranom rozsahu tri piesne pre mamičku,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ prejavovať predčitateľskú gramotnosť,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ vytvoriť darček pre mamičku,	Kultúra
Učebné, sociálne	◦ počúvať s citovým zaangažovaním autorskú pieseň o mamičke,	Kultúra
Kognitívne ZA	◦ poznať názov vlasti, zástavu SR, vlajku SR,	Kultúra
Kognitívne, sociálne	◦ objavovať súvislosti medzi informáciami mesto- vlasť,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ počúvať s porozumením hymnu SR	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové, relaxačné a základy akrobatických cvičení,
- hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- edukačné aktivity: svet ľudí,
- edukačné aktivity: Moja rodina, moja mama,
- edukačné aktivity: ročné obdobie v prírode, ochrana prírody,
- edukačné aktivity: vlasť, vlajka, zástava, hlavné mesto, Žilina,
- počúvanie hymny,
- zostrojovanie darčeka pre mamičku,
- hudobno-dramatické pásmo ku Dňu matiek,
- vychádzka do prírody – vyčistenie chodníka,
- ekohry na dvore s ochrannárskym motívom,
- starostlivosť o kútik živej prírody: sadenice,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, situačná metóda, ekohry, heruistická metóda, inscenačná metóda, metóda rečového cvičenia, riešenie problémových úloh;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- didaktický materiál: Moja rodina, moja mama,
- didaktický materiál: ročné obdobia,
- didaktický materiál: moja vlasť, moje mesto,
- znaky SR: vlajka, zástava,
- CD- hymna SR,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškôlaka, grafomotorické listy,
- výtvarný, technický a odpadový materiál = darček pre mamičku,
- žinenka a pohybové náradie,
- CD prehrávač,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku.

- Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
 - Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
 - Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
 - Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
 - Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
 - Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
 - Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
 - Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
 - Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
 - Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
 - Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
 - Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
 - Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
 - Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Svet okolo nás

Cieľ obsahového celku: Rozvíjať hrové a tvorivé myšlienky na realizáciu pohybových aktivít. Rozlíšiť oslavu MDD u nás v porovnaní s inou krajinou /Afrika/. Posilňovať smelosť a vytrvalosť pri absolvovaní noci škôlky v MŠ. Vybrať liečivé rastlinky spomedzi skupiny rastlín. Vysvetliť liečivé účinky základných liečivých rastlín. Poznať kolobeh vody v prírode. Pozorovať pršanie a pod lupou sledovať dažďovú kvapku. Experimentovať s vodou a vytvárať rôzne skúpenstvá vody. Oboznamovať sa s existenciou vesmíru, poznať meno našej planéty. Rozlíšiť slnko od mesiaca. Určiť dopravu, akou sa dá dostať do atmosféry k iným planétam.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti oslavovať, uvedovovať si uvoľnenie prostredníctvom hry. Budú poznávať aj odlišnosti iných ľudí a rozlišovať ich odlišné znaky. Budú rozlišovať liečivé rastliny a ich význam pre konkrétny život. Oboznamovať sa budú s vesmírom: slnkom, mesiacom, planétami. Oboznamovať sa budú s pojmami ako je raketa, kozmonaut. Rozlišovať budú letné obdobie a porovnávať ho s inými ročnými obdobiami.

Témy: Týždeň detských radostí (oslava, hra, MDD- multikultúrna výchova); Meduškina záhrada (liečivé rastliny); Cesta dažďovej kvapky (kolobeh vody v prírode); Vesmír (zem, slnko, mesiac, planéty, kozmonaut, raketa).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti prežívajú veselosť a súdržnosť. Vytvárajú si bližšie kamarátske putá, ale zároveň si pri spoločných hrách upeňujú kooperatívne a vytrvalostné znaky osobnosti. Uvedomujú si, že nie vo všetkých krajinách môžu deti radostne oslavovať medzinárodný deň detí. Poznávajú liečivé rastlinky, ale aj spoločne sušia a spracúvajú na čaj. Oboznámujú sa s ich liečivými účinkami. Upevňujú si poznatky o vode a jej kolobehu v prírode. Uvedomujú si, že voda má

rôzne skúpenstvá. Oboznamujú sa s vesmírom, poznávajú slnko, mesiac a ostatné planéty.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ ovládať základné pravidlá hier s loptou (futbal, basketbal),	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ vnímať a pociťovať viacerými zmyslami vodu,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ hodnotiť vlastný výkon, ako aj výkon iných,	Ľudia
Osobnostné ZA	◦ zaujímať sa o dianie v MŠ a bezprostrednom okolí,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ pomáhať druhým s pomocou dospelého, ale aj samostatne,	Ja som
Učebné	◦ zvládať základy učenia na základe osobnej motivácie,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ obohacovať slovnú zásobu, zmysluplne rozprávať o svojich pocitoch,	Ja som
Učebné, informačné	◦ zvládať základy práce s informačno komunikačných technológií,	Ja som
Kognitívne ZKM	◦ hodnotiť samostatne, čo je na osobách zlé a čo dobré,	Ľudia
Kognitívne ZTM	◦ objavovať algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom,	Ľudia
Učebné, sociálne	◦ hodnotiť vlastný výkon, uznávať aj výkony iných,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ objavovať, že ľudia vo svete sa líšia farbou pleti, rečou, kultúrou,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznávať základy multikultúrnych vzťahov,	Ľudia
Učebné, kognitívne	◦ vykonávať matematické operácie v číselnom rade od 1 do 10,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ oboznamovať sa s liečivými rastlinami,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ objavovať algoritmus vesmírnej ríše,	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ poznať základné pojmy: zem, slnko, mesiac, planéty, kozmonaut, raketa)	Príroda
Kognitívne ZKM	◦ porovnávať vzájomné súvislosti zákonitosti prírody pri návšteve hvezdárne,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ zapojiť sa do príprav osláv MDD a pozerať sa na svet aj očami druhých,	Kultúra
Kognitívne ZTM	◦ riešiť jednoduché operácie prostredníctvom zadávaných inštrukcií,	Kultúra
Učebné, kognitívne	◦ uvedomiť si význam vody pre človeka,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ zostaviť list pre otca pri príležitosti Dňa otcov,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové, konštruktívne a didaktické,
- pohybové hry s rôznorodým náradím a náčiním,
- edukačné aktivity: liečivé rastliny,
- edukačné aktivity: kolobeh vody v prírode,
- edukačné aktivity: vesmír
- edukačná vychádzka do hvezdárne,

- edukačné aktivity: ročné obdobie - určovanie leta,
- multikultúra – odlišnosti farby pleti a reči,
- hrové aktivity s pravidlami pri príležitosti MDD,
- futbalový zápas otcov s deťmi pri príležitosti MDD,
- obrázková skladačka leto,
- kooperatívne učenie: štyri ročné obdobia,
- zostrojenie darčeka pre najlepšieho kamaráta,
- vytvorenie obrázkovej knihy: leto
- obrázkové čítanie (podľa vlastných výtvorov),
- práca s informačno-komunikačnými prostriedkami,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, výklad, opis, práca s knihou, praktická činnosť, heruistická metóda, brainstorming, metódy rečového cvičenia, riešenie problémových úloh;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a didaktické hry,
- didaktický materiál: liečivé rastliny,
- didaktický materiál: voda: kolobeh vody v prírode,
- didaktický materiál: vesmír,
- didaktický materiál: ročné obdobia,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškôlaka, grafomotorické listy,
- futbalová bránka, basketbalový kôš, lopta futbalová a basketbalová,
- hviezdáreň,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku:

4. trieda: Veselá škôlka, 4-5-6 ročné deti

Anglická trieda so systematickou výučbou anglického jazyka

Rozdelená na obsahové celky a témy (*klúčové slová*)

Poznámky: ZS: základy sebauvedomenia

ZA: základy angažovanosti

ZRP: základy riešenia problémov

ZKM: základy kritického myslenia

ZTM: základy tvorivého myslenia

Harmonogram učebných osnov:

1. Doma a v MŠ /obsahový celok IX. mesiac/:

Témy: ° Ja a moji kamaráti (moja značka, mená kamarátov v škôlke, priestory v MŠ)

° Kto sa o nás stará (učiteľka, upratovačka, kuchárka, pracovné nástroje)

° Ja a moja rodina (členovia rodiny)

° Jeseň pani bohatá (typické znaky jesene)

Kľúčové slová: kamaráti, moja skrinka a značka, profesie, jesenný farebný svet.

2. Čarovná jeseň /obsahový celok X. mesiac/:

Témy: ° Farby a plody jesene (základné farby, plody jesene, tekvice, gaštany, žalude, bukvice, šušky)

° V babičkinej záhrade – ovocie (domáce a južné)

° V babičkinej záhrade – zelenina (zelenina)

° Príbeh lesa (lesné stromy, huby, starstivosť o les)

Kľúčové slová: jesenná tvorivosť, farebný svet, vitamíny, zber úrody, jesenné plody.

3. Kamaráti z lesa, Bezpečnosť na ceste /obsahový celok XI. mesiac/:

Témy: ° Dovidenia vtáčiky (prečo vtáčiky odlietajú)

° Kamaráti z lesa (lesné zvieratká)

° Mesto a dedina (rozdiel mesto-dedina, semafor)

° Čím cestujem (dopravné prostriedky)

° Čím budem, keď vyrastiem (povolania)

Kľúčové slová: odlet do teplých krajín, kto žije v lese, aké budovy sú v meste a aké na dedine, dopravné prostriedky – komunikácie, bezpečnosť, čo robí mama, otec.

4. Tajomný čas prekvapení /obsahový celok XII. mesiac/:

Témy: ° Mikuláš (rozprávanie o Mikulášovi)

° Zimná krajina (typické znaky zimy)

° Vianočný čas (vianočné zvyky a tradície)

Kľúčové slová: láska, blízkosť, očakávanie, obdarovanie, vianočný stromček.

5. Začíname nový rok /obsahový celok I. mesiac/:

Témy: ° Zimné radovánky (zimné športy)

° Časové vzťahy (deň, noc, ráno, obed, večer, hodiny)

° Kamarát Rok (dni v týždni, mesiace v roku)

° Neživá príroda (kameň, piesok, ľad, voda)

° Hviezdy a vesmír (Zem, slnko, planéty, kozmonaut, raketa)

Kľúčové slová: *sánkovanie, bobovanie, stavanie snehuliaka, denný režim, hodinky, rastie neživá príroda?, naša planéta je ďaleko.*

6. Ako plynie čas, zdravie radosť, veselosť /obsahový celok II. mesiac/:

Témy:

- Predmety a ich vlastnosti (z čoho sú vyrobené predmety)
- Fašiangy (fašiangové masky a zvyky)
- U lekára (lekár, zdravotná sestra, časti ľudského tela)
- Ľudské telo (vnútorné orgány)

Kľúčové slová: *kniha je z papiera, hračka z umelej hmoty, fašiangové slávnosti), moja pravá ruka, ľavá noha, to, čo nevidíme.*

7. Veselo je na jar /obsahový celok III. mesiac/:

Témy:

- Viem, čo je zdravé (zdravé a nezdravé potraviny)
- Domáce zvieratá (pes, mačka, rybičky, andulky, koratnačky)
- Prichádza jar (typické znaky jari)
- Na gazdovskom dvore (hospodárske zvieratá a ich mláďatá)

Kľúčové slová: *pohostenie zo zdravých potravín, starostlivosť o zvieratká, snežienka, zvieratá a ich úžitok).*

8. Príroda sa zobudila /obsahový celok IV. mesiac/:

Témy:

- Stromy, lesy (ihličnaté, listnaté, zmiešané)
- Veľká noc (Veľkonočné zvyky a tradície)
- Ako som šibal (veľkonočné zvyky a tradície)
- Lúčne kvety (snežienka, prvosienka, sedmokráska, margarétka a iné)
- Jar na rybníku (vrba, živočíchy okolo vodných tokov, vývoj žiab)

Kľúčové slová: *zdravé potraviny zo zvieratiek, tvorivosť, estetika, veršovanky, riekanky, tradície, maľba kvetov, porovnávanie jednotlivých druhov živočíchov.*

9. Potulky svetom /obsahový celok V. mesiac/:

Témy:

- Aké bude počasie (dážď, slnko, vietor)
- Jar v záhrade (záhradné kvety)
- Slovensko a moje mesto (SR, štátna hymna, vlajka, štátny znak, Žilina)
- Čím cestujeme po svete (doprava)

Kľúčové slová: *fúka vietor, veje vánok, kvietky pre mamičku, spoznám svoje mesto, svetom-letom.*

10. Tešíme sa na leto /obsahový celok VI. mesiac/:

Témy:

- Deň detí (multikultúra-deti z celého sveta)
- Tajomstvá lúky (hmyz a liečivé rastliny)
- Veselé slniečko (typické znaky leta)
- Na výlete v ZOO (exotické zvieratá)

Kľúčové slová: *noc v MŠ, deň plný zábavy, zber liečivých rastlín, lupa, kniha: Zvieratá v ZOO.*

Rozširujúci program 4. triedy: krúžok literárny a Adamko-kocky zdravia: /Ročný plán práce školy/

Obsahový celok: Doma av MŠ

Cieľ obsahového celku: Identifikovať svoju značku. Poznať mená kamarátov. Určiť správny priestor triedy a vedieť samostatne narábať s hračkami a hrovým náčiním.

Správne oslovovať zamestnancov školy, s ktorými prichádza dieťa do styku. Orientovať sa v najbližšom okolí MŠ a poznať budovy a obchody, ktoré sa v blízkosti materskej školy nachádzajú. Poznať mená učiteliek a riaditeľky školy. Správne určiť členov rodiny a starých rodičov. Rozlišovať jednotlivé ročné obdobia. Určiť podstatné znaky jesene.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si deti znovuobnovia priestory v MŠ, budú ich vedieť rozlišovať. Poznať mená bývalých kamarátov a poznávať nových. Deti budú rozlišovať jednotlivé pracovné profesie, ale aj nástroje, s ktorými sa pracuje. Citový vzťah si vytvoria prostredníctvom rozlišovania členov rodiny. Poznávať a rozlišovať budú jesenné obdobie a porovnávať ho budú s ostatnými ročnými obdobiami.

Témy: Ja a moji kamaráti (moja značka, mená kamarátov, priestory v MŠ); Kto sa o nás stará (učiteľka, kuchárka, upratovačka a ich nástroje), Ja a moja rodina (členovia rodiny); Jeseň pani bohatá (typické znaky jesene).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú novú triedu, učiteľky a zamestnancov materskej školy, s ktorými doposiaľ neprišli do styku. Vedia však určovať aj mená ostatných pedagogických aj nepedagogických zamestnancov školy. Určujú mená a priezviská svojich spolužiakov, ale aj mená iných detí, as ktorými prichádzajú do kontaktu. Orientujú sa v blízkom, ale aj širšom prostredí MŠ, vedia určovať cestu z domu do MŠ a naopak. Poznávajú aj divergentné riešenia, vedia určovať aj iné – dlejšie trasy MŠ – domov. V poradí vysvetľujú návaznosti ročných období, definujú základné znyky jesene.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ predstaviť seba a svojho kamaráta,	Ja som
Psychomotorické	◦ orientovať sa v MŠ, záhrade, najbližšom okolí,	Ja som
Psychomotorické	◦ ovládať základné lokomočné pohyby: chôdza, beh vo dvojiciach, skok, lezenie,	Ja som
Psychomotorické	◦ manipulovať s rôznym náčiním, naradím,	Ja som
Osobnostné	◦ prejavovať v správaní vzťah k sebe aj ostatným,	Ja som
Sociálne	◦ správať sa v skupine podľa spoločenských noriem,	Ja som
Komunikatívne	◦ viesť dialóg, monológ s deťmi aj dospelými,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ hľadať a objavovať súvislosti medzi jednotlivými informáciami,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ hľadať súvislosti medzi členmi rodiny,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ určiť niektoré vzdialenosti MŠ-domov,	Ľudia
Kognitívne, ZKM	◦ poznávať základné a niektoré doplnkové farby,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ prejavovať záujem o spoznávanie nového,	Ľudia
Učebné	◦ využívať primerané pojmy, znaky, symboly,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ aplikovať v hrách získané poznatky a skúsenosti,	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ poznať a rozlišovať typické znaky jesene,	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ komunikovať svoje pocity a požiadavky,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ pohotovo reagovať na zmenu hudobného rytmu,	Kultúra

Psychomotorické, učebné	◦ kresliť rôznymi technikami na rôzne veľkosti papiera, strihať,	Kultúra
Informačné	◦ prejavovať radosť zo samostatne získaných Informácií,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové a konštruktívne,
- pohybové hry a improvizácie,
- edukačné aktivity: jesenné ročné obdobie,
- edukačné aktivity: farby okolo nás,
- edukačné aktivity: moje mesto, MŠ, sídlisko,
- pohybové edukačné aktivity s náradím a náčiním,
- kreslenie a manipulovanie pastelkami a rôznym grafickým materiálom,
- zapamätanie si mená kamarátov, značiek, priestorov MŠ,
- rytmické slovné hry, hry so slovami, rečové a artikulačné cvičenia,
- vychádzka do najbližšieho okolia,,
- počúvanie rozprávky: : Ďuričková: Naša škola,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, práca s knihou, počítačom, hádanky, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky: námetové a konštruktívne,
- pohybové náradie a náčinie na pohybové aktivity,
- didaktický materiál: jesenné ročné obdobie, farby jesene,
- didaktický materiál: farby okolo nás,
- didaktický materiál: Pracovné profesie,
- pracovný zošit: Svet predškolačka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškolačka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškolačka, grafické pracovné listy,
- počítač,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;

- ° Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- ° Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- ° Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- ° Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania učebného celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Čarovná jeseň

Cieľ obsahového celku: Rozlíšiť ročné obdobie jeseň a porovnať ho s ostatnými ročnými obdobiami. Identifikovať typické aj menej typické znaky jesene a vysvetliť zadané problematické úlohy. Demonštrovať zber úrody, oboznámiť sa so skladovaním ovocia a zeleniny. Rozčleniť ovocie a zeleninu podľa vopred určených vlastností (miesto pôvodu). Vymenovať časti celku – stromu a kríku a určiť ich plody. Zostaviť rôznymi formami a činnosťami typické znaky jesene. Vysvetliť zadané problémové úlohy určené učiteľkou. Uviesť podrobnosti jesenného ročného obdobia a porovnať ho s letom. Ilustrovať poznatky o zbere ovocia a zeleniny na základe vlastných skúseností. Zovšeobecniť podstatné znaky rastu zeleniny, ovocia.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti poznávať stromy a kríky. Poznávať plody stromov a z plodov vytvárať rôznorodé výtvary. Deti budú rozlišovať domáce a cudzokrajné ovocie, rozlišovať ho podľa farby a chuti. Taktiež budú rozlišovať domácu a dovezenú zeleninu. Oboznamovať sa budú aj s hubami. Rozvíjať sa budú u detí počiatky enviromentálneho cítenia a deti sa budú aktívne zapájať do starostlivosti o živú prírodu.

Témy: Farby a plody jesene (farby, gaštany, bukvice, žalude, šušky); V babičkinej záhrade: ovocie (domáce a cudzokrajné ovocie); V babičkinej záhrade: zelenina (domáca a dovezená zelenina); Príbeh lesa (stromy, les, kvety, huby, starostlivosť o les).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú jeseň z jej podrobnejších aspektov. Prelínajú sa im poznatky z rastlinnej ríše vzhľadom na vplyv jesenného počasia. Aktívne sa zapájajú do zberu ovocia a zeleniny a poznatky aplikujú v tvorivej aktívnej činnosti za spolupráce s rodičmi. Vytvárajú originálne výtvary z jesenného prírodného materiálu. Rozširujú si predmetový svet o širšiu škálu vedľajších farieb, ktoré aplikujú vo výtvarnom prejave.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	° používať v činnosti všetky zmysly,	Ja som
Psychomotorické, učebné	° prejavovať túžbu a ohotu pohybovať sa,	Ja som
Psychomotorické, učebné	° zvládať grafomotorickú gramotnosť,	Ja som
Osobnostné	° uvedomovať si vlastnú identitu v kolektíve ostatných detí,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	° počúvať aktívne informácie z rôznych médií,	Ľudia
Učebné, psychomotorické	° vyvíjať vôľové úsilie pri edukačných hrách,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	° využívať globálnu motoriku prekonávaním prekážok,	Ľudia

Kognitívne, učebné	◦ prejaviť vzťah a ochranárske postoje k prírodnému prostrediu,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť výtvary z rôzneho prírodného materiálu,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do tvorivej jesennej dielne,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do zberu jesenných plodov,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ poznať, pomenovať niektoré domáce a dovezené ovocie,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ poznať a pomenovať niektoré druhy	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ vedieť rozlíšiť podľa typických znakov: ovocie a zeleninu,	Príroda
	stromy a ich plody,	
Kognitívne, učebné	◦ Vedieť rozlíšiť podľa typických znakov	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ pozorovať, skúmať a experimentovať pri práci s prírodným materiálom,	Príroda
Psychomotorické, sociálne	◦ vyjadriť rôznymi umeleckými prostriedkami dojmy a zážitky z vychádzky z prírody,	Kultúra
Kognitívne: ZTM	◦ uplatňovať vlastné predstavy pri riešení problémov,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ používať v hrách riekanky a námety s jesennou tematikou,	Kultúra
Učebné, psychomotorické	◦ kresliť, maľovať, strihať, zostrojovať a tvorivo pracovať rôznymi technikami,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
 - hry: námetové a konštruktívne,
 - pohybové edukačné aktivity s náradím a náčiním,
 - edukačné aktivity: plody jesene,
 - edukačné aktivity: základné farby,
 - edukačné aktivity: domáce a cudzokrajné ovocie,
 - edukačné aktivity: domáca a cudzokrajná zelenina,
 - edukačné aktivity: les, prírody a ochrana,
 - hudobno-pohybové hry motivované jesennou tematikou,
 - zostrojovanie koláži: jesenné stromy,
 - zostrojovanie tekvicového strašidla (za pomoci dospelaj osoby),
 - vychádzka: pozorovanie ihličnatých, listnatých stromov, konkrétne ovocných,
 - vychádzka na trhovisko- pozorovanie ovocia a zeleniny,
 - vychádzka na trhovisko: zbieranie gaštanov a ostatných jesenných plodov,
 - Tvorivá dielňa: uplatňovanie základov tvorivého myslenia, originálne práce vytvorené aj s pomocou dospelaj osoby,
- metódy:** hra, pozorovanie, demonštrácia, rozprávanie, rozhovor, opis, vysvetľovanie, práca s knihou, práca s didaktickým materiálom, opis, heruistická metóda, metóda riešením problémov, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci a didaktický materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky námetové a konštruktívne,
- didaktický materiál: jeseň,

- didaktický materiál: domáce a cudzokrajné ovocie,
- didaktický materiál: domáca a cudzokrajná zelenina,
- didaktický materiál: les a ochrana prírody,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškôlaka a grafomotorické listy,
- tekvice,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Kamaráti z lesa, Bezpečne na ceste

Cieľ zaradenia obsahového celku: Vysvetliť problém odletu niektorých vtákov do teplých krajín. Vymenovať konkrétne pomoci vtákom, ktorí ostávajú v našej krajine. Rozlíšiť život lesných zvierat so životom domácich zvierat. Navrhnuť formy starostlivosti o lesné zvieratá v lese. Prirovnať život v meste a na dedine. Vysvetliť dôvody potreby semaforu v meste. Farebne ilustrovať semafor pre chodcov a pre autá. Určiť podstatné znaky dopravných prostriedkov vzhľadom na komunikáciu dopravy. Identifikovať dopravné značky, ktoré sa nachádzajú v blízkosti materskej školy. Poznať pracovné profesie svojich rodičov. Špecifikovať povolania, s ktorými prichádza dieťa do kontaktu.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti vytvárať poznatky o vtákoch, ktoré odlietajú do teplých krajín. Poznávajú budú rozdiely medzi vtákmi a sťahovavými vtákmi. Vtákov budú vnímať aj prostredníctvom priameho pozorovania a zážitkového učenia. Prostredníctvom obsahového celku budú deti spoznávať lesné zvieratá, rozlišovať ich a porovnávať s domácimi zvieratami. Poznávajú rozdiely medzi vtákmi a sťahovavými vtákmi. Rozlišovať budú hlavné prvky mesta a dediny. Poznať budú semafor a aktívne ho v hrách využívať. Uskutočnia vychádzku na križovatku a používať budú semafor aj v praxi. Rozlišovať budú prostriedky, ktoré prináležia k ceste, železnici, vode alebo vzduchu. Uvedomovať si budú dôležitosť dodržiavania pravidiel a ich význam pre automobilovú dopravu. Deti sa budú oboznamovať s povolaniami, poznávajú prostredníctvom zážitkového učenia budú aj prácu rodičov.

Témy: Dovidenia vtáčiky (vtáci a sťahovaví vtáci); Kamaráti z lesa (lesné zvieratká); Mesto-dedina (rozdiel mesto-dedina, semafor); Čím cestujem (dopravné prostriedky); Čím budem, keď vyrasím (povolania).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú rôzne druhy zvierat a uvedomujú si, že niektoré vtáky by v zimnom ročnom období v našej krajine neprežili. Z vlastných skúseností porovnávajú rozdiel medzi životom v meste a na dedine a vedia určovať rozdiely medzi životom v meste a na dedine. Prostredníctvom didaktického materiálu poznávajú aj dopravné prostriedky, s ktorými ešte necestovali. Určujú komunikácie spôsobu dopravy jednotlivých dopravných prostriedkov. Zovšeobecňujú niektoré povolania a pozorovaním a aktívnou činnosťou si približujú také, s ktorými sa doposiaľ nestretli.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ využívať globálnu motoriku	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ napodobňovaním vtákov a lesných zvierat,	Ja som
Psychomotorické	◦ prejavovať grafomotorickú gramotnosť,	Ja som
Psychomotorické, sociálne	◦ znázorňovať graficky motivovaný pohyb	Ja som
Psychomotorické	◦ vychádzajúci zo zápästia (línie, slučky, krivky)	Ja som
Sociálne, učebné	◦ aplikovať v hrách poznatky o doprave	Ja som
Psychomotorické	◦ dodržiavať zásady bezpečnosti na ceste,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ zachovávať v pracovných činnostiach	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ návyky čistoty a poriadku,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ tvorivo rozvíjať v edukačných hrách rôzne	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ druhy námetov na povolania,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ rozoznávať rozdiely medzi dedinou	Ľudia
Osobnostné, sociálne	◦ a mestom,	Ľudia
Osobnostné, učebné	◦ prejavovať v správaní vzťah k sebe	Ľudia
Kognitívne, komunikatívne	◦ aj ostatným ľuďom,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ zaujímať sa o dianie života na dedine,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ vyjadrovať svoje dojmy a zážitky	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ z návštevy dediny,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ voliť primeraný spôsob komunikácie	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ vzhľadom na dopravnú situáciu,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ rozlišovať farby na semafore a fungovanie	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ premávky so semaforom, a	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ oboznamovať sa s križovatkou a dopravnou	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ situáciou v meste,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať a rozlišovať podľa obrázkov niektoré	Ľudia

Kognitívne, učebné	druhy povolání, ◦ poznať názvy niektorých vtákov (aj odlietajúcich),	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať názvy niektorých lesných zvierat,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ Uvedomovať si a vedieť zdôvodniť význam starostlivosti o vtákov a lesnú zver v zimnom období,	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ zapamätať si recitovať báseň o vtákoch a zvieratách,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ spievať v rozsahu (c1-f1) báseň o doprave,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ počúvať s porozumením rozprávky z dedinského prostredia a vedieť na ne tvorivo reagovať,	Kultúra
Kognitívne: ZRP	◦ riešiť jednoduché problémové úlohy, súvisiace s poznaním mesta a dediny,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacích činností

- ranný kruh,
- hry: námetové a konštruktívne,
- pohybové aktivity s prírodnými prekážkami,
- edukačné aktivity: lesné zvieratá,
- edukačné aktivity: vtáci a sťahovaví vtáci,
- edukačné aktivity: mesto-dedina: rozdiely,
- edukačné aktivity: dopravná situácia v meste, semafor,
- edukačné aktivity: povolania,:
- vychádzka ku križovatke a semaforu,
- počúvanie zvukov vtákov,
- edukačné aktivity zamerané na multikultúru, SR a ostatné štáty,
- grafomotorické činnosti,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, opis, vysvetľovanie, heruistická metóda, heruistická metóda, riešenie jednoduchých problémov;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a didaktické hry,
- didaktický materiál: lesné zvieratá,
- didaktický materiál: vtáci a sťahovaví vtáci,
- didaktické aktivity: mesto-dedina,
- didaktický materiál: dopravná situácia v meste, semafor,
- pracovný zošit:: Svet predškolača, Svet škôlkára,
- pracovný zošit:: Matematika predškolača, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Bezpečnosť na ceste, pracovné listy s námetom bezpečnosti na ceste,
- semafor, značky,
- CD prehrávač,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku.

- Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
 - Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
 - Rusňačková, M.: Našim deťom. Bratislava: SPN, 1980;
 - Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
 - Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
 - Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
 - Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
 - Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
 - Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
 - Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
 - Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
 - Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
 - Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
 - Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Tajomný čas prekvapení

Cieľ obsahového celku: Vymenovať časti zimy a jej podstatné znaky . Vysvetliť príčiny mrazu a tvorby snehu. Ilustrovať zimnú krajinu. Tvorivo v spolupráci s rodičmi vytvárať originálne vianočné výtvyry. Aktívne a samostatne sa podieľať na výzdobe stromčeka a estetizácii prostredia. Dramaticky veršovankami, básňami, piesňami spracovať pásmo pri príležitosti osláv vianočných sviatkov a Mikuláša. Dramatizovať divadelnú scénu viažúcu sa na sviatky pokoja a mieru.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa budú deti aktívne podieľať na Mikulášovi a vianočných sviatkoch a uplatňovať v maximálnej miere tvorivosť. Budú rozlišovať typické znaky zimy a porovnávať ich s inými ročnými obdobiami. Tvorivo budú využívať rôznorodý prírodný a technický materiál pri výzdobe. Zoznamovať sa budú so snehom a jeho rôznymi obmenami. Využívať sa bude najmä metóda experimentu. Obohacovať sa bude aj emocionalita jednotlivého dieťaťa a to významnou tvorivosťou vo všetkých kompetenciách dieťaťa.

Témy: Mikuláš (Mikuláš, oslava); Zimná krajina (typické znaky zimy); Vianočný čas (vianočné zvyky a tradície).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú zimné ročné obdobie zo všetkých aspektov, ktoré sú viditeľné: podstatné znaky. Uvedomujú si aj ťažšie pochopiteľné , ale viditeľné znaky: krátkosť dňa a skoré stmievanie. Poznávajú rozdiel vplyvu ročného obdobia a poveternostných vplyvov na mesto a na prírodu. Zdôvodňujú príčiny rozdielu dopadu. Poznávajú a určujú zvieratá, ktoré spia a zdôvodňujú ich

prípravu na zimný spánok. Chápu, že o zvieratá sa počas zimy musia starať ľudia. Aktívne na základe činnosti poznávajú vlastnosti snehu a mrazu.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ zapojiť sa aktívne do príprav sviatkov,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ manipulovať s rôznymi predmetmi súvisiacimi s oslavami,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ pri vytváraní vianočných ozdôb zapojiť čo najviac zmyslov,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ uplatňovať dychové a relaxačné cvičenia,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť výtvary z rôzneho materiálu,	Ja som
Kognitívne	◦ rozlíšiť príčiny možného nebezpečenstva,	Ja som
Komunikatívne	◦ obohacovať slovnú zásobu vzhľadom na blížiacu sa sviatky,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ hodnotiť svoj aktuálny citový stav a pocity,	Ľudia
Osobnostné: ZA	◦ zaujímať sa o dianie v bezprostrednom okolí MŠ,	Ľudia
Sociálne	◦ obdarovať druhého človeka,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ rozlišovať hlavné znaky zimného ročného obdobia,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ postaviť podľa slovnej inštrukcie snehuliaka,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu zimnej prírody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejavovať ochranné postoje k vtákom,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ ozdobovať vianočné pečivo,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ rozlišovať znaky vianočných sviatkov,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ zhotoviť rôzne vianočné ozdoby,	Kultúra
Psychomotorické, sociálne	◦ vyjadriť rôznymi výrazovými prostriedkami zážitky z osláv,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ spievať intonačne čisto vianočné piesne,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ zapamätať si a prednášať literárno-dramatické pásmo,	Kultúra
Psychomotorické, sociálne	◦ vyzdobovať vianočné pečivo,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ predviesť výrazovú dramatikú,	Kultúra
Komunikatívne, sociálne	◦ vyjadriť zreteľne svoje želania,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové, konštruktívne, dramatické,
- pohybové, relaxačné a dychové cvičenia,
- edukačné aktivity: ročné obdobie: zima,
- edukačná hra s enviromentálnym zameraním,
- stavanie snehuliaka,
- pripevnenie búdky a starostlivosť o vtákov,
- kreslenie, strihanie, maľovanie a nalepovanie vianočných ozdôb,
- rôzne druhy vianočných omaľovaniek a vystrihovaniek,
- predvedenie literárno-dramatického pásma, spievanie vianočných piesní,
- počúvanie vianočnej hudby: koledy,
- počúvanie rozprávok s vianočnou tematikou,
- zhotovovanie rôznych rovinných a priestorových ozdôb s vianočnou tematikou,
- Tvorivá dielňa: vytváranie a zostrojovanie rozmanitých originálnych ozdôb s pomocou rodičov a starých rodičov,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, heruistická metóda, inscenačná metóda, práca s knihou, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- didaktický materiál: zima /ročné obdobia/,
- pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškoláka, pracovné listy s grafomotorickým námetom,
- bádka pre vtáčikov, zrno pre vtáčikov,
- omaľovanky, vystrihovačky,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- vianočný stromček a ozdoby určené na ozdobovanie,
- múka, voda, vajíčko: príprava na cesto,
- snehová pena na ozdobovanie koláčikov,,
- oblečenie na dramatizáciu,
- CD prehrávač,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 3 týždne

Obsahový celok: Začíname nový rok

Cieľ obsahového celku: Demonštrovať zimné športy a aktívne realizovať v spolupráci s rodičmi: sánkovanie, bobovanie. Uvedomiť si následnosť dňa a denného režimu. Zostaviť obrázkové hodiny podľa chronologického postupu. Určiť

12 hodín. Uvedomiť si plynutie času, ktoré zachytávajú hodiny a hodinky. Rozčleniť rok na ročné obdobia, mesiace v roku. Vymenovať dni v roku a určiť konkrétny deň. a špecifikovať vlastnosti neživej prírody aktívnou činnosťou.

Cieľ obsahového celku: Demonštrovať zimné športy a aktívne realizovať v spolupráci s rodičmi: sánkovanie, bobovanie. Uvedomiť si následnosť dňa a denného režimu. Zostaviť obrázkové hodiny podľa chronologického postupu. Určiť 12 hodín. Uvedomiť si plynutie času, ktoré zachytávajú hodiny a hodinky. Rozčleniť rok na ročné obdobia, mesiace v roku. Vymenovať dni v roku a určiť konkrétny deň. Vysvetliť základný rozdiel medzi živou a neživou prírodou. Experimentovať s vodou a špecifikovať vlastnosti neživej prírody aktívnou činnosťou.

Charakteristika obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku sa deti budú zoznamovať so zimnými športami a aktívne ich budú využívať. Deti sa budú zoznamovať s činnosťami, ktoré prináležia k jednotlivým častiam dňa. Prvopočiatkové logické uvažovanie si budú rozvíjať prostredníctvom časovej orientácie a poznania hodín. Deti si budú rozširovať poznatky o neživej prírode a rozlišovať živú a neživú prírodu. Oboznamovať sa budú s pojmom vesmír a pojmom: zem, slnko, kozmonaut a raketa. Deti si budú rozširovať poznatky o živej a neživej prírode a rozlišovať ju.

Témy: Zimné radovánky (zimné športy); Časové vzťahy (deň, noc, ráno, obed, večer, hodiny); Kamarát Rok (dni v týždni, mesiace v roku); Neživá príroda (kameň, piesok, ľad, voda).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti poznávajú zimu zo širokého aspektu a špecifikujú základné vlastnosti zimného ročného obdobia. Uvedomujú si aj krátkosť dňa: svetla a dlhšiu tmu počas dňa v prvom mesiaci v roku. Oboznamujú sa s hodinami a sledujú plynulosť času, ktorá sa zasznamenáva hodinami a hodinkami. Postupne sa orientujú v čase. Učia sa poznávať neživú prírodu a zážitkovou formou a experimentovaním sa oboznamujú s jej vlastnosťami.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ používať osvojené spôsoby v neznámych situáciách,	Ja som
Osobnostné: ZS	◦ odhaľovať svoje možnosti a spôsobilosti,	Ja som
Osobnostné: ZA	◦ presadzovať sa primerane s ohľadom na seba aj na ostatných,	Ja som
Sociálne	◦ zotrvať v hre, činnosti, dokončiť ju,	Ja som
Komunikatívne	◦ komunikovať osvojené poznatky, prejavovať svoje názory, postoje,	Ľudia
Učebné	◦ objavovať súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami,	Ľudia
Psychomotorické	◦ citlivo vnímať krásu zasnenej prírody a výrazovo na ňu reagovať,	Príroda
Kognitívne: ZKM	◦ porovnávať podobnosti a rozdielnosti javov,	Príroda
Učebné, kognitívne	◦ klásť otázky a hľadať odpovede, aby porozumelo svetu javov a vzťahov,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ zapojiť sa aktívne do zimných športov,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ vlastnými skúsenosťami získavať poznatky o rôznom skupenstve vody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať základné druhy neživej prírody,	Príroda

Psychomotorické, učebné	◦ kresliť a prostredníctvom uhlíka vytvárať rozsiahlejšie výtvarné kompozície,	Príroda
Informačné	◦ využívať rôzne druhy získavania informácií,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať mesiace v roku, dni v týždni, poznať pracovné a voľné dni,	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ rozlišovať časové vzťahy: ráno, obed, večer, pozorovať hodiny a plynutie času,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ poznať základné pojmy: zem, slnko, mesiac, planéty, kozmonaut, raketa,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ objavovať algoritmus vesmírnej ríše,	Príroda

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové a konštruktívne,
- pohybové cvičenia,
- prosociálne hry,
- edukačné aktivity: časové hodiny: ráno, obed, večer, hodiny, čas,
- edukačné aktivity: Pán Rok: mesiace v roku, dni v týždni,
- edukačné aktivity: neživá príroda: kameň, piesok, ľad, voda,
- edukačné aktivity: zem, vesmír, kozmonaut, raketa,
- edukačné aktivity: Malí škriatkovia: kameň, piesok, ľad, voda,
- maľovanie zimnej krajiny,
- modelovanie snehuliakov,
- lepenie snehuliakov,
- pohybové aktivity na snehu: bobovanie a sánkovanie s rodičmi,
- pracovné činnosti v záhrade: odpratávanie snehu,
- experiment s ľadom a vodou,
- artikulačné, intonačné, rečové a sluchové hry na zimnú tematiku,
- kŕmenie vtáčikov,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, opis, vysvetľovanie, experiment: roztápanie snehu, ľadu, heruistická a výskumná metóda, metóda napodobňovaním, zážitkové učenie, enviromentálna hra, práca s knihou: encyklopédia;

Učebné zdroje pre deti:

- konštruktívne stavebnice,
- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hry: námetové a spoločenské
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- detský časopis: Adamko,
- didaktický materiál: Pán rok: mesiace v roku, dni v týždni,
- didaktický materiál: neživá príroda,
- didaktický materiál: vesmír,
- sánky, boby, lopáre,
- detské pracovné náradie na odpratávanie snehu,
- výtvarný, technický a odpadový materiál, plastelína,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;

- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelínková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 4 týždne

Obsahový celok: Ako plynie čas, zdravie, veselosť, radosť

Cieľ obsahového celku: Zostaviť podľa obrázkovej predlohy vesmír s planétami. Oboznámiť sa s mapou sveta a glóbusom. Vedieť pomenovať našu planétu. Určiť slnko a mesiac a uvedomiť si vzdialenosť planét. Ilustrovať kozmonauta a raketu. Rozčleniť skupinu predmetov podľa materiálu, s ktorého sú vyrobené. Tvorivo v spolupráci s rodičmi vytvárať fašiangové zvyky. Upevňovať tradície fašiangových zvykom nácvikom dramatického pásma. Zovšeobecniť podľa vlastných skúseností povolanie lekára a zdravotnej sestry. Skladať a rozkladať maketu /kresbu/ ľudského tela.

Charakteristika učebného celku: Deti sa najmä prostredníctvom tohto celku budú oboznamovať s vesmírom a utvoria si širšiu predstavu o svete. Spoznávajú budú planéty, časti vesmíru a pokusia sa vytvoriť vlastnú predstavu o vesmíre. Približovať si budú rôzne predmety, s ktorými sa stretávajú, oboznamovať sa budú s ich vlastnosťami. Kultúrne tradície a fašiangové zvyky si budú osvojovať prostredníctvom aktívnych činností. V námetových hrách si metódou zážitkového učenia názorne predstavia lekárske prostredie, činnosti lekára a budú sa oboznamovať s časťami ľudského tela.

Témy: Hviezdy a vesmír (zem, slnko, vesmír, raketa, kozmonaut); Predmety a ich vlastnosti (z čoho sú); Fašiangy (fašiangové masky a zvyky); U lekára (lekár, zdravotná sestra, časti tela).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti sa oboznamujú s vesmírom a získavajú informácie o vzdialenosti planét. Poznávajú raketu a približujú si oblečenie kozmonauta. Vedia kresbou zobrazovať slnko a mesiac. Upevňujú si tradície rozširovaním ľudovej slovesnosti v dramatickom pásme. Vytvárajú v spolupráci

s rodičmi fašiangové masky a makety. Vyzdobujú triedu na veselý námet. Vlastnými skúsenosťami a rozprávaním obohacujú svoje poznatky o svojom tele. Zdravý človek býva počas sviatkov veselý a uvedomujú si, že chorý človek sa z osláv neteší a musí navštíviť lekára.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ prejavovať grafomotorickú gramotnosť,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ manipulovať oboma rukami aj jednotlivo,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ prejavovať ohľaduplnosť k svojmu zdraviu a zdraviu iných,	Ja som
Psychomotorické, sociálne	◦ Prejavovať pozitívny postoj k zdravému životnému štýlu,	Ja som
Osobnostné: ZS	◦ správať sa sebaisto v rôznych situáciach,	Ja som
Sociálne	◦ správať sa empaticky voči svojmu okoliu,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ Pozorovať, skúmať a experimentovať s predmetmi,	Ja som
Učebné	◦ Objavovať súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami,	Ľudia
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť dramatizáciu hry: U lekára,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznať a pomenovať časti ľudského tela, rozlíšiť P a Ľ stranu vzhľadom k vlastnej osobe,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ oboznámiť sa s vnútornými orgánmi a ich funkciou pre život človeka,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ poznať základy zdravej výživy a ich význam pre život človeka,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ Poznať a pomenovať časti ľud. tela,	Ľudia
Kognitívne:ZKM	◦ klásť otázky a hľadať odpovede, aby dieťa porozumelo svetu javov a vzťahov,	Príroda
Informačné	◦ Využívať rôzne druhy získavania informácií,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ Poznať základné pojmy: zem, slnko, mesiac, planéty,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ objavovať algorytmus vesmírnej ríše,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ prejavovať ochranné postoje k životnému prostrediu a ochrane zvierat v zime,	Príroda
Kognitívne: ZRP	◦ riešiť jednoduché problémové úlohy, týkajúce sa zdravej výživy,	Príroda
Učebné, kognitívne	◦ sústrediť sa primerane dlhý čas na zámerne riadenú činnosť, rozlišovať P-Ľ ruku /predškolač/,	Kultúra
Informačné	◦ získavať informácie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- konštruktívna hra: Stavanie vesmírnej ríše,
- námetová hra: U lekára /zážitkové učenie/,
- námetová hra: na kozmonautov,
- edukačné hry: ľudské telo, vnútorné orgány,
- edukačné hry: zdravá výživa,
- tcorenie ovocných a zeleninových tanierov – rodičia s deťmi,
- kreslenie a maľovanie na tému: Vesmír,
- konštruovanie modelu hviezdnej sústavy,

- experimentovanie s predmetmi rôznych materiálov,
- vytváranie fašiangových masiek,
- fašiangový tanec,
- spoločná výzdoba triedy rodičia s deťmi,
- rozlišovať P a Ľ ruku /predškoláci/,
- pohybové hry na snehu s enviromentálnym zameraním,
- pohybové aktivity na snehu,
- Tvorivá dielňa: Vytváranie originálnych fašiangových za pomoci rodičov, starých rodičov;

metódy: hra, pozorovanie, denštrovanie, rozprávanie, rozhovor, opis, práca s knihou: encyklopédiou, tvorenie modelov a máp, dramatizácia, metódy grafickej a výtvarnej činnosti, práca s drevom, papierom a textilom, predvádzanie činnosti, pokus a omyl, vysvetľovanie, napodobňovanie, pokus a omyl, práca s knihou, práca s počítačom, zážitkové učenie, riešenie problémovej úlohy: Čo nepatrí do zdravej výživy?

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- glóbus, mapa vesmíru,
- konštruktívne stavebnice,
- didaktický materiál: Z čoho veci sú...,
- pracovné detské náradie na prácu s drevom,
- temperové farby, výkresy, štetce,
- makety masiek, dekoračný materiál,
- fašiangové masky,
- didaktický materiál: U lekára- pracovné činnosti,
- didaktický materiál: ľudské telo,
- didaktický materiál: zdravá výživa- potraviny,
- pracovný zošit: Svet predškoláka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškoláka, Matematika škôlkára,,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- potraviny- zdravá výživa,
- obrázkové knihy a encyklopédie,
- edukačné DVD programi: Marťankovia, ľudské telo,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;

- ° Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- ° Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- ° Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- ° Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- ° Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku:

Obsahový celok: Veselo je na jar, zdravie - veselosť

Cieľ obsahového celku: Vysvetliť základné fungovanie ľudského tela . Špecifikovať vnútorné orgány a ich základnú činnosť. Určiť, čo je pre život človeka správne a nesprávne a oboznámiť sa so správnou životosprávou. Spracovať zdravé potraviny a pripraviť pohostenie. Rozlíšiť domáce zvieratá s ostatnými druhmi zvierat. Uviesť podrobnosti starostlivosti o domáce zvieratá. Vymenovať základné vlastnosti jarného ročného obdobia a porovnať ho s letným ročným obdobím. Vytvárať originálne námety na výrobu výtvorov z prírodného materiálu. Vybrať s pomedzi všetkých druhov zvierat hospodárske zvieratá a pomenovať ich mláďatá.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti približovať ľudské telo a poznávať základné vnútorné orgány. Rozlišovať a rozčleňovať budú zdravé a nezdravé potraviny a uvedomovať si ich význam pre zdravie človeka. Deti budú poznávať zvieratá, ktoré môžu ľudia chovať doma a na gazdovskom dvore. Budú rozlišovať zvieratá a ich mláďatá, aj pokrytie zvierat. Rozlišovať budú typické znaky jari a porovnávať ich budú s ostatnými ročnými obdobiami.

Témy: Ľudské telo (vnútorné orgány); Viem, čo je zdravé (zdravé a nezdravé potraviny); Domáce zvieratá (pes, mačka, rybičky, andulky, korytnačka); Prichádza jar (typické znaky jari); Na gazdovskom dvore (hospodárske zvieratá a ich mláďatá).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Poznanie fungovania ľudského tela je dôležité priblížiť, aby me mohli deťom spostredkovať, čo je pre zdravý organizmus správne a čo nie. Určujú zdravé potraviny a poznávajú aj ich zdroj /hospodárske zvieratá/. Odlišujú ich od ostatných druhov zvierat- domácich. Uvedomujú si nevyhnutnú starostlivosť o domáce zvieratá. Poznávajú typické znaky jarného ročného obdobia a život zvierat počas tohto ročného obdobia. S jarných zdrojov dokážu vytvárať drobné estetické predmety.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické, učebné	° manipulovať oboma rukami, aj jednotlivu,	Ja som
Psychomotorické, sociálne	° prejavovať ohľadupnosť k svojmu zdraviu, aj zdraviu iných,	Ja som
Sociálne, učebné	° zachovávať v pracovných činnostiach návyky čistoty a poriadku,	Ja som
Psychomotorické, učebné	° využívať globálnu motoriku na napodobňovanie domácich zvierat,	Ja som

Osobnostné	◦ správať sa sebaisto v rôznych situáciach,	Ja som
Kognitívne, učebné	◦ oboznámiť sa s vnútornými orgánmi a ich funkciou pre život človeka,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ poznať základy zdravej výživy a ich význam pre život človeka,	Ľudia
Kognitívne	◦ riešiť jednoduché problémové úlohy týkajúce sa zdravej výživy,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ prostredníctvom obrázkov a vlastných skúseností poznať a rozlišovať zvieratá a mláďatá,	
Osobnostné: ZS	◦ uvedomovať si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby,	Ľudia
Sociálne	◦ preberať spoluzodpovednosť za seba aj členov skupiny,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ prostredníctvom obrázkov a vlastných skúseností poznať a rozlišovať zvieratá a ich mláďatá,	Príroda
Kognitívne, učebné:ZTM	◦ nachádzať neobvyklé spôsoby alebo možnosti riešenia,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ sústrediť sa primerane dlhý čas na riadenú činnosť, rozlišovať PaĽ ruku (predškolační),	Kultúra
Komunikatívne, učebné	◦ počúvať s porozumením rozprávku z dedinského prostredia a tvorivo na ňu reagovať,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ reagovať tvorivosťou na zážitky z veľkonočných sviatkov,	Kultúra
Informačné	◦ získavať informácie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- pohybové edukačné aktivity s náčiním a náradím,
- hrové edukačné aktivity: Na hospodársky dvor,
- edukačné aktivity: ľudské telo, vnútorné orgány,
- edukačné aktivity: zvieratá na hospodárskom dvore, domáce zvieratá
- edukačné aktivity: zvieratá a ich mláďatá,
- edukačné aktivity: zvieratá a ich úžitok,
- edukačné aktivity: pravo-ľavá orientácia,
- edukačné aktivity: jar,
- veľkonočné zvyky a tradície,
- grafomotorické cvičenia: na zvieratá,
- počúvanie zvukov domácich a hospodárskych zvierat,
- kreslenie a manipulovanie s pastelkami a rôznorodým grafickým materiálom,
- vystrihovanie domácich zvierat,
- hudobno-pohybové hry s na upevňovanie ľudových tradícií,
- počúvanie s porozumením rozprávky z dedinského prostredia,
- počúvanie zvukov domácich a hospodárskych zvierat,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, vysvetľovanie, opis, praktická činnosť, práca s knihou, práca s počítačom, zážitkové učenie, riešenie problémových úloh, praktická činnosť;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- didaktický materiál: ročné obdobia: jar,
- didaktický materiál: zvieratá an hospodárskom dvore,
- didaktický materiál: zvieratá a ich mláďatá,
- didaktický materiál: zvieratá a ich úžitok,
- didaktický materiál: ľudské telo, vnútorné orgány,
- šablóny zvierat,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- veľkonočné námety na pracovné edukačné aktivity,
- CD prehrávač;
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové trvanie obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Príroda sa zobudila

Cieľ obsahového celku: Dramatizáciou a inscenačnou metódou zobrazit' zvyky a tradície našich predkov vo veľkonočnom pásme. Vymenovať časti roka / ročné obdobia, mesiace v roku, jarné mesiace v roku/. Aktívnou edukačnou činnosťou pozorovať rast zasadeného semienka a vysvetliť príčiny rastu živej prírody. Špecifikovať rozdiely medzi živou a neživou prírodou. Určovať hlavné rozdiely medzi živou a neživou prírodou. Navrhnuť spoločne s učiteľkou postup pri oslavách veľkonočných sviatkov. Rozvíjať v spolupráci s rodičmi námety na vytváranie

originálnych výtvorov z neživej aj živej prírody. Utvárať nové-originálne veľkonočné vajička. Určiť snežienku a najznámejšie jarné kvety. Ilustrovať kresbou s netradičným grafickým materiálom jarné kvety. Dokázať zložiť časti ihličnatého a listnatého stromu.

Zdôvodnenie charakteristiky obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti obohacovať komunikačné schopnosti. Oboznamovať sa budú so zvieratami, ktoré žijú na gazdovstve alebo hospodárskom dvore. Budú poznávať život týchto zvierat, ale aj ich úžitok. Oboznamovať sa budú so sviatkami Veľkej noci, s veľkonočnými zvykmi a tradíciami. Priblížia si niektoré kvety, ktoré rastú na lúke, ich vzhľad a farbu. Vyhľadávajú budú lúčne kvety a navzájom ich porovnávať.

Témy: Stromy-lesy (ihličnaté, listnaté, zmiešané); Veľká noc (veľkonočné zvyky a tradície); Ako som šibal (veľkonočné zvyky a tradície); Lúčne kvety (snežienka, prvosenka, sedmokráska, púpava a iné).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si postupne utvárajú obraz o celistvosti živej a neživej prírody na našej zemi. Určujú rozdiely ročných období a zároveň si uvedomujú, aké je aktuálne ročné obdobie. Uchovávajú slovenské zvyky a tradície v našej oblasti prostredníctvom veľkonočného pásma, ktoré pripravujú pre rodičov. Tvorivo – za pomoci rodičov spracúvajú prírodný materiál a vytvárajú jarnú výstavku. Vytvárajú veľké množstvo veľkonočných vajičok a estetického materiálu na veľkonočné sviatky. Rozlišujú stromy ihličnaté a listnaté a uvedomujú si význam lesov pre celkový život. Určiť jarné kvety a rozčleniť podľa farieb.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ ovládať všetky základné lokomočné pohyby,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ využívať globálnu motoriku na napodobňovanie domácich zvierat,	Ja som
Psychomotorické	◦ prejavovať pozitívne postoje k prírode a zdravému životnému štýlu,	Ja som
Psychomotorické, sociálne	◦ aplikovať v hrách vlastné poznatky a skúsenosti,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ zachovávať v pracovných činnostiach návyky čistoty a poriadku,	Ja som
Osobnostné: ZA Sociálne	◦ zaujímať sa o ľudové zvyky a tradície, ◦ nadväzovať spoločensky prijateľným spôsobom harmonické vzťahy s druhými,	Ja som Ľudia
Učebné Kognitívne: ZKM	◦ hodnotiť vlastný výkon a výkon druhých, ◦ hodnotiť spontánne ale aj samostatne, čo sa mu páči alebo nepáči,	Ľudia Ľudia
Učebné, sociálne	◦ plánovať a organizovať si optimálne prostredie na činnosť,	Ľudia
Informačné	◦ získavať poznatky z informačno komunikačných zdrojov,	Ľudia
Sociálne	◦ preberať spoluzodpovednosť za seba členov skupiny,	Ľudia
Komunikatívne	◦ komunikovať osvojené poznatky, prejavovať svoje názory a postoje,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ prejaviť ochranné postoje k životnému prostrediu,	Príroda

Kognitívne, komunikatívne	◦ objavovať vyváženosť kolobehu prírody, význam kvetov a liečivých rastlín,	Príroda
Sociálne, učebné	◦ citlivo vnímať krásu prírody,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ uvedomovať si význam starostlivosti o rastliny a zvieratá,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ vyfarbovať veľkonočné vajíčka,	Príroda
Učebné, psychomotorické	◦ sadiť semienka pažitky do kelímka,	Príroda
Kognitívne	◦ opísať javy v prírode spôsobené počasím,	Príroda
Učebné, psychomotorické	◦ zostrojovať veľkonočné korbáče,	Kultúra
Učebné, komunikatívne	◦ zapamätať si a prednášať hudobno-pohybové pásmo s ľudovou tematikou,	Kultúra
Sociálne, kognitívne	◦ vyjadriť rôznymi výrazovými prostriedkami zážitky z veľkonočných osláv,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ upevňovať kultúrne zvyky a tradície,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ podporovať tvorivosť a originalitu pri práci s prírodným a technickým materiálom,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hry: námetové, konštruktívne a spoločenské,
- námetová hra: na gazdovskom dvore,
- didaktická hra: Čo nám dávajú zvieratá?
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- edukačné aktivity: záhradné, lúčne kvety,
- edukačné aktivity: zvieratá a ich úžitok,
- edukačné aktivity: hospodárske zvieratá,
- kreslenie, vystrihovanie a nalepovanie papierových veľkonočných kraslíc,
- maľovanie a vyzdobovanie kraslíc,
- nácvik piesní a hudobno-pohybových hier,
- práca s detskými a obrázkovými knihami,
- zostrojovanie veľkonočného korbáča,
- sadenie semienok pažitky do kelímkov,
- počúvanie zvukov prírody,
- počúvanie riekaniek, básní a piesní s porozumením /ľudové tradície/,
- pracovné činnosti na záhrade MŠ: hrabanie,
- vychádzka do prírody spojená s pozorovaním kvetov,
- Tvorivé dielne: originálne vyrábané predmety z prírodných a umelých predmetov s pomocou rodičov a starých rodičov,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, experiment, heruistická metódy, bádateľská metóda, praktická činnosť, práca s informačno-komunikačnými technológiami;

Učebné zdroje pre deti:

- kreslaici materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a dramatické dhy,
- didaktický materiál: záhradné a lúčne kvety,
- didaktický materiál: liečivé rastliny a kvety,
- didaktický materiál: zvieratá: hmyz, chrobáky,
- pracovný zošit: Svet predškolačka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- vyfúknuté vajíčka, farby na veľkonočné vajíčka,

- prútie na výrobu korbáčov,
- makety kvetov, papier, nožnice,
- atlasy, obrázkové knihy,
- lupa,
- CD prehrávač, hudobné nahrávky,
- odborná literatúra podľa prípravy a výberu učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Potulky svetom

Cieľ obsahového celku: Poznať a rozlíšiť živočíchy od ostatných živočíšnych druhov. Určiť hlavné znaky a odlišnosti zvierajúcich pri vode. Vymenovať vývoj žaby. Zostaviť kalendár počasia a vymenovať podstatné znaky jarneho a letneho počasia. Uviesť podrobnosti vzniku a rastu kvetu. Porovnať podmienky vzniku lúčnych a záhradných kvetov. Oboznámiť sa s mapou Slovenska, vlajkou a znakom SR. Vypočuť si dôstojne hymnu SR. Na základe predlohy ilustrovať slovenský znak. Vybrať na základe určených fotografií mesto Žilinu.

Zdôvodnenie charakteristiky obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku si budú deti vytvárať počiatky poznania živočíchov okolo vodných tokov. Získavať budú poznatky o počasi. Uvedomovať si budú význam vzduchu pre človeka, zvierat a rastlín. Triediť budú podľa farieb a typických znakov aj záhradné kvety. Poznávajú budú prostredníctvom vychádziek, pohľadníc a fotografií. Oboznamovať sa budú so svojím mestom, hlavným mestom, hymnou SR, vlajkou a znakom slovenskej republiky.

Témy: Jar pri rybníku (vrba, živočíchy okolo vodných tokov, vývoj žiab); Aké bude počasie (dážď, slnko, fúka vietor); Jar v záhrade (záhradné kvety); Slovensko a moje mesto (Slovensko, vlajka, znak, hymna, Žilina).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti si rozširujú poznatky o rôznych druhoch zvier, preto sa obohacujú aj poznatky o živočíchoch žijúcich pri vode. Žaba je obojživelník, ktorého deti poznajú, učia sa jeho vývoj, aby si vedeli predstaviť vývoj živého tvora. Poznatky o rastlinách a živočíchoch je potrebné poznávať v súvislosti s ročným obdobím, ale aj počasím, ktoré rast a vývoj rastlinnej a živočíšnej ríše ovplyvňuje. Poznávajú na základe živého názoru záhradné kvety. Poznávajú v návaznosti na predchádzajúce poznatky sídlisko Vlčince, mesto Žilinu, ale aj podľa mapy SR. Rozvíjajú si vlastenecké cítenie počúvaním hymny a ilustráciou štátnej vlajky.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tématický okruh
Psychomotorické	◦ využívať globálnu motoriku pri základoch akrobatických cvičení,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ uplatňovať technickú a umeleckú tvorivosť pri výrobe darčeka pre mamičku,	Ja som
Osobnostné: ZS	◦ správať sa sebaisto v rôznych situáciách,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ používať prakticky v námetových hrách dopravné značky, prostriedky, semafor,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ obohacovať slovnú zásobu, zmysluplne rozprávať o svojich pocitoch,	Ja som
Učebné, informačné	◦ zvládať základy práce s informačno-komunikačnými technológiami,	Ja som
Osobnostné: ZA	◦ obhajovať slabých a bezbranných, ako aj osoby so zdravotným znevýhodnením,	Ľudia
Sociálne, učebné	◦ prejavovať ohľaduplnosť k svojmu prostrediu,	Ľudia
Komunikatívne, učebné	◦ voliť primeraný a kratívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu,	Ľudia
Kognitívne: ZKM	◦ prejavovať jednoduché úsudky o svete ľudí,	Ľudia
Učebné, sociálne	◦ prejavovať aktivitu v individuálnom a skupinovom učení,	Ľudia
Sociálne, kognitívne, Psychomotorické	◦ postoje k prírode stvárniť prostredníctvom rôznorodých výrazových prostriedkov,	Príroda
Učebné, sociálne	◦ počúvať s citovým zaangażovaním autorskú pieseň o mamičke a výtvarne na ňu reagovať,	Kultúra
Kognitívne: ZA	◦ poznať názov vlasti, zástavu SR, vlajku SR,	Kultúra
Kognitívne, sociálne	◦ objavovať súvislosti medzi informáciami mesto-vlasť,	Kultúra
Kognitívne, učebné	◦ počúvať s porozumením hymnu SR,	Kultúra

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- pohybové a relaxačné cvičenia a základy akrobatických cvičení,
- hry: námetové, konštruktívne a dramatické,
- edukačné aktivity: kalendár počasia,
- edukačné aktivity: rastlinstvo a živočíšstvo okolo vodných tokov,
- edukačné aktivity: jar v záhrade, záhradné kvety,

- edukačné aktivity: Vlasť, mesto: Bratislava, Žilina, vlajka, zástava, hymna,
- počúvanie hymny,
- zostrojovanie darčeka pre mamičku,
- hudobno-dramatické pásmo ku Dňu matiek,
- vychádzka do prírody: vyčistenie chodníka,
- ekohry na dvore s ochranárskym motívom,
- starostlivosť o kútik živej prírody: sadenice,

metódy: hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, situačná metóda, ekohry, heruistická metóda, inscenačná metóda, metóda rečového cvičenia, riešenie problémových úloh, praktická činnosť, práca s knihou, počítačom;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky na námetové, konštruktívne a dramatické hry,
- didaktický materiál: rastliny a živočíchy okolo vodných tokov,
- didaktický materiál: kalendár počasia,
- didaktický materiál: jar v záhrade, záhradné kvety,
- didaktický materiál: moja vlasť, moje mesto,
- symboly SR: vlajka, zástava,
- CD – hymna SR,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,
- pracovný zošit: Zdravá škôlka,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškôlaka, Grafomotorika škôlkára,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- žinenka a pohybové náradie,
- CD prehrávač,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

Obsahový celok: Tešíme sa na leto

Cieľ obsahového celku: Rozvíjať hrové a tvorivé myšlienky na realizáciu pohybových aktivít. Rozlíšiť oslavu MDD u nás v porovnaní s inou krajinou /Afrika/. Posilňovať smelosť a vytrvalosti pri absolvovaní noci škôlky v MŠ. Vybrať liečivé rastlinky spomedzi skupiny rastlín. Vysvetliť liečivé účinky základných liečivých rastlín. Poznať kolobeh vody v prírode. Pozorovať pršanie a pod lupou sledovať dažďovú kvapku. Prostredníctvom encyklopédií, časopisov a kníh spoznávať exotické zvieratá. Rozprávaním sprostredkovať zážitky o návšteve ZOO. Vytvoriť knihu s najobľúbenejšími exotickými zvieratami.

Zdôvodnenie zaradenia obsahového celku: Prostredníctvom obsahového celku budú deti rozlišovať letné ročné obdobie, využívať sa bude analýza a syntéza. Deti budú rozlišovať domáce a exotické zvieratá a porovnávať budú rozdiely medzi nimi. Deti budú oslavovať, hrovou formou poznávať odlišnosti ľudí vo farbe pleti. Prehľbovať poznatky si budú o liečivých rastlinách. Upevňovať si budú vedomosti o hmyze a chrobáčkoch a rozlišovať ich budú na základe typických znakov. Deti budú rozlišovať domáce a exotické zvieratá a porovnávať vzájomné rozdiely. Edukačné aktivity budú zamerané na pohybové a relaxačné cvičenia na záhrade MŠ /v prípade priaznivého počasia/.

Témy: Deň detí (oslavy Dňa detí, multikultúrna výchova, deti z celého sveta); Tajomstva lúky (hmyz a liečivé rastliny); Veselé slniečko (typické znaky leta); Na výlete v ZOO (exotické zvieratá).

Vzájomné vzťahy a súvislosti tém: Deti prežívajú veselosť a súdržnosť. Vytvárajú si bližšie kamarátske putá, ale zároveň si pri spoločných hrách upeňujú kooperatívne a vytrvalostné znaky osobnosti. Uvedomujú si, že nie vo všetkých krajinách môžu deti radostne oslavovať medzinárodný deň detí. Poznávajú liečivé rastlinky, ale aj spoločne sušia a spracúvajú na čaj. Oboznámujú sa s ich liečivými účinkami. Upevňujú si poznatky o vode a jej kolobehu v prírode. Uvedomujú si na základe vlastných aj sprostredkovaných skúseností základné znaky leta. Oboznamujú sa s exotickými zvieratami a vytvárajú knihu ilustrácií.

Kompetencie	Špecifické ciele	Tematický okruh
Psychomotorické	◦ ovládať základné pravidlá hier s loptou (futbal, basketbal),	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ získať základy plávania a otužovať sa vodou,	Ja som
Psychomotorické, učebné	◦ používať osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách,	Ja som
Osobnostné: ZA	◦ zaujímať sa o dianie MŠ a v bezprostrednom okolí,	Ja som
Sociálne, učebné	◦ pomáhať druhým s pomocou dospelého, ale aj samostatne,	Ja som

Učebné	◦ zvládať základy učenia na základe osobnej motivácie,	Ja som
Komunikatívne, učebné	◦ obohacovať slovnú zásobu, zmysluplne rozprávať o svojich zážitkoch,	Ja som
Učebné, informačné	◦ zvládať základy práce s informačno komunikačnými technológiami,	Ja som
Kognitívne: ZKM	◦ hodnotiť samostatne, čo je na osobách dobré a čo zlé,	Ľudia
Kognitívne: ZTM	◦ objavovať algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom,	Ľudia
Učebné, sociálne	◦ hodnotiť vlastný výkon, uznávať aj výkony iných,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ objavovať, že ľudia vo svete sa líšia farbou pleti, rečou, kultúrou,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznávať základy multikultúrnych vzťahov,	Ľudia
Učebné, kognitívne	◦ vykonávať matematické operácie v číselnom rade 1-10,	Ľudia
Kognitívne, učebné	◦ poznávať živočíchy a rastlinstvo okolo vodných tokov,	Príroda
Kognitívne, učebné	◦ poznať najnámejšie exotické zvieratá	Príroda
Komunikatívne, učebné	◦ napodobňovať zvuky exotických zvierat,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ stvárniť dramatizáciu: zvieratá v ZOO,	Príroda
Kognitívne:ZKM	◦ porovnávať vzájomné súvislosti a zákonitosti prírody pri návšteve hvezdárne,	Príroda
Psychomotorické, učebné	◦ nakresliť samostatne exotické zvieratá a zostrojiť knihu,	Kultúra
Psychomotorické, učebné	◦ zapojiť sa do príprav osláv MDD, pozerať sa na svet očami druhých ľudí,	Kultúra
Kognitívne: ZTM	◦ riešiť jednoduché operácie prostredníctvom zadávaných inštrukcií,	Kultúra
Učebné	◦ naučiť sa pracovať s knihou , hračkami a pomôckami prostredníctvom zadávaných inštrukcií,	Kultúra
Sociálne, učebné	◦ zostaviť list pre otca pri príležitosti Dňa otcov,	Kultúra

ENGLISH CLASS , NURSERY SCHOOL J. BORODÁČA 7, ŽILINA

THEME OF THE YEAR – MERRY NURSERY SCHOOL

SEPTEMBER 2011 – AT HOME AND AT THE NURSERY SCHOOL

- 1.Me and my friends (my mark, names of my friends and space in the nursery school)
2. Who takes care about us (a teacher, a charwoman, a cook)
3. Me and my family (Mummy, Daddy, Brother, Sister)
4. Mrs.Autumn (the typical features of the autumn)

OCTOBER 2011 – MAGICAL AUTUMN

1. Colours and fruits of the autumn (basic colours, autumn fruits, chestnuts, acorns, beechnuts, cones)
2. In the granny's garden – fruit (domestic and south fruit)
3. In the granny's garden – vegetables
4. The wood story (wood trees, mushrooms, how to take care about the wood)

NOVEMBER 2011 – FRIENDS FROM THE WOOD

1. Goodbye birds
2. Friends from the wood (wood animals)

SAFETY ON THE ROAD

3. The city, the village (difference between the city and the village, traffic lights)
4. How we can travel (means of transport)
5. What will be my job (jobs)

DECEMBER 2011 – MYSTICAL TIME OF SURPRISES

1. Santa Claus (everything about Santa)
2. Winter country (the typical features of the winter)
3. Christmas time (christmas traditions and customs)

JANUARY 2012 – WE ARE STARTING THE NEW YEAR

1. Winter pleasure (winter sports)
2. The parts of the day (day, night, morning, noon, evening, hours)
3. The year – my friend (the days of the week, months)
4. Inanimate nature (a stone, sand, ice, water)
5. Stars and the universe (the Earth, the sun, planets, an astronaut, a rocket)

FEBRUARY 2012 – HOW TIME GOES

1. Things and their characterization (what are things made of)
2. The Carneval (carneval masks and customs)

HEALTH, CHEERFULNESS

3. At the doctor (a doctor, a nurse, parts of the body)
4. Human body (inner organs)

MARCH 2012

1. I know what is healthy (healthy and unhealthy food)

MERRILY IN THE SPRING

2. Domestic animals (a dog, a cat, a fish, a budgerigar, a turtle)
3. The spring is coming (the typical features of the spring)
4. On the farm (farm animals and their young ones)

APRÍL 2012 – NATURE HAS WOKEN UP

1. What a hen gives to us (farm animals and our profit from them)
2. Easter (easter customs and tradions)
3. How we celebrate Easter (easter customs and tradition)
4. Meadow flowers (a snowdrop, a primrose, a daisy, a margaret, etc.)
5. Spring by the pond (a willow, animals around the water, frog evolution)

MAY 2012 – WANDERING AROUND THE WORLD

1. What will be the weather like? (rain, the sun, the wind is blowing)
2. Spring in the garden (garden flowers)
3. Slovakia and my birth city (Slovakia, the state flag, the hymn, the state sign, Žilina)
4. What means of transport we use to travel around the world

JUNY 2012 – WE ARE LOOKING FORWARD TO THE SUMMER

1. Childrens´day (how we celebrate it, multiculture education, children from all over the world)
2. Secrets of the meadow (insect and medicinal flowers)
3. Happy sun (the typical features of the summer)
- 4. On the trip**

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

- ranný kruh,
- hračky na námetové, konštruktívne a didaktické hry,
- pohybové hry s rôznorodým náradím a náčiním,
- edukačné aktivity: kooperatívne učenie: 4 ročné obdobia: leto,
- edukačné aktivity: multikultúra: odlišnosti farby pleti a reči,
- edukačné aktivity: exotické zvieratá,
- edukačné aktivity: hmyz, chrobáky a liečivé rastliny,
- edukačné aktivity zamerané na opakovanie základných poznatkov: Maturita škôlkára (aktivita s rodičmi a starými rodičmi),
- edukačná vychádzka do hvezdárne,
- multikultúra – odlišnosti farby pleti a reči,
- hrové aktivity s pravidlami pri príležitosti MDD,
- futbalový zápas otcov s deťmi pri príležitosti MDD,
- obrázková skladačka: leto,
- kooperatívne učenie: štyri ročné obdobia,
- zostrojenie darčeka pre najlepšieho kamaráta,
- vytvorenie obrázkovej knihy: Zvieratá v ZOO,

- obrázkové čítanie (podľa vlastných výtvorov),
 - práca s informačno-komunikačnými prostriedkami,
- metódy:** hra, pozorovanie, demonštrovanie, rozprávanie, rozhovor, výklad, opis, práca s knihou, práca s počítačom, praktická činnosť, heruistická metóda, braistorming, metódy rečového cvičenia, riešenie problémových úloh;

Učebné zdroje pre deti:

- kresliaci materiál na hrové edukačné aktivity,
- hračky a pomôcky na námetové, konštruktívne a didaktické hry,
- didaktický materiál: 4 ročné obdobia: leto,
- didaktický materiál: exotické zvieratá,
- didaktický materiál: hmyz, chrobáky a liečivé rastliny,
- pracovný zošit: Svet predškôlaka, Svet škôlkára,
- pracovný zošit: Matematika predškôlaka, Matematika škôlkára,,
- pracovný zošit: Grafomotorika predškôlaka, Grafomotorika škôlkára,
- futbalová bránka, basketbalový kôš, lopta futbalová a basketbalová,
- hviezdáreň,
- výtvarný, technický a odpadový materiál,
- odborná literatúra podľa výberu a prípravy učiteľky;

Učebné zdroje pre učiteľky:

- Lysáková, M. a kol.: Piesne, hry a riekanky detí predškolského veku. Bratislava: SPN, 1989;
- Podhájecká, M. a kol.: Edukačnými hrami poznávame svet. Prešov: PU, PF, 2006;
- Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole;
- Rusňačková, M.: Naším deťom. Bratislava: SPN, 1980;
- Šimová, G. – Dargová, J.: Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001;
- Špaňhelová, I.: Dieťa v predškolskom období. Praha: Mladá fronta, 2004;
- Kolektív učiteliek- Rimavská sobota: Cvičte s nami- Pohybové a relaxačné cvičenia pre deti predškolského veku. Bratislava: SPV, 2011.
- Matějček, Z.: Čo deti najviac potrebujú. Praha: Portál: 1994;
- Raabe: Pedagogická diagnostika v praxi materskej školy. Bratislava: 2011;
- Zelinková, O.: Pedagogická diagnostika a individuálny vzdelávací program. Praha: Portál 2007;
- Trunečková, E.: Hudobno-pohybová edukácia na základných školách. Banská Bystrica: PF, 2005;
- Pausewangova, E.: 100 hier k rozvoju tvorivosti v predškolskom a mladšom školskom roku. Praha: Portál, 1992;
- Franková, R.: Zdravotné cviky s riekankou v materskej škole. Prešov: Rokus, 2001;
- Miňová, M.: Pohybovo-relaxačná rozprávka. Prešov: Rokus, 2002;
- Miňová, M.: Pohybový program pre deti materských škôl. Prešov: Rokus, 2003.

Časové obdobie trvania obsahového celku: 5 týždňov

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom podľa § 12 Zákona 245/ 2008 školského zákona v materských školách je štátny jazyk Slovenskej republiky.

Výchova a vzdelávanie sa v našej materskej škole okrem materinského jazyka uskutočňuje v jednej triede /4. trieda/ aj v cudzom – anglickom jazyku.

7. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Profil absolventa

Absolvent predprimárneho vzdelávania získa poznatky a schopnosti, ktoré majú význam vo vzťahu k propedeutike (základom) kultúrnej, čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti.

Absolvent predprimárneho vzdelania je pripravený na vstup do primárneho vzdelávania v základnej škole a na ďalší aktívny život v spoločnosti.

Na získanie profilu absolventa predprimárneho vzdelania je potrebné, aby dieťa dosiahlo v závere predškolského veku základy kľúčových kompetencií.

Spôsob a podmienky o získanom vzdelaní sú dané v súlade s dikciou školského zákona a vyhlášky o materských školách.

Najdôležitejším ročníkom z hľadiska cieľov predprimárneho vzdelávania je posledný ročník materskej školy, ktorý sa v našej MŠ realizuje prostredníctvom 3. a 4. triedy MŠ. Celý školský rok je postupne nenútenou prípravou na odchod do ZŠ a to z hľadiska všetkých troch vzdelávacích oblastí: psycho-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej.

Deti si svoje vedomosti, poznatky ale aj postoje upevňujú vo vedomostných kvízoch so zameraním na prírodnú a spoločenskú oblasť. Zavŕšením overovania získaných poznatkov predprimárneho vzdelávania je tzv. Rozlúčka s predškólakmi alebo Maturita predškólaka. Deti majú v slávnostný deň rozlúčku s ostatnými deťmi v MŠ, učiteľkami, ale aj prevádzkovými zamestnancami. V poobedňajších hodinách si prinesú školské aktovky a formou vyberania a zodpovedania otázok prezentujú svoje vedomosti pred rodičmi.

Materská škola zabezpečí darček vo forme spomienky na materskú školu, zvyčajne ide o detskú literatúru.

Legislatíva súvisiaca s činnosťou a prevádzkou v materských školách **taxatívne neurčuje spôsob ukončovania výchovy a vzdelávania detí** v materskej škole.

Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Predškolské vzdelávanie sa môže ukončiť aj vtedy, ak nedovŕšilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov).

Dokladom o získanom stupni vzdelávania je **osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania**, ktoré vydáva materská škola.

8. Personálne zabezpečenie

Charakteristika pedagogického zboru:

Celkovo tvorí pedagogický zbor 8 zamestnancov, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre prácu učiteľky v MŠ. Všetky pracujú na plný pracovný úväzok. Okrem interných učiteľiek pracuje v MŠ aj lektorka anglického jazyka, ktorá pracuje vo 4. triede, taktiež spĺňa všetky náležitosti potrebného vzdelania. Priemerný vek učiteľiek materskej školy sa pohybuje okolo 37 rokov.

9. Materiálno-technické a priestorové podmienky materskej školy

Materská škola leží na najväčšom žilinskom sídlisku Vlčince. Je účelovým zariadením pavilónového typu, ktorý je tvorený 3 časťami. Každý pavilón má dva vchody a východy. Dva pavilóny sú určené pre štyri triedy. V prvom pavilóne A sú dve triedy. Na prízemí sa nachádza 1. trieda, na poschodí 3. trieda. V druhom pavilóne sa nachádzajú tiež dve triedy. Na prízemí je 2. trieda a na poschodí je 4. trieda s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka. Všetky triedy slúžia aj ako jedálne pre deti a trieda slúži aj ako spálňa. Lehátka sa každý deň skladajú a rozkladajú. Všetky triedy majú aj terasy, ktoré slúžia na pobyt na čerstvom vzduchu v prípade nepriaznivého počasia. Všetky triedy majú bezpečne, účelne a esteticky usporiadaný nábytok, ktorý je vybavený primeraným množstvom hračiek, a vhodného didaktického materiálu. Ďalším vybavením tried je telovýchovné zariadenie a náčinie, hudobné nástroje, odborná literatúra, audiovizuálna technika a počítač.

Snážíme sa o vytvorenie podnetného prostredia, a najmä navodenie priaznivej sociálno-emocionálnej klímy.

Nábytok a ostatné rozmiestnené nábytku je umiestnené tak, aby zodpovedalo bezpečnosti, ale zároveň aj hrovým a pohybovým aktivitám detí predškolského veku. Zároveň máme vhodne rozmiestnené pracovné kútiky a centrá na hrové a edukačné aktivity.

Prostredie vytvára podmienky pre celkový rozvoj dieťaťa. Prostredie materskej školy môže pozitívne ovplyvňovať osobnosť dieťaťa len vtedy, keď dokáže uspokojovať jeho psychické, citové a telesné potreby. Mikroklima prostredia vplýva na opocit pohody, výkonnosť a únavu pri pohybe, hre učení a práci.

Pre prostredie materskej školy, výber zariadenia, nábytku, textílií platia bezpečnostné a hygienické normy. Snážíme sa, aby prostredie spĺňalo estetické a emocionálne kvality. Dôležité je harmonické prostredie, ktoré si vytvárajú učiteľky spoločne s deťmi osobitým estetickým spôsobom každej triedy. Spoločne sa tiež spolu s deťmi staráme o poriadok a estetickú úpravu.

Prostredie úzko súvisí s cieľmi materskej školy, výchovno-vzdelávacou činnosťou, obsahom výchovy a vzdelávania, s učením sa dieťaťa.

Podnetnosť prostredia je najdynamickejšia vtedy, keď sa v ňom odrážajú každodenné pokroky, zmeny a novinky realizovaného programu.

Učiteľky v triede navodzujú priaznivú sociálno-emocionálnu atmosféru v triede, vytvárajú podmienky pre spontánne i zámerné učenie a súčasne inšpirujú deti k aktívnej pomoci pri tvorbe takéhoto prostredia. Ničím neohrozujúce prostredie vytvára priaznivú klímu našej materskej školy.

Materiálne prostredie je základom vnútorného prostredia. Avšak dôraz na samotné vybavenie nesmie zabrániť dieťaťu, aby sa mohlo slobodne realizovať a podľa M. Montessori spĺňať princíp výchovy a vzdelávania orientovanej na dieťa: „Pomôž, aby som si to urobil sám!“. Voľne, pre deti viditeľne uložené pomôcky sú súčasťou materiálneho vybavenia. Majú poskytovať deťom priame, bezprostredné zážitky, podporovať prechod k iniciatíve dieťaťa a podporovať a rozširovať vnútornú motiváciu.

K štandardnému a nezastupiteľnému vybaveniu materskej školy patria hračky, preto kladieme dôraz na výber hračiek, ktoré spĺňajú vekové výchovno-vzdelávacie požiadavky detí predškolského veku.

Podmienkou kvalitného plnenia školského vzdelávacieho programu je dostatočné vybavenie spotrebným materiálom na výtvarné, grafomotorické a pracovné činnosti.

Základným nábytkom pre deti sú **stoly a stoličky**, ktoré spĺňajú požiadavky správneho držania tela v závislosti od rastu dieťaťa. Stoly máme rozmiestnené tak, že sú vo svetlej časti miestnosti so správnym dopadom svetla.

Rozmiestnenie nábytku rešpektuje potrebu detí na hru, pohybové, relaxačné cvičenia, ako aj odpočinok. **Nábytok** triedy spĺňa antropometrické požiadavky (jeho výška, veľkosť má zodpovedať veľkosti detí), je bezpečné a zároveň rozvíja estetické cítenie detí.

Ležadlá sú pevné, dostatočne pevné a stabilné. Vo všetkých štyroch triedach sú skladateľné a prenosné.

Usporiadanie triedy spíňa:

- umožňuje deťom komunikáciu pri spoločných činnostiach a hrových aktivitách v skupinách,
- uľahčuje deťom voľný styk s najbližším okolím,
- uľahčuje deťom prístup k hračkám a pomôckam,
- umožňuje deťom plánovať a vytvárať hrové prostredie podľa vlastného zámeru,
- umožňuje deťom poznať vlastné tempo a umožňuje mu uvedomiť si vlastné možnosti,
- umožňuje deťom ponechávať si vlastnú tvorbu v prostredí,
- umožňuje deťom tvoriť podľa vlastných predstáv na základe samostatného rozhodovania sa pri výbere činností,
- umožňuje deťom dodržiavanie vopred stanovených pravidiel deťmi a učiteľmi pri ukladaní hračiek a pri manipulácií s predmetmi, učebnými pomôckami.

Vo vnútornom prostredí triedy sme vymedzili:

- a) voľný priestor pre spoločné pohybové aktivity a pohybové hry,
- b) priestor pre hry a pracovné aktivity (hrové a pracovné kútiky, centrá).

Hrové a pracovné kútiky sa umiestňujú v priestore, ktorý je vybavený účelovo a slúži na spontánne hry detí a učiteľkou naplánovanú a riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť. O tématickom zameraní kútikov a ich obmieňaní rozhoduje učiteľ spolu s deťmi podľa vopred plánovaných činností, zámerov a podľa záujmu detí o hrové prostredie.

Exteriér materskej školy sa snažíme postupne podľa finančných zdrojov dopĺňať bezpečným a estetickým materiálom. Rozčlenili sme pieskoviská na štyri samostatné časti a vytvorili sme drevený obrubník na sedenie pre deti. Z dreva sa dali vyrobiť nové lavičky, lebo staré nespĺňali bezpečnostné predpisy. V školskom roku 2010/2011 budeme pokračovať vo farebnom natieraní plotu za účelom estetizácie prostredia. Modernizáciou interiérového vybavenia pre deti budeme skvalitňovať edukačný proces. Zlepšovať podmienky budeme aj pre zamestnancov MŠ a to konkrétne za účelom vytvorenia zborovne pre pedagogických zamestnancov, so zabezpečením odbornej a časopiseckej literatúry.

Vonkajšie priestory umožňujú:

- pohybové činnosti (na náradí, voľné pohybové činnosti),
- tvorivé, konštruktívne a umelecké činnosti,
- komunikatívne činnosti (nadväzovanie kontaktov),
- špeciálne činnosti (navodzované alebo vedené učiteľom).

Zariadenie, ktoré je v záhrade nainštalované je pevné a odolné voči mechanickým zásahom a poveternostným vplyvom.

Jeden pavilón je hospodársky, kde sa okrem kancelárií pre riaditeľku a vedúcu ŠJ nachádza aj kuchyňa. Miestnosť pre upratovačky a zborovňa pre pedagogických zamestnancov. Máme vytvorený vnútroškolský systém evidencie učebných pomôcok, CD, odbornej a detskej literatúry a to pre všetky triedy samostatne.

Súčasťou areálu je veľká školská záhrada s veľkou trávnatou plochou. Vybudované pieskovisko je rozčlenené na 4 časti pre každú triedu jednotlivo.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Za vytvorenie bezpečnostných a hygienických podmienok zodpovedá riaditeľka.

Za bezpečnosť a ochranu zdravia dieťaťa zodpovedajú pedagogickí zamestnanci materskej školy, a to od prevzatia dieťaťa až po jeho odovzdanie zákonnému zástupcovi alebo ním splnomocnenej osobe.

Za dodržiavanie hygienických návykov v priestoroch materskej školy a ochrany zdravia detí zodpovedajú prevádzkoví zamestnanci a to v rozsahu pracovnej náplne.

Materská škola je pri výchove a vzdelávaní a a pri činnostiach súvisiacich s výchovou a vzdelávaním povinná:

- prihliadať na základné fyziologické potreby detí,
- vytvárať podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa a na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- poskytovať nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí,
- pri úraze je potrebné poskytnúť prvú pomoc a lekárske ošetrenie a informovať zákonného zástupcu dieťaťa,

° viesť evidenciu registrovaných školských úrazov detí, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacej činnosti alebo pri činnostiach organizovaných materskou školou.

V starostlivosti o zdravie, hygienu a bezpečnosť detí sa zamestnanci materskej školy riadia všeobecne platnými predpismi, a to najmä § 7 Vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 o materských školách, § 24 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, o zmene a doplnení niektorých zákonov, pracovným poriadkom a internými pokynmi riaditeľky materskej školy.

Podľa zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý môžeme aplikovať na konkrétne podmienky našej materskej školy a možno ho aplikovať na **podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní**. Riaditeľka MŠ spoločne so zriaďovateľom je povinná starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia detí, ako aj všetkých dospelých osôb, ktoré sa nachádzajú v priestoroch materskej školy.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia je integrálnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania detí v materských školách. Deti sa prostredníctvom tohto obsahu výchovno-vzdelávacieho procesu učia chrániť si svoje zdravie aj zdravie iných na elementárnej úrovni situácie ohrozujúce zdravie.

Podrobnejšie rozpracovanie problematiky na zaistenie bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní sa nachádza v školskom a prevádzkovom poriadku materskej školy.

10. Vnútny systém kontroly a hodnotenia detí

Kontrola a hodnotenie detí sa vykonáva systematicky:

- ° na pozorovacích hárkoch z hier, hrových edukačných a pohybových hier a činností,
- ° na hospitáciách zameraných na rozvoj dieťaťa. Sledované výstupy sledujú psychomotorický, sociálno-emocionálny alebo kognitívny rozvoj dieťaťa,
- ° na pracovných listoch: pracovný list na rozvoj poznania, pracovný list na rozvoj predmatematického myslenia, pracovný zošit na rozvoj grafomotorických zručností,
- ° Vankov depistážny test školskej zrelosti,
- ° depistažné listy školskej pripravenosti /rôzni autori/,
- ° portfólia: práce z výtvarných a pracovných edukačných a iných činností, pracovné listy zamerané na úroveň rozvoja poznania,
- ° záznamy pedagogickej diagnostiky.

Zákom č. 245/ 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní musí byť vypracovaný aj vnútorný systém kontroly a zamestnancov školy. Hospitačná činnosť musí mať určité, dopredu dané ukazovatele: **indikátory kvality**.

Kritéria na hospitačnú činnosť

S koncepciou tvorivo-humanistickej výchovy (Zelina, 1994) rozdeľujeme oblasť hodnotenia úrovne dieťaťa na tri základné oblasti:

- 1. oblasť kognitívneho rozvoja dieťaťa,**
- 2. oblasť sociálno-emocionálneho rozvoja dieťaťa,**
- 3. oblasť perceptuálno-motorického rozvoja dieťaťa.**

1. V oblasti kognitívneho rozvoja dieťaťa hodnotíme:

- schopnosť využiť osvojené poznatky o sebe, o svojom okolí, rodine, materskej škole, ktoré sú dôležité na správnu orientáciu vo svojom prostredí aj bez prítomnosti dospelého človeka,
- schopnosť pozorovať, vnímať, záujem o bádanie, objavovanie nových javov,
- schopnosť prekonávať prekážky v procese učenia, a to pri osvojovaní nových poznatkov,
- schopnosť verbálne vyjadriť svoje pocity, myšlienky, schopnosť súvislé komunikovať s rovesníkmi aj dospelými, zdokonaľovať svoj rečový prejav,
- schopnosť poznať a pomenovať vlastnosti, znaky predmetov, osôb, javov,
- schopnosť zdôvodniť svoje postoje a názory,
- schopnosť kombinačného originálneho riešenia konštruktívnych schopností,
- schopnosť dieťaťa uplatňovať v myslení dedukciu, indukciu, analýzu, syntézu a projektovanie.

2. V oblasti sociálno-emocionálneho rozvoja dieťaťa hodnotíme:

- vzťah dieťaťa k rodičom, súrodencom, blízkym osobám aj k sebe samému,
- schopnosť dieťaťa prispôbiť sa vonkajšiemu aj vnútornému prostrediu, tvorivo do nich zasahovať,
- zručnosť pri riešení konfliktov,
- schopnosť ovládať svoje správanie, zriecť sa niečoho v prospech druhého,
- schopnosť klásť si ciele primerané svojím schopnostiam,
- schopnosť dosahovania stanovených cieľov.

3. V oblasti perceptuálno- motorického rozvoja dieťaťa hodnotíme (ide o súlad funkcií zmyslov a pohybu):

- rozvoj zmyslového vnímania,
- úroveň jemnej a hrubej motoriky, pohyblivosti a obratnosti,
- úroveň grafomotoriky,
- koordinácia pohybov,
- úroveň sebaobsluhy – zručnosti, návyky,
- schopnosť ovládať pohybovú aktivitu primerane veku (Zelina, 1994).

Úroveň edukačného procesu v materskej škole ovplyvňuje pedagogický prístup učiteľky k dieťaťu.

Literatúra: Nutilová, Miňová .: Hospitácia riaditeľky v materskej škole, Prešov: vydavateľstvo Rokus, 2003, ISBN: 80-89055-32-X

Voľba úloh volených učiteľkov MŠ:

- vzhľadom na vekové zloženie triedy,
- vzhľadom na dosiahnutú úroveň osobnostného rozvoja detí,
- dodržiavanie pedagogických a psychohygienických zásad plánovania.

Organizačné zabezpečenie:

- z hľadiska duševnej hygieny detí (vyváženosť aktívnej duševnej činnosti s fyziologickým uvoľnením, rôznorodosť foriem práce s deťmi (frontálna, skupinová, vo dvojiciach ...), organizačné prvky: motivačné, relaxačné, vhodnosť, funkčnosť a využitie didaktického materiálu.

Využitie metód:

- výchovné:** *stimulačné, inhibičné* (pochvala, povzbudenie, telesný kontakt= pohladenie, upozornenie, napomenutie, odmena, trest= napr. aj primerané vykúčenie dieťaťa z činnosti...)
- vzdelávacie:** *slovné, názorné, praktické činnosti, problémové* (a formy: rozprávanie, rozhovor, opis, výklad, práca s knihou, experimentovanie, pokus a omyl, indukcia, dedukcia, analýza, syntéza, abstrakcia, konkretizácia, generalizácia, zovšeobecňovanie, vychádzka, exkurzia...)

Dodržiavanie pedagogických zásad:

- názornosť, cieľavedomosť, jednotnosť a dôslednosť, primeranosť, uvedomelosť, aktívnosť, sústavnosť a postupnosť, trvácnosť...

Osobnosť učiteľky – vnútorná motivácia:

- kultúra vystupovania, uplatňovanie prosociálneho výchovného štýlu,
- vzor vyjadrovania – spätosť poznatkov so správnym slovným pomenovaním, premyslenosť formulácie otázok aktivizujúcich myšlienkové procesy detí, jasné vysvetľovanie postupov,
- pravdivosť poznatkov,
- odborné znalosti z danej problematiky (didaktiky, psychológie),
- schopnosť pohotovej a aktívnej reakcie na nepredvídané situácie (schopnosť situačného rozhodovania),
- kreativita (tvorivosť) vo výchovno-vzdelávacej činnosti,
- využívanie neverbálnej komunikácie.

Vzťah učiteľky k deťom:

- prístup k deťom na základe z individuálnej diagnostiky.

Hodnotenie činnosti detí:

- a) reakcie detí- citové zaujatie, záujem o činnosť, sústredenie, aktivita, úroveň riešenia problémových situácií a podobnr,
- b) úroveň rozvoja psychických procesov – zmyslové vnímanie, myslenie a reč, pozornosť, pamäť, fantázia, predstavy, tvorivosť, vôľa, city (nižšie aj vyššie),
- c) schopnosť spolupráce a kooperácie s učiteľkou a deťmi- samostatnosť, úroveň intelektuálnych zručností,
- d) úroveň poznatkov v sledovanej oblasti, príp. úroveň zvládnutia cieľových požiadaviek pre danú vekovú skupinu.

Komplexnosť výchovného pôsobenia:

- vzťah edukačnej činnosti k ostatným výchovno-vzdelávacím činnostiam,
- komplexnosť rozvíjania kognitívnej a nonkognitívnej stránky osobnosti dieťaťa,
- využívanie problémových úloh a problémových činností.

Literatúra: Hadjúková, Krátka, Majorošová, Mrenicová: Hospitačná činnosť riaditeľiek materských škôl, Predškolská výchova, ročník LVI, číslo 2 2001/2002, str. 13-17.

V materkej škole má každá trieda vypracovaný denný poriadok, ktorý zabezpečuje:

- A: vyvážené striedanie činností (optimálny biorytmus, vyvážené bezstresové prostredie),
- B: dodržiavame zásady zdravej životosprávy (zdravý životný štýl),
- C: vytvárame dostatok času na hru, ale aj učenie dieťaťa,
- D: dodržiavame pevne stanovený čas na činnosti zabezpečujúce životosprávy.

Súčasťou denného poriadku sú:

- hry a hrové činnosti,
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- pobyt vonku,
- odpočinok
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stolovanie, stravovanie).

Hry a hrové činnosti sú sponhtánne alebo učiteľkou navodzované hry a hrové aktivity detí. Plánujeme **edukačné aktivity**, ktoré v rámci denného poriadku zaraďujeme 2-3 krát v dopoludňajších aj odpoľudňajších hodinách.

Pohybové a relaxačné cvičenia obsahujú zdravotné cviky, relaxačné a dychové cvičenia. Realizujú sa **každý deň v určitom čase** s dodržiavaním psychohygienických zásad, čiže pred jedlom a nikdy nie po jedle, vo vyvetranej miestnosti. Patria k vopred plánovaným aktivitám.

Pobyt vonku obsahuje pohybové aktivity detí, vychádzky, edukačné aktivity atď. **Pobyt vonku realizujeme každý deň**, v prípade veľmi nepriaznivého počasia pobyt vonku neuskutočňujeme. V jarých a letných mesiacoch zaraďujeme pobyt vonku 2krát počas dňa, v dopoludňajších aj odpoľudňajších činnostiach.

Odpočinok realizujeme v závislosti od potrieb detí, v 3. a 4. triede (najstaršie deti) postupne čas na spanie krátime a nahrádzame ho aktívnou relaxáciou.

Činnosti zabezpečujúce životosprávu realizujeme v pevne stanovenom čase. Čas podávania jedla stanovujeme podľa podmienok materskej školy.

Všetky organizačné formy denného poriadku sú po pedagogicko-psychologickej stránke rovnocenné.

Organizačná forma predprimárneho vzdelávania

Predprimárne vzdelávanie sa uskutočňuje počas celého pobytu dieťaťa v materskej škole.

Predprimárne vzdelávanie (vzdelávanie sa chápe ako súčasť výchovy, výchova je širší a vzdelávanie je užší pojem sa realizuje **prostredníctvom organizačnej formy – edukačnej aktivity**, ktorá je navodená učiteľom. Je to cieľavedomá, systematická, zmyslupná, konkrétna výchovno-vzdelávacia činnosť.

Edukačná aktivita je organickou súčasťou denného poriadku.

Zastúpené je **spontánne** – situačné učenie a na základe vhodnej a účinnej motivácie je cieľavedomé, zámerné- **intencionálne** učenie. V edukačnej aktivite učiteľ v primeranej miere využíva **situačné rozhodovanie**, teda pohotovo reaguje na potreby a záujmy detí ako aj na ich rozdielnu rozvojovú úroveň. Učiteľka reaguje na pedagogické situácie aj na základe vlastného improvizáčného umenia.

V edukačnej aktivite sa usilujeme uplatňovať všetky zásady, najmä zásadu cieľavedomosti, aktivity, názornosti, primeranosti. Učiteľka, ako aj dieťa vystupuje v role subjektu. Postavenie učiteľky je nedominantné. Učiteľka umožňuje deťom čo najviac slobodného prejavu, ktorý sa prejavuje vo viacerých činnostiach, napr. rečového, pohybového, výtvarného, logického, dramatického a pod. Pri realizácii edukačnej aktivity sa snažíme za každých okolností nenásilne učiť a prežívať **zážitky úspechu**.

Podľa L. S. Vygotského : „ Aby sa dieťa naozaj rozvíjalo, je potrebné v správnom čase aktivizovať tie sily v dieťati, ktoré si vyžadujú rozvoj“.

Zóna aktuálneho rozvoja predstavuje to, čo už dieťa dokáže urobiť samé. Zóna najbližšieho rozvoja, to je okruh schopností, ktoré môže dieťa ovládať samé, ale za spolupráce s dospelými, teda sú to potencionálne schopnosti dieťaťa.

Časové trvanie edukačnej aktivity má rešpektovať potreby dieťaťa a možnú dĺžku udržania pozornosti detí vzhľadom na ich vývinové osobitosti a zákonitosti psychohygieny. Edukačná aktivita nesmie detí preťažovať.

Učiteľ v rámci svojich kompetencií riadi pedagogický proces prostredníctvom súboru dynamických, vzájomne súvisiacich výchovno-vzdelávacích činností, ktoré sa striedajú.

Tvorí ich:

- pozorovanie (akíto metóda pedagogického diagnostikovania),
- facilitovanie (napomáhanie, uľahčovanie),
- situačné rozhodovanie,
- riadené činnosti, vrátane spoluúčasti detí na riadení.

Edukačná aktivita (plánovitý, riadený pedagogický proces) sa môže realizovať:

- v priebehu hier a hrových činností,
- ako samostatná organizačná forma počas dňa,
- v rámci pobytu vonku.

Edukačná aktivita sa realizuje prostredníctvom nasledujúcich foriem práce:

- v skupine detí (počet detí v skupine určuje učiteľka podľa pravidiel plánovitej edukačnej hry alebo činnosti podľa vlastného uváženia),
- frontálne, súčasne so všetkými deťmi,
- individuálne.

Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti je úplne v kompetencií učiteľky materskej školy. Každá trieda oboznámi pedagogický kolektív so spôsobom plánovania ešte pred začiatkom školského roka. Súčasťou každého plánu výchovno-vzdelávacej činnosti sú **výkonové štandardy (špecifické ciele)**. Plány sú pracovným materiálom pre učiteľku.

PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA:

Na kontrolu a hodnotenie detí nám slúži pedagogická diagnostika. Jej zámerom je zistiť nejaký stav, ktorý je východiskom pre možné zmeny v predškolskej edukácii. Dôležitým atribútom pre učiteľky materských škôl je, aby si ujasnili vzťahy medzi programom, čiže kurikulumom predškolskej edukácie a pedagogickou diagnostikou. Pedagógovia majú ovládať rozvojové zákonitosti detí predškolského veku a poznali dosiahnutú úroveň vývinu jednotlivých detí.

Pedagogickú diagnostiku môžeme realizovať, pokiaľ:

- vieme, čo je cieľom edukačného predprimárneho vzdelávania,
- ovládame jeho edukačný obsah,
- vieme aké činnosti budeme realizovať,
- vieme aké spôsoby edukačnej práce použijeme,
- vieme aké sociálne, emocionálne, kognitívne, pohybové schopnosti, zručnosti budeme rozvíjať,
- vieme, ktoré vedomosti, schopnosti, zručnosti, návyky, postoje budeme podporovať

Pedagogickou diagnostikou v predškolskej inštitúcii evalvujeme (hodnotíme):

- edukačný program,
- edukačné potreby, schopnosti, zručnosti, vedomosti detí,
- edukačné prostredie,
- edukačnú prácu a aktivity pedagóga.

Hra je v rámci edukačného programu dôležitým diagnostickým prostriedkom.

Jej analýza ukazuje úroveň adaptability, sociálnu, emocionálnu zrelosť dieťaťa, jeho poznávanie okolitého sveta, potrebu hrať sa s inými deťmi, umenie podriaďovať sa záujmom druhých, získať kamarátov, organizovať hru a viesť ju.

Hra odhaľuje závislosť dieťaťa od rodiny. Odhaľuje city a vzťahy dieťaťa k sebe samému, k jednotlivým členom rodiny. Ukazuje na konflikty, ktoré dieťa prežíva, ale na to, ako ich rieši.

Hra umožňuje poznať dieťa v jeho individuálnych prejavoch, jeho temperament, charakterové vlastnosti, ale aj úroveň samostatnosti a závislosti od dospelých. Pomáha vytypovať príznačné vlastnosti detského správania, ako je napríklad príliš veľká živosť, zvedavosť, tvorivosť. Ale naopak, napomáha odhaľovať neposlušnosť, neposednosť, nepozornosť, samotárstvo a podobne.

Hra poukazuje na vyjadrovacie schopnosti dieťaťa, na jeho myšlienky, city a celkový vzťah dieťaťa k životnej realite. Prostredníctvom hry získavame informácie **o názoroch dieťaťa na každodenné udalosti.**

Individuálny prístup v edukácii vyžaduje diagnostiku silných a slabých stránok osobnosti dieťaťa v jednotlivých oblastiach. Poznytky o dieťati môžeme získať pomocou vyšetrenia založeného na hre.

Vyšetrenie založené na hre (ang. Play-based assessment, tj. PBA) je model vyšetrenia, ktorý kombinuje pozorovanie dieťaťa pri hre s možnosťou účasti a intervencie dospelého na tejto hre.. Jeho cieľom je zistiť silné stránky, ako aj rezervy vývoja dieťaťa.

Pri poznávaní dieťaťa využívame známe herné situácie za spoluúčasti učiteľky. Informácie o dieťati sa zhromažďujú prostredníctvom zúčastneného pozorovania (dospelý je v interakcii s dieťaťom) alebo nezúčastneného pozorovania (iba dieťa, ktoré pozorujeme a nezasahujeme do hry). Cieľom diagnostiky dieťaťa je v zmysle Vygotského vývin dieťaťa, ako aj blízke vývojové možnosti dieťaťa.

Vyšetrenie sa skladá z fázy:

- pozorovania
- participačnej hry (vyšetrojúca osoba je pri hre v interakcii s dieťaťom – jedným alebo viacerými deťmi v skupine).

Dieťa môžeme pozorovať pri hre, keď sa:

- samo hrá-dospelý pozoruje
- hrá sa s ostatnými deťmi – dospelý pozoruje
- hrá sa s dospelým – iný dospelý pozoruje
- hrá sa s dospelým, ktorý súčasne pozoruje

Pozorovanie je základnou časťou vyšetrenia, pretože poskytuje dôležitý pohľad na detské chápanie, herné vzorce a možnosti dieťaťa. (voľné spracovanie podľa Bidlovej, In: Mertin-Gillernová, 2003)

Informácie o hre, nemôžu byť samoúčelné. Spoločne as poznatkami, ktoré sme získali inými metódami a pri iných činnostiach), vytyčujeme úlohy aj v individuálnej edukácii dieťaťa. Umožňuje nám to využívať kladné stránky, inhibovať negatívne stránky a v spolupráci s rodinou sa snažiť o harmonický rozvoj dieťaťa.

Poznávanie individuálnych potrieb dieťaťa v hrách sa stáva dôležitým aspektom práce pedagóga v predprimárnej edukácii. Podhájecká-Guziová (2005, 2005/2006) sa vo svojom výskume zaoberali rôznymi pedagogicko-psychologickými aspektami hry a práve prostredníctvom hry skúmali dosahované kompetencie dieťaťa.

Aj naša materská škola využije pozorovací hárok (Podhájecká, 2007) na posudzovanie kompetencií dieťaťa, ako aj možnosti jeho ďalšieho rozvoja.

Pedagogická diagnostika kladie vysoké nároky na pedagóga. Vyžaduje od neho, aby dokázal identifikovať individuálne edukačné možnosti a potreby dieťaťa a na základe toho, akceptoval individualitu každého dieťaťa. Pedagóg musí vytvárať aj vlastné diagnostické nástroje, zhromažďovať a vyhodnocovať záznamy, pozorovacie hárky, kazuistiky detí. Dokázal evalvovať priebeh a výsledok hrovej aktivity a vytváral pre ňu podnecujúce prostredie a pozitívnu klímu.

HODNOTENIE DETÍ:

Hodnotenie je pripisovanie alebo upieranie hodnoty, významu nejakého javu tým, kto hodnotí – subjektom hodnotenia, tomu koho, čo hodnotí – objektu hodnotenia.

Funkčným princípom procesu hodnotenia je porovnávanie objektu s reálnym alebo ideálnym vzorom. Objekt hodnotenia (činnosť žiaka) môžeme porovnávať :

- ° **s objektívnou normou** – ide o porovnávanie žiaka s normami, ktoré sú určitým spôsobom objektizované;
- ° **so subjektívnou normou** – ide o porovnanie žiaka s ideálnou predstavou, ktorú si utvára učiteľ;
- ° **s iným subjektom** – ide o porovnanie žiaka s iným žiakom, alebo skupinou žiakov;
- ° **so subjektom samotným** – ide o porovnávanie žiaka s úrovňou vlastných možností a schopností.

Vnútri procesu hodnotenia rozlišujeme niekoľko typov hodnotenia. Mnohí autori sa zhodujú na dvoch typoch hodnotenia:

Sumatívne hodnotenie je definované ako „hodnotenie výučby rôznych didaktických programov z hľadiska celkových postupov“ (Prúcha, Walterová, Mareš 1995, s.219). Jeho podstatou je rozhodnutie typu áno-nie, vyhovuje-nevyhovuje, môže postúpiť-nemôže-nemôže postúoiť.

Formatívne hodnotenie je definované ako hodnotenie priebežné, ktorého cieľom je získať informácie o priebehu procesu, jave, a aktuálnom stave. Podstatou tohto hodnotenia je poskytnúť hodnotenej osobe čo najskôr spätnú väzbu, aby mohlo dôjsť ku korekciám. **Je informatívne úplne, vyjadruje všetky kritéria.**

Zásady humanisticky orientovaného hodnotenia:

1. **Individuálny prístup v hodnotení.**
2. **Otvorenosť hodnotenia**, to predpokladá používanie formatívneho hodnotenia v každodennej práci a sumatívneho hodnotenia len v určitých obdobiach.
3. **Pozitívna orientácia hodnotenia.** Úlohou učiteľa je dosiahnuť, aby každé dieťa bolo úspešné.

4. **Komplexnosť hodnotenia**, spočíva v zameraní na celostný rozvoj osobnosti dieťaťa. Nielen na kognitívnu ale aj emocionálnu stránku dieťaťa.
5. **Tendencia k sebahodnoteniu** a aktívny podiel dieťaťa na hodnotení. Dieťa sa môže aktívne podieľať na hodnotení a to vo viacerých aspektoch.
6. **Objektivizácia hodnotenia**, je hodnotenie ako subjektívnej činnosti možno objektivizovať. Učiteľ by mal dobre poznať seba, aby mohol obmedzovať pôsobenie vlastných subjektívnych vplyvov na hodnotenie.

V Materskej škole Nám. Janka Borodáča 7 v Žiline sa snažíme o dodžiavanie zásad humanisticky orientovaného hodnotenia.

12. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Výchovno-vzdelávaciu činnosť v našej materskej škole, tak ako v iných predškolských zariadeniach vykonávajú **učitelia predprimárneho vzdelávania**, ktorí spĺňajú podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti v súlade s platnou legislatívou.

V súlade s § 5 ods. 2. zákona č. 596/ 2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov má materská škola vypracovaný kontinuálny systém ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov:

- ° Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe (v prípade, že v materskej škole pracujú),
- ° Udržiavanie a zvyšovanie odborných kompetencií učiteľa,
- ° Motivovanie pedagogických zamestnancov na ďalšie vzdelávanie, sebvzdelávanie, najmä prostredníctvom štúdia odbornej literatúry a časopisov, a materiálu, týkajúceho sa ŠTVP a ŠVP,
- ° Sprostredkovanie aktuálnych odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému (zabezpečuje nám to plán metodického združenia, pozri: plán práce školy).

Ďalšie vzdelávanie je právom aj povinnosťou každého pedagogického i odborného zamestnanca materskej školy. Každý pedagogický aj odborný zamestnanec má mať možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok. Materská škola aktívne spolupracuje s MPC Bratislava a svoje ďalšie vzdelávanie s nimi koordinuje. **Prioritou materskej školy je vytvorenie takých podmienok, aby sa mohol každý pedagogický aj odborný zamestnanec neustále vzdelávať a zdokonaľovať.**

Požiadavky na stupeň a odbor vzdelávania učiteľov predprimárneho vzdelávania, vrátane učiteľov v špeciálnych triedach a špeciálnych materských školách sú uvedené v legislatíve. **Zákon SR č 317/ 2009 / z 24. júna 2009/ Z.z.**

o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon je platný od 1. novembra 2009.

Program rozvoja emocionálnej stránky osobnosti dieťaťa prostredníctvom uplatňovania prosociálnosti v edukačnom procese:

Ako program rozšírenia učebných osnov nad rámec Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0

Trieda plná pohody

Harmonogram plnenia rozširujúceho programu: Trieda plná pohody

Mesiac:	Oblasť rozvoja:	Názov aktivity:
<u>September:</u>	Utváranie pozitívneho vzťahu k sebe Motivácia seba samého Angažovanosť v sociálnych kontaktoch	<i>Kto je najdôležitejší TF</i> <i>Hračka dôvery TF</i> <i>Hra na znamenie TF</i>
<u>Október:</u>	Utváranie pozitívneho vzťahu k sebe Osvojovanie zručnosti sociálnej komunikácie Angažovanosť v sociálnych kontaktoch	<i>Obkresľovanie rúk TF</i> <i>Rozosmej ma TF</i> <i>Pošli správu ďalej TF</i>
<u>November:</u>	Utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov Osvojovanie zručnosti sociálnej komunikácie Utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov	<i>Usmievavá loptička TF</i> <i>Vernisáž TF</i> <i>Veža TF</i>
<u>December:</u>	Pozitívne hodnotenie druhých Utváranie pozitívneho vzťahu k sebe Prijať pochvalu a uznanie od iných	<i>Reťaz kamarátstva TF</i> <i>Moje srdiečko /MM/</i> <i>Kibko /MM/</i>
<u>Január:</u>	Utváranie pozitívneho vzťahu k sebe Osvojovanie zručnosti sociálnej komunikácie Utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov <i>želaní a prosieb /MM/</i>	<i>Košíková /MM/</i> <i>Chvilka smiechu</i> <i>Deň poďakovaní,</i>
<u>Február:</u>	Osvojovanie zručnosti sociálnej komunikácie Utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov Komunikácia citov a empatia	<i>Telegraf /MM/</i> <i>Čo to kreslím /MM/</i> <i>Na premeny TF</i>
<u>Marec:</u>	Osvojovanie zručnosti sociálnej komunikácie Utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov Prímerane reagovať na kontakt iného	<i>Klopanie na dvere TF</i> <i>Keď si šťastný.../MM/</i> <i>Mráz /MM/</i>
<u>Apríl:</u>	Utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov Osvojovanie zručnosti sociálnej komunikácie Komunikácia citov a empatia	<i>Cudzia planéta /MM/</i> <i>Signály /MM/</i> <i>Počúvajme hudbu TF</i>
<u>Máj:</u>	Utváranie pozitívnych medziľudských citov Pozitívne hodnotenie druhých a úcta k druhým Pozitívne oceňovanie druhých a úcta k druhým	<i>Moja rodina /MM/</i> <i>Kytička TF</i> <i>Živý sociogram /MM/</i>
<u>Jún:</u>	Pozitívne hodnotenie druhých a úcta k druhým Nenasilné-asertívne správanie Nenasilné-asertívne správanie Kooperatívne správne, ochota pomáhať	<i>Strom šťastia /MM/</i> <i>Siamske dvojčatá TF</i> <i>Portrét kamaráta TF</i> <i>Dom pre všetkých TF</i>

Literatúra:

- ° Miňová, M. a kol.: Prosociálna výchova v materskej škole. Prešov: Rokus, 2002;
- ° Faglicová, T.: Prosociálny vývin osobnosti dieťaťa v procese humanizácie výchovy a vzdelávania. Banská Bystrica: PF UMB, 2003.